

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

1 9 6 2

Tk.

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A COMITETULUI DE STAT PENTRU CULTURA ȘI ARTA

ANUL XV
nr. 10

Redacția : str. C. Mille, 5-7, București — Telefon 13.94.04

OCTOMBRIE
1962

SUMARUL

	Pag.
George POP: Cărți pentru învățământul agrozootehnic de masă	1
Atanasie LUPU: Tematica seminariilor raionale pe anul 1962—1963	4

BIBLIOTECA IN SLUJBA CONSTRUCȚIEI SOCIALISMULUI

Anne Marie MIHIȚ: Colectivitățile și cartea	6
Date și fapte din concursul bienal	8
Ioana ARSUREANU: La începutul noului an școlar	11
Noutăți de la Biblioteca Academiei R.P.R.	12
Maria BUBLIC: Participăm la concursul între bibliotecile sindicale	13
Adriana DĂRĂBAN: Colaborarea între biblioteca tehnică și cea sindicală	14
Camelia TEODORESCU: Un sistem mai judicios de completare a fondului de cărți	16

VA PREZENTĂM — VA RECOMANDĂM

Constructorii comunismului — cuceritorii Cosmosului (montaj literar). Recenzii: (Grigore Alecsandrescu de G. Calinescu, Familia Thibault de Roger Martin du Gard, Rezerva generalului Panfilov de Alexandru Bek)	17
Fișier bibliografic	23
	26

ACTIVITATEA CU CITITORII

Alice BULAT: De ce nu folosesc cititorii, cataloagele?	28
Liviu MOSCOVICI: Justa amplasare a bibliotecilor — condiție importantă în atragerea spre lectură a oamenilor muncii	30
Accesul liber la raft în bibliotecile din regiunea Iași (foto-montaj înfățișând aspecte)	32

TRIBUNA BIBLIOTECARULUI

Ion MARINESCU: Planurile editoriale și completarea fondurilor de cărți ale bibliotecilor	33
--	----

BIBLIOTECARUL ȘI MUNCA SA

Fruntași în muncă	37
Ana ILIANT: Bibliotecar-difuzor de carte	38

PROBLEME DE BIBLIOTECONOMIE

Vaczy LEONA: Catalogul indicilor geografici	40
Getta Elena RALLY: Autorul colectiv	42

★

Semicentenarul Bibliotecii germane din Leipzig	43
--	----

★

Mircea TOMESCU: Mai multă atenție	46
-----------------------------------	----

★

Fișa satirică	46
---------------	----

★

Calendar (noiembrie)	47
----------------------	----

TÓTH COLOMAN	cop. IV
---------------------	---------

Cărți PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNTUL AGROZOOOTEHNIC de MASĂ

Încheierea procesului de colectivizare a agriculturii, realizarea sarcinilor stabilite de Congresul al III-lea al partidului în ceea ce privește sporirea considerabilă a producției agricole impun ridicarea pe o treaptă mai înaltă a muncii de îmbogățire a cunoștințelor agrozootehnice, de organizare a producției după cele mai înaintate metode științifice și extinderea în producție a metodelor și experienței înaintate.

Unul din mijloacele cele mai eficace de răspândire a cunoștințelor agricole, de însușire și generalizare a experienței unităților fruntașe în rândurile lucrătorilor din agricultură îl constituie învățămîntul agrozootehnic de masă, care va avea o durată de 3 ani. În Raportul prezentat de tovarășul Gheorghiu-Dej la Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale din aprilie 1962 — organizarea învățămîntului agrozootehnic de masă este caracterizată drept una dintre cele mai importante și urgente sarcini ale momentului de față, întrucît numai cu oameni stăpîni pe știința și tehnica agricolă se poate concepe realizarea sarcinilor privind dezvoltarea continuă a

producției agricole vegetale și animale.

În vederea bunei desfășurări a acestei forme de învățămînt de masă s-au luat măsuri pentru organizarea în toate gospodăriile agricole de stat, gospodăriile agricole colective și stațiunile de mașini și tractoare cercuri de învățămînt privind cultura plantelor de cîmp și creșterea animalelor, iar în unitățile în care legumicultura, pomicultura, viticultura sînt puternic dezvoltate se organizează cercuri profilate pe aceste specialități, pentru fiecare separat, sau împreună, în funcție de specificul de producție al fiecărei unități.

Cursurile se vor desfășura anual timp de 3—4 luni în perioada noiembrie—martie și se vor ține săptămînal cîte 2 lecții cuprinzînd o oră de expunere iar o oră și jumătate discuții și demonstrații practice.

Programele analitice ale acestor cursuri au fost astfel întocmite încît pe toată durata învățămîntului să se abordeze multilateral problemele procesului de producție al fiecărei ramuri și culturi agricole, prezentîndu-se cursanților atît metodele agrozootehnice care trebuie utilizate pentru ridicarea producției la hectar și pe cap de animal, cît și mijloacele de organizare cît mai economică a producției.

La baza însușirii acestor cunoștințe stă studierea atentă a manualelor tipărite. Astfel, se vor edita manuale privind cultura plantelor de cîmp, legumicultura, viticultura, creșterea animalelor și mecanizarea agriculturii; la elaborarea lor au participat oameni de știință, tehnicieni și specialiști din agricultură cu o bogată experiență în producție. Ele tratează în mod competent cu exemple din experiența unităților fruntașe și la un nivel accesibil cititorilor, căile de creștere a producției la hectar și pe cap de animal.

Varietatea temelor abordate, faptul că pentru fiecare ramură și cultură agricolă au fost prevăzute lecții cu un bogat conținut științific și practic vor face ca țărani colectivști să-și însușească cunoștințe temeinice și multilaterale care să-i ajute în continua ridicare a producției.

Tirajele în care se tipăresc manualele sînt îndestulătoare. De exemplu, manualul pentru cultura plantelor de cîmp se tipărește în 300.000 de exemplare, manualul privind creșterea animalelor în 130.000 de exemplare, cel de legumicultură în

70.000 de exemplare, manualele de viticultură și pomicultură în cite 40.000 de exemplare, iar cel pentru mecanizatori în 50.000 de exemplare.

Pentru completarea și îmbogățirea cunoștințelor prezentate în manuale este însă necesar ca bibliotecile raionale și de la sate să pregătească, cu sprijinul specialiștilor din agricultură, pentru fiecare lecție materiale bibliografice bogate, atât pentru cursanți cât și pentru documentarea lectorilor.

În acest scop, bibliotecile pot folosi o bogată literatură agricolă ce s-a publicat de Editura agro-silvică pînă în prezent cît și cărțile și broșurile ce vor ieși de sub tipar în curînd. S-au editat numeroase lucrări scrise de oameni de știință și fruntași în producție care cuprind valoroase îndrumări tehnice, precum și bogata experiență a frunțașilor în obținerea de producții mari. Broșura *Cum putem obține producții mari de porumb la hectar în cultură neirigată* cuprinde recomandările Institutului de cercetări agricole, privind modul de folosire a semîntelor de porumb dublu hibrid, aplicarea îngrășămintelor, adîncimea arăturilor, densitatea plantelor la ha și lucrările de întreținere pentru obținerea unor producții cit mai mari de porumb la hectar. Lucrări cum sînt: *Producții mari de porumb la gospodăria agricolă colectivă „Dunărea”, Agrotehnica cerealelor păioase, Recunoașterea și folosirea îngrășămintelor chimice, Agenda pentru cultura plantelor de cîmp, Semănatul și lucrările de îngrijire a culturilor de porumb dublu hibrid* și multe altele dau prețioase îndrumări tehnice și generalizează experiența pozitivă a unităților agricole socialiste în sporirea producției de cereale.

Bibliotecile vor putea pune la dispoziția lectorilor ca material bibliografic și lucrările care tratează problemele culturii plantelor tehnice, a dezvoltării legumiculturii, pomiculturii și viticulturii, creșterii animalelor etc.

Enumerăm printre lucrările apărute în ultimul timp: *Cum putem obține recolte mari de floarea-soarelui, Cum se obțin producții mari de vișe altoite, Cultura legumelor în sere și răsadnițe, Cum putem obține recolte mari de sfeclă de zahăr, Cultura legumelor timpurii în cîmp.*

În sprijinul lectorilor și al maselor largi de colectivști care dau bătălia pentru traducerea în viață a hotărîrilor partidului și guvernului privind dezvoltarea creșterii animalelor și apărarea sănătății lor, au fost editate lucrări ca: *Valoarea nutritivă a paștilor naturale și folosirea lor în hrana animalelor, Cum putem spori producția de ouă, Căile de sporire a producției de lapte, Importanța creșterii densității animalelor la 100 hectare teren, Sîaturi pentru apărarea sănătății animalelor etc.*

La cooperativele de consum, în librăriile și bibliotecile de la sate cititorii pot găsi împreună cu alte volume și broșuri, lucrarea *Mica bibliotecă agricolă* care cuprinde 23 de broșuri axate pe temele cele mai importante ale sporirii producției vegetale și animale și ale întăririi economico-organizatorice a gospodăriilor colective.

Au fost editate, de asemenea, o serie de broșuri destinate educării colectivștilor în spiritul grijii pentru dezvoltarea și apărarea avutului obștesc, al participării la munca obștească, al efortului susținut pe care trebuie să-l depună pentru continua consolidare economico-organizatorică a gospodăriilor colective.

Astfel, broșurile *Pentru întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective, Dezvoltarea și apărarea avutului obștesc în G.A.C., Retribuirea muncii colectivștilor după zile muncă și după producția obținută*, constituie un ajutor pentru conducerile din gospodăriile colective, pentru toți colectivștii de a cunoaște căile principale de dezvoltare a averii obștești, de bună organizare a muncii, de aplicare a principiului socialist de retribuire a muncii etc.

Dezvoltarea multilaterală a gospodăriilor agricole colective face ca preocupările colectivștilor față de diferite probleme de specialitate să devină tot mai variate. Răspunzînd acestor preocupări, Editura agro-silvică a editat și urmează să publice în continuare noi și noi lucrări tot mai valoroase. Astfel, de curînd au apărut în librării și în magazinele cooperativele sătești lucrări ca: *Recoltarea și păstrarea produselor agricole, Amenajarea și cultura vișei de vie pe terenuri în pantă, Folosirea gunojului de grajd, Cum putem obține pui îngrășați la 65—70 de zile și altele.* Pentru a generaliza bogata experiență a frunțașilor în producția agricolă și a unităților fruntașe au apărut și urmează să apară în scurt timp 25 broșuri grupate pe sectoare de activitate, scrise de realizatorii producțiilor mari, ce pot fi recomandate de bibliotecari ca material bibliografic ajutător.

Amintim printre aceste broșuri *Cum am obținut recolte mari de griu și porumb* (se referă la experiența G.A.S. Sînteia — Regiunea Crișana, G.A.C. Plopu — Regiunea Galați), *Cum am obținut recolte imbelșugate de plante tehnice* (prezintă experiența G.A.C. Mirăslău — Regiunea Cluj, G.A.C. Slobozia — Regiunea București), *Cum am obținut venituri mari la cultura legumelor* (arată experiența G.A.C. Borș-Regiunea

Crișana, G.A.C. Macea — Regiunea Banat), *Cum s-au realizat 4209 l lapte pe cap de vacă furajată* (se referă la experiența G.A.C. Cilnic — Regiunea Hunedoara), *Cum am obținut 510 kg carne la 1 ha de teren arabil* (experiența G.A.S. Variaș-Regiunea Banat), *Experiența noastră în creșterea oilor cu lână fină și semilună* (experiența G.A.C. Topalu-Regiunea Dobrogea), *Organizarea conveierului verde la G.A.C. 1 Mai — Grădiștea, Proprietatea obștească izvorul succeselor noastre în dezvoltarea gospodăriei agricole colective* (experiența G.A.C. Mădăraș-Regiunea Crișana), *Avantajele îmbinării armonioase a ramurilor de producție în gospodăria noastră* (se referă la experiența G.A.C. Hărman-Regiunea Brașov), *Organizarea și evidența muncii în brigăzile de cîmp* (prezintă experiența mai multor gospodării agricole colective din raionul Urziceni-Regiunea București), *Din experiența colectivștilor din Ciorăști în întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective și altele.*

Pentru mecanizatori, vom edita mai multe lucrări, printre care amintim *Brigăzi permanente în gospodăriile colective*, *Mecanizarea alimentării cu apă și Din experiența S.M.T. Grivița — Regiunea București.*

În afară de cursurile agrozootehnice de masă cu durata de 3 ani, se vor organiza în cadrul căminelor culturale cicluri de conferințe agrozootehnice cuprinzînd 10—12 conferințe. Temele incluse în program vor fi stabilite de conducerea gospodăriilor colective, împreună cu lectorii și directorii căminelor culturale. Se editează un ciclu de 29 de conferințe privind cultura plantelor, creșterea animalelor, asigurarea bazei furajere, mecanizarea lucrărilor agricole etc. Aceste conferințe se vor ține la căminele culturale de către cadre tehnice de specialitate, profesori de științe naturale, precum și profesori care predau cunoștințe agricole. Pentru sprijinirea lectorilor, bibliotecarii trebuie să manifeste o grijă deosebită. Ei trebuie să le pună la îndemînă lucrări de specialitate care să-i ajute la îmbogățirea expunerilor, astfel încît conferințele să nu se rezume la simpla citire a broșurilor tipărite ci să fie cît mai atractive și convingătoare. De asemenea să pună la dispoziția cursanților cît mai multe cărți și broșuri pentru aprofundarea celor predate de către lectori. Bibliotecarii comunali și sătești posedă o experiență valoroasă în răspîndirea cărților agrozootehnice. Tematica acțiunilor de propagandă a cărții agrozootehnice propuse în planurile de activitate a bibliotecilor trebuie să se contureze pe baza programelor cursurilor agrozootehnice de masă și a ciclurilor de conferințe agrozootehnice.

Dragostea de citit, dorința de a cunoaște cît mai mult, seta de cultură, se manifestă astăzi la sate și prin preluarea cărții agricole. Ea pătrunde tot mai mult în casele țăranilor colectivști, ajutîndu-i să și însușească cunoștințe folositoare pentru munca și viața lor de zi cu zi. Dovadă este creșterea continuă a numărului de cititori și cărți citite la bibliotecile de la sate și a vânzărilor de cărți prin librării și cooperative.

Dacă ne referim la Raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej cu privire la încheierea colectivizării agriculturii și reorganizarea conducerii agriculturii prezentat la Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale din aprilie 1962 în care se arată că în timpul regimului burghezo-moșieresc: „...după datele oficiale ale vremii, analfabetismul cuprindea mai mult de jumătate din totalul populației rurale”, ne dăm seama cît de profunde transformări s-au petrecut în satele noastre, în conștiința țăranului colectivist.

Cu toate succesele obținute în editarea literaturii agricole de specialitate, Editura agro-silvică nu a reușit totuși să acopere în întregime golurile tematice, să scoată într-un tiraj corespunzător toate lucrările sale, pentru a satisface nevoile mereu crescînde ale cititorilor noștri.

Scrisorile pe care le primim zilnic și prin care ni se solicită lucrări ce sînt epuizate și nu au mai fost reeditate, sau lucrări care nu au fost încă editate, precum și propunerile făcute de către participanții la diferite consfătuiri și de către bibliotecarii, ne-au ajutat și ne ajută în mare măsură. Ele ne arată că Editura va trebui să ia măsuri grabnice pentru a remedia unele deficiențe din activitatea sa.

Proiectul de plan tematic pe anul 1963 axat pe cerințele actuale ale agriculturii noastre se găsește în prezent în discuția cititorilor și a bibliotecarilor. El cuprinde numeroase lucrări de popularizare de nivel mediu și superior ce vin direct în ajutorul oamenilor muncii din producție, din învățămînt și cercetarea științifică.

Observațiile și propunerile cititorilor ne vor ajuta să îmbunătățim acest proiect de plan, astfel încît în anul viitor cărțile și broșurile ce le vom edita să fie cît mai folositoare și să constituie o nouă contribuție la îmbogățirea literaturii de specialitate.

George POP
Directorul Editurii agro-silvice

TEMATICA SEMINARIILOR RAIONALE

PE ANUL 1962 - 1963

Seminarizarea periodică a directorilor căminelor culturale și a bibliotecarilor de la sate și-a dovedit de mulți ani valoarea și utilitatea și a intrat în practica comitetelor executive ale sfaturilor populare raionale, a celorlalte organe și instituții raionale care îndrumă munca cultural-educativă de masă, ca una din formele cele mai eficiente prin care se realizează ridicarea continuă a nivelului politic și profesional al activiștilor culturali, îmbogățirea cunoștințelor lor de cultură generală. Se poate afirma că în ansamblul mijloacelor de pregătire și perfecționare profesională a bibliotecarilor (cursurile scurte centrale sau locale, practica de bibliotecă, instructaje, îndrumarea directă la locul de muncă), seminariile raionale constituie, alături de participarea lucrătorilor din bibliotecă în diferite forme ale învățământului de partid și U.T.M., calea cea mai cuprinzătoare de perfecționare a cadrelor noastre, de creștere a priceperii și talentului lor în munca de răspundere și de atragere a maselor spre citit, de îndrumare a lecturilor lor.

Cerințelor culturale noi, în plină creștere, ale satului colectivizat, trebuie să li se răspundă din partea bibliotecarilor printr-o muncă mai competentă de difuzare și recomandare a cărților, printr-o organizare mai bună, un conținut mai bogat și o prezentare mai interesantă a manifestărilor de masă, în sfârșit, printr-o mai bună gospodărire a întregii biblioteci. Participarea bibliotecarilor la realizarea acestor cerințe este în strinsă și directă legătură cu nivelul lor de pregătire politică, culturală și profesională și depinde în bună parte de modul în care se pregătesc, se organizează și se desfășoară seminariile raionale. Iată de ce, pe linia preocupărilor pentru pregătirea continuă a cadrelor din domeniul culturii de masă, comitetele regionale, raionale și orașenești de cultură și artă trebuie să dea o atenție deosebită conținutului și organizării seminariilor raionale în anul de învățământ 1962—1963. Noile organe, create în urma reorganizării conducerii vieții cultural-artistice din țara noastră, trebuie să preia și să dezvolte tot ce este mai valoros din experiența acumulată timp de mulți ani în desfășurarea acestor forme de învățământ, să ridice calitatea prelegerilor, a seminarizărilor, a consultațiilor și aplicațiilor practice, să le mărească ef-

iciența printr-o mobilizare și o frecvență mai bună a tuturor bibliotecarilor de la sate, atât a celor din bibliotecile comunale cit și din cele sătești.

Venind în sprijinul comitetelor de cultură și artă regionale și raionale, a bibliotecilor regionale și raionale și a caselor raionale de cultură, Consiliul Așezămintelor Culturale din Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă a elaborat programa analitică pentru seminariile din anul de învățământ 1962—1963. Concepută în linii mari, cu aceeași structură ca și în anii trecuți noua programă analitică permite dezbaterea de fiecare dată a celor mai importante sarcini care stau în fața activității cultural-educative de masă în perioada respectivă, în lumina documentelor de partid și de stat. Comitetele de cultură și artă vor putea să completeze sau să adapteze programul seminariilor ori de câte ori sarcini noi sau probleme specifice instituțiilor culturale dintr-un raion impun acest lucru.

Pe baza acestei programe analitice, seminariile cu directorii de cămine culturale și bibliotecarii se vor organiza aproximativ odată la două luni, având fiecare o durată de două zile, învățământul prin seminarii începe astfel în luna octombrie, și continuă în lunile decembrie 1962, februarie, aprilie și iunie 1963.

Acolo unde comitetele de cultură și artă vor considera necesar, seminariile raionale se vor putea organiza în continuare în fiecare lună.

Programul fiecărui seminar constă din lecții politice, lecții de cultură generală, una-două lecții profesionale urmate de aplicații practice, instructaje, informări și referate, consultații metodice, prezentări de lucrări metodice sau articole mai importante din revistele de specialitate. Se recomandă de asemenea ca pe lângă acestea, în cadrul fiecărui seminar, să se facă o informare politică a participanților la seminarii, asupra celor mai importante evenimente interne și internaționale care au avut loc în perioada care s-a scurs de la seminarul anterior.

Iată câteva titluri spicuite dintre lecțiile politice și cele de cultură generală, pe care bibliotecarii urmează să le audieze împreună cu directorii căminelor culturale: *Partidul Muncitoresc Român, forța conducătoare în R.P.R., Creșterea rolului conducător al partidului în perioada desăvârșirii construcției socialiste, Colectivizarea agriculturii, eveniment de uriașă însemnătate în desăvârșirea construcției socialismului în patria noastră,*

Opoziția dintre știință și religie, Scopul și sarcinile educației comuniste, Viața nouă a țărănimii noastre colectiviste oglindită în literatură etc. La fel de variate și de interesante sînt și lecțiile de specialitate, consultațiile și aplicațiile practice destinate exclusiv bibliotecarilor. Printre acestea figurează: *Manca cu cartea în rîndurile cititorilor în scopul dezvoltării conștiinței socialiste și educării în spirit colectivist a oamenilor muncii de la sate, Organizarea și metodică muncii individuale cu cititorii, Activitatea cu cartea în sprijinul consolidării economico-organizatorice a gospodăriilor agricole colective și creșterii producției agricole, Activitatea bibliotecilor în sprijinul învățămîntului agricol de masă, Organizarea cercurilor de citit în perioada de iarnă, Cum se organizează o consfătuire cu cititorii (consultație), seara literară pe tema Viața nouă a țărănilor colectivști oglindită în literatură, Darea de seamă anuală în fața cititorilor (aplicații practice) etc.*

Lecțiile și conferințele că și celelalte lucrări prevăzute în programa seminariilor nu pot fi însă valoroase, interesante și folositoare numai prin tematica lor ci, mai ales prin modul în care sînt elaborate, prin calitatea conținutului lor. Comitetele de cultură și artă regionale și raionale trebuie să se îngrijească din vreme și cu sprijinul cabinetelor de partid, al oamenilor de cultură și artă, să asigure elaborarea și predarea acestor lecții și conferințe la un nivel corespunzător.

Datorită faptului că lecțiile politice și de cultură generală au fost elaborate și ținute de către propagandiști ai cabinetelor regionale de partid, ziariști, critici literari, oameni de știință, redactori etc., multe din seminariile ținute în anii din urmă în Capitală sau în regiunea Iași, s-au bucurat de o apreciere deosebită a bibliotecarilor și directorilor de cămine culturale. Practica mobilizării unor lectori de la reședința regiunii pentru seminariile cu activul cultural în centrele mai mici, înșușită în toată țara, ar duce la ridicarea generală a nivelului acestei forme de perfecționare a cadrelor. Aceeași atenție trebuie acordată lecțiilor profesionale, consultațiilor și aplicațiilor practice care trebuie încredințate cadrelor cu cea mai bună pregătire, cu experiență și talent. Din păcate însă chiar și în regiuni unde se organizează seminarii bune cum sînt regiunile București, Brașov, Oltenia și altele se mai întîmplă să asisti la lecții slabe, la consultații ținute la un nivel mediu, completate cu demonstrații practice pregătite superficial. Vina unor astfel de situații o poartă mai ales responsabilii bibliotecilor raionale și metodiștii din bibliotecile regionale care răspund direct de organizarea și desfășurarea părții profesionale a semina-

riilor. Nu poate exista nici o scuză pentru bibliotecile regionale din Craiova, Oradea și Galați care în anul trecut nici n-au participat la unele seminarii raionale. În astfel de situații este de la sine înțeles de ce scade interesul bibliotecarilor de la sate pentru seminarii, de ce se înregistrează frecvențe scăzute, de ce sînt necesare apoi eforturi sporite pentru mobilizarea activului cultural la viitoarele acțiuni de acest gen.

În schimb multe seminarii în regiunile Ploiești, Dobrogea, București, Suceava și Bacău au stîrnit interesul bibliotecarilor. Acestea au fost organizate cu multă grijă de către bibliotecile regionale, desfășurîndu-se nu la centrul raional, ci direct în bibliotecile fruntașe din cuprinsul raionului. Pe lângă cunoștințele teoretice, comunicate cu acest prilej, acestea au mijlocit un larg schimb de experiență între biblioteca fruntașă și celelalte unități, generalizarea unor metode bune de muncă, discuții fructuoase și pline de învățăminte. Pe baza unor astfel de experiențe se poate concluda că ar trebui făcute toate eforturile pentru a învinge diferitele greutăți administrative (transport, cazare, masă etc.) legate de organizarea seminariilor într-o comună din raion, acolo unde există biblioteci foarte bune — dat fiind că toate aceste eforturi sînt întotdeauna justificate prin obținerea de rezultate incomparabil mai bune.

În legătură cu aplicațiile practice trebuie combătută tendința de a fi înlocuite cu simpla participare la o manifestare sau alta a unei biblioteci, fără ca această manifestare să constituie o lecție model pentru bibliotecari, fără a fi urmată de discuții și concluzii pe marginea conținutului, organizării și desfășurării ei. Mai mult, chiar programa seminariilor prevede o serie de aplicații practice în care rolul activ al fiecărui participant poate să meargă pînă la contribuția activă, directă, în organizarea și desfășurarea aplicației. Astfel, pentru pregătirea serii literare: *Pe drumurile patriei după 15 ani de la proclamarea R.P.R.* pot fi antrenați, cu mult înainte, toți bibliotecarii, la găsirea și selecția textelor literare și mulți dintre ei la prezentarea și lectura lor.

Pentru a asigura un nivel corespunzător lecțiilor teoretice de specialitate, cel puțin în unele raioane în care lucrătorii bibliotecilor raionale nu au suficientă experiență și nici o pregătire profesională avansată, se simte nevoia unui sprijin mai temeinic al secțiilor metodice din bibliotecile regionale. În cazul în care metodiștii de la regiuni nu consideră oportun să țină ei înșiși aceste lecții, este absolut necesar să furnizeze bibliotecilor raionale bibliografiile și planurile detaliate ale lecțiilor, teze, material documentar, să le ajute direct la întocmirea acestora.

Atanasie LUPU

COLECTIVIȘTII ȘI CARTEA

Atunci când citești o carte poate nu-ți pui problema rolului ei în procesul complex al formării omului societății noastre socialiste. O citești să te documentezi, să-ți completezi anumite cunoștințe sau, pur și simplu, pentru propria-ți destindere. Scopurile sînt numeroase. Cert este un fapt — treptat, pe nesimțite am putea spune, comorile gândirii omenști acumulate în filele cărților, pătrund în conștiința noastră, modelînd-o, întregind-o. Este un proces îndelungat, cu rezultate mai greu sesizabile dar care există și se fac resimțite în atitudinea față de muncă, în comportarea și activitatea noastră.

Ne-am oprit în cîteva biblioteci comunale din raionul Rîmnicu-Sărat. Scopul? Să vedem ce citesc colectivîștii, care-i păreră lor despre cărți, în ce măsură bibliotecile răspund cerințelor de lectură ale cititorilor săi, într-un cuvînt, care este contribuția bibliotecii în procesul de educare a omului satului nou, colectivizat.

În comuna Sihlea, în fața rafturilor cu cărți, l-am întîlnit pe colectivîștul Constantin Gurbert. Plăcerea cea mai mare pentru el, în orele de răgaz, este să citească.

— Mi-e drag să citesc. Cu fiecare carte citită mi se limpește în minte o seamă de lucruri, le înțeleg mai bine rostul. Anii tineretii au cam trecut de mult dar... sufletul tot tînră mi-a rămas. Nu mă dau înapoi nici de la muncă, nici de la carte.

După această mică introducere, Constantin Gurbert ne provoacă la o discuție, dacă nu academică, plină însă de înțelepciune, asupra unor cărți citite de curînd. Numai timp să ai că „moș Gurbert” (tinerii nu-i trec cu vederea vîrsta) are despre ce să vorbească. L-a citit pe L. Tolstoi și pe Dostoievski, l-a îndrăgit pe Solohov, iar poeziile lui Coșbuc îi sînt familiare. Nu de mult a întors ultima filă a romanului *Drum deschis* și, după propria-i mărturisire, l-a citit cu mult interes. „Ar fi bine — spune el — să se scrie mai mult despre viața nouă a satului colectivizat”.

Ar însemna să-l prezentăm unilateral pe Constantin Gurbert dacă n-am vorbi și de pasiunea lui pentru legumicultură. Membrii brigăzii legumicole, unde lucrează, știu că oricînd pot să-i ceară un sfat competent.

Împreună cu cărțile-i dragi, Constantin Gurbert a străbătut o bucată bună de drum. Acum se poate vorbi despre el ca despre un cititor format, capabil să discearnă asupra unor probleme mai complexe.

Biblioteca din Sihlea are încă mulți prieteni în rîndul colectivîștilor. Nu întîmplător, frunțașii gospodăriei sînt și cei mai buni cititori. Legătura între muncă și carte este o problemă la ordinea zilei. Să-i cunoaștem pe cîteva dintre ei.

Constantin Pitulac, brigadier frunțaș, cititor al bibliotecii.

— Nu poți lucra pămîntul, așa cum ai apucat de la bătrîni — ne spune el. Trebuie să înveți lucruri noi și unde să le găsești dacă nu în cărți?!

De aceea, o parte a timpului liber este consacrată studiului (îl preocupă, în special, cultura porumbului).

Stela Chiriță face parte din brigada lui Constantin Pitulac. Femeie inimoasă, găsește timp și pentru activitatea obștească — este președinta comisiei de femei din comună — și pentru „luminarea minții” (cum spune ea). O interesează multe probleme așa că, pe fișa ei de cititor, vei găsi lucrări de agrotehnică, literatură beletristică, lucrări despre călătorii sau despre zborurile în Cosmos.

Tînrul brigadier Constantin Popa nu-mără doar 21 de ani. Oamenii spun: „Tînr, tînr, dar băiat de nădejde”. Citește mult tînrul colectivîst, mai ales literatură contemporană: romină și universală. Poți discuta cu el despre poeziile lui Jebeleanu sau lucrarea lui P. Anghel *Victoria de la Oltina*, despre *Donul liniștit* sau *Gol între lupi* de B. Apitz. Cînd discuți cu el despre literatură nu te poți opri să nu-ți pui întrebarea — Oare cîți tineri din satele noastre sînt tot ca și el, primii în muncă dar neobosiți în acumularea comorilor literaturii? Îi găsești pretutîndeni. A fi om cult este o problemă care ne frîmîntă pe fiecare și lectura ne ajută la realizarea acestui obiectiv.

Despre Stănică Tudose, colectivîștii din Sihlea spun c-ar fi „ajutor de bibliotecar”. De citit citește mult tovarășul Tudose dar nu se mulțumește cu atît. Cum se imprimă-vărează și colectivîștii încep muncile agricole, „nea Tudose” își ia prietenul nedespărțit — cartea — și în pauze le citește celor din echipă. „Las să cunoască și alții ce lucruri minunate cuprînd paginile cărților” — își spune Stan Tudose. Nu-i vorbă că nu se mulțumește numai să le citească, dar îi îndeamnă să treacă și pe la bibliotecă. Și oamenii îi ascultă sfatul.

Împreună cu bibliotecara Marcela Bălan am răsfoit fișele de cititor ale colectivîștilor. Caietul de evidență al bibliotecii îmi

dăduse un răspuns ce nu spunea prea mult întrebării pe care mi-o pusesem: citesc colectivității din Sihlea? Din cele 700 familii 679 de colectiviști sînt cititori ai bibliotecii. Cît au citit în primul semestru? 5307 de cărți. Fișele de cititor îmi vorbesc însă de conținutul lecturii, îmi dezvăluie preocupările variate ale colectiviștilor. Discuțiile purtate cu oțiva din cititori mi-au întregit răspunsul. Oamenii au prins dragoste de citit, lectura lor nu se desfășoară la întimplare, fișa fiecăruia este, în mare parte, o oglindă a preocupărilor lui, cele citite sînt puse în practică. Biblioteca își îndeplinește rolul.

Și în alte comune ale raionului Rîmnicu-Sărat am întîlnit colectiviști în viața cărora cartea s-a statornicit ca un prieten apropiat.

La Știubeiu, dacă întrebi de Toma Badiu, consătenii lui fac precizarea „cel cu cartea”. Cînd începi să discuți cu îngrijitorul de vaci Badiu vezi că precizarea n-a fost exagerată. Calm, aproape sfătos, își exprimă cu multă claritate părerile asupra celor citite, făcînd dese comparații cu situații asemănătoare celor din cărți, cunoscute de el în realitate. De fapt, cărțile cele mai îndrăgite de el sînt acelea legate direct de viața satului, de problemele care frămîntă pe colectiviști.

Nu departe de Știubeiu, se află comuna Puești. La sectorul zootehnic aproape toată lumea citește. Poate că nu este o legătură întîmplătoare între buna organizare a bibliotecilor mobile la acest sector și faptul că se citesc multe lucrări referitoare la creșterea animalelor. Citirea, studierea unor broșuri ca: *Creșterea și îngrijirea animalelor*, *Căile de sporire a producției de lapte*, *Cum putem mări producția de ouă* și altele, și-au spus cuvîntul în obținerea unor rezultate frumoase la acest sector. Colectiviștii Anghelache Neagu, Anghelache Barcea, Lena Nedelcu, Pavel Oprea au înțeles că broșurile de specialitate sînt buni tovarăși de muncă. Ei sînt nu numai colectiviști fruntași dar și cititori cu care biblioteca se mîndrește. Nici cei de la brigăzile de cîmp n-au rămas mai prejos. Pe brigadierul Ifrim Leaua, secretar al organizației de bază din comună, îl interesează, în special, problemele legate de întărirea economico-organizatorică a gospodării colective, Nicolae Ene, brigadier, și Constantin Marin au un bagaj serios de cunoștințe privind culturile mari și cunosc, din presă și din broșurile de specialitate, experiența gospodăriilor colective fruntașe.

Pe fișa unui cititor de la biblioteca comună din Timboiești am întîlnit printre alte titluri și acela al lucrării *Ce înseamnă a fi om cult*. Nu din întimplare a împrumutat-o brigadierului Gheorghită Alexandru. Dovadă — conținutul variat al lecturii. Îl interesează probleme ale politicii internaționale și interne, literatura romină, literatura de popularizare a științei, și, bineînțeles, literatura agrotehnică. Preocupări asemănătoare au și colectiviștii Ion Gherghescu, Anton Irimescu, Maria Irimescu.

Cartea și-a făcut drum în mijlocul colectiviștilor. Important este nu numai că se citește dar, mai ales faptul că, se citește diferențiat. Fiecare manifestă preferințe pentru anumite domenii. Multiplele probleme pe care viața le pune în fiecare zi îndreaptă oamenii spre acele cărți unde știu că vor găsi răspunsul căutat. De aici, răspunderea mare a bibliotecarului atît în munca de îndrumare individuală a lecturii cît și în buna organizare a manifestărilor de masă, a tuturor mijloacelor de popularizare a cărții. Nu întîmplător la Puești s-au bucurat de o participare numeroasă manifestări ca: *O călătorie prin gospodăria colectivă*, recenzia cărții *Victoria de la Oltina*, prezentările broșurilor *Ce a dat gospodăria colectivă țărănilor muncitori din Perișoru, G.A.C. din Gîghera se dezvoltă multilateral*. Cei din Sihlea au apreciat convorbirea organizată la sectorul zootehnic pe tema *Vitele — comoră gospodăriei sau aceea organizată pe tema Cum putem obține o producție mare de porumb boabe la ha* (70 de participanți).

Eficacitatea acestor acțiuni și-a găsit expresia nu numai în larga participare a colectiviștilor dar și în creșterea circulației cărților ce se referă la problemele respective. Bine ar fi ca această creștere a circulației cărților să fie susținută de un număr suficient de exemplare, în special de lucrări agrozotehnice.

Popasul prin bibliotecile comunale despre care am vorbit ne-a arătat că lectura a devenit o necesitate pentru mulți locuitori. Munca laolaltă a adus colectiviștilor nu numai bunăstarea materială dar și posibilitatea de a-și valorifica în mod cît mai util timpul liber. Și o parte din acest timp liber este dăruit cărții, acestui prieten nedespărțit al omului, ce a pătruns în casele colectiviștilor odată cu lumina electrică și radio-ul, odată cu viața nouă pe care o construim.

Anne Marie MIHIT

DATE SI FAPTE din concursul BIENAL

● Creșterea indicilor proșuri în planurile de muncă dovedește preocuparea bibliotecilor pentru sprijinirea oamenilor muncii în ridicarea nivelului profesional, în formarea și dezvoltarea conștiinței lor socialiste. Multe biblioteci comunale din Regiunea Suceava, cum sînt cele din Arborea, Bucecea, Dolhești, Horodnic, Viev de Jos, au înscris, în primul semestru, peste 2000 de cititori. Biblioteca comunală Dărmănești (Regiunea Ploiești), fruntașă și în concursul anterior, a atras 2239 de cititori, reprezentînd 49% din populația comunei. Dintre aceștia, 1804 sînt muncitori și țărani colectivizști. În aceeași perioadă, aici au fost citite 18 362 de volume.

● Bibliotecile de lectură publică din Capitală au înscris, în primul semestru, 100.500 de cititori și au difuzat 1.217.840 de volume.

● Bibliotecile comunale Știubeiu, Sihlea, Dumitrești, Boldu, Obidiți, Timboiești din Regiunea Ploiești au înscris printre cititorii lor permanenți pe toți șefii de brigăzi și de echipe din gospodăriile agricole colective și le-au întocmit planuri de lectură individuale. În întreg raional, 182 de brigadieri și 600 de șefi de echipă sînt cititori ai bibliotecilor.

● Biblioteca comunală Comarnic din aceeași regiune a înscris 4041 de cititori, cărora le-a împrumutat 37.000 volume, depășind în această direcție toate bibliotecile raionale din regiune, cu excepția Bibliotecii raionale Buzău.

● Tovarășul Manea Lungu, șef mecanic la S.M.T. Balta Albă (Regiunea Galați), deputat în Marea Adunare Națională, este unul dintre cei mai buni cititori ai Bibliotecii comunale și un entuziast propagandist al cărții. Mulți mecanizatori îi urmează exemplul.

● Pe baza recomandărilor cuprinse într-o scrisoare metodică trimisă de Biblioteca regională bibliotecarii din Regiunea Galați au ajutat brigadierii și șefii de echipe din G.A.C. să-și alcătuiască planuri de lectură individuale în care au fost incluse lucrări din listele de recomandare: *Ce trebuie să citească brigadierul de cîmp*, *Ce trebuie să citească brigadierul zootehnic*, *Ce trebuie să citească șeful de echipă*. Totodată, bibliotecarii au selectat din fondurile bibliotecii lucrările necesare diferitelor munci agricole. Pentru această, ei s-au folosit și de „Calendarul muncilor agricole” trimis de Biblioteca regională în cadrul aceleiași scrisori metodice.

● În Regiunea Crișana, accesul liber la rafturile de cărți a fost introdus la bibliotecile raionale din Marghita și Ineu, unde întreg fondul de cărți este organizat în consecință. Metoda a mai fost aplicată în majoritatea bibliotecilor comunale din raionul Beiuș și în cîteva biblioteci din raioanele Ineu și Gurahonț sub formă de rafturi tematice. La bibliotecile care au introdus accesul liber, s-a ridicat simțitor indicile de lectură la lucrările din alte grupe decît literatura beletristică. În semestrul al doilea, metoda va fi generalizată în toată regiunea.

● Specialiștilor din agricultura Regiunii Ploiești le-au fost împrumutate prin poștă 250 de lucrări agrozotehnice, ca urmare a scrisorilor-învitații trimise gospodăriilor agricole colective și gospodăriilor agricole de stat de către Secția tehnică și agrotehnică a Bibliotecii regionale.

● În scopul urmăririi eficacității lecturii, Biblioteca regională Brașov consemnează părerile unor cititori colectivizști, iar pe cele mai semnificative le publică în „Buletinul concursului”. Deosebit de instructive sînt aprecierile colectivistului Ion Handrea din comuna Mănărade, care arată cum și-a însușit și a aplicat recomandările broșurilor agrotehnice cu privire la cultura legumelor, ale crescătorului de animale Arpad Sztreza din comuna Micfalău, care relatează despre învățămintele aplicate de el la hrănirea animalelor.

Prezentarea largă a acestor aprecieri îndeamnă bibliotecarii comunali și sătești la o mai atentă urmărire a eficienței lecturii cărților agrozotehnice.

● Biblioteca regională Dobrogea trimite lunar bibliotecilor comunale, o dată cu coletul de cărți expediat de colectură, prezentări ale publicațiilor agricole nou apărute, iar semestrial prezentări ale cărților de știință popularizată.

● Mai multe biblioteci din Regiunea Brașov au inițiat acțiuni de masă interesante pentru propagarea literaturii beletristice și pentru orientarea cititorilor spre o lectură multilaterală.

În comuna Cristian a fost prezentat, între altele, montajul literar-muzical *File de aur din istoria patriei*, la Ocna Sibiului seara literară *Realizările regimului democrat-popular oglindite în literatură*, la Ațel conferințele *Ce înseamnă a fi om cult și Cum ne însușim cultura socialistă* etc.

● Secția tehnică a Bibliotecii regionale Ploiești a organizat 7 consfătuiri cu cititorii la întreprinderea „Platacără” (*Introducerea materialelor plastice în procesul tehnologic*), la Uzina „1 Mai” (*Noutăți în strungărie*), la Rafinăria Teleajen și Rafinăria Ploiești, la „Feroemail”, „Tăbăcăria”, „Poporul”.

Pentru cititorii secției tehnice, au fost elaborate și următoarele planuri de lectură: Pentru *continua ridicare a producției de țigăi* (materialul a fost trimis tuturor șefelor din regiune), *In ajutorul frezorilor*, *Ce să citească strungarul*, *Ce să citească muncitorii din industria de fontă*, *Ce să citească muncitorii din industria textilă*, *Cit mai multe locuințe și de bună calitate*. La această secție, a fost organizat și ținut la curent fișierul pe profesii.

● ● Interesul pe care îl stărnesc consfăturile în jurul cărților agrotehnice depinde în mare măsură de modul cum sînt pregătite. Dacă sînt bine organizate, ele reușesc să atragă colectivității la discuții legate nu numai de textele citite, ci și de metodele însușite, de folosirea cunoștințelor în practica producției. Iată, bunăoară, cum a pregătit o astfel de consfățuire bibliotecara din comuna Roznov (Raionul Buhuși). Tema aleasă interesează pe colectivități din comună. Este vorba de obținerea unor producții mari de porumb boabe la hectar în culturi neirigate.

Cu o lună înainte de consfățuire, bibliotecara a recomandat și a difuzat unui mare număr de colectivități bibliografia necesară, afișînd-o în același timp, la sediul bibliotecii. Cu o săptămână înainte de consfățuire, bibliotecara a avut o discuție cu cititorii care studiaseră materialul bibliografic indicat. Unii dintre ei s-au oferit să vorbească la consfățuire despre cîte o temă, înfățișînd, totodată, experiența proprie în cultura porumbului.

Astfel, s-a căzut de acord asupra următoarelor teme:

— Gh. Arghire, vicepreședinte al C.A.C., despre lucrările pentru pregătirea solului, începînd cu desmiriștutul și pînă în ziua semănatului;

— Gh. Moraru, brigadier de cîmp, despre îngreșămintele

ce trebuie aplicate pentru sporirea producției de porumb la hectar:

— I. Cerchez, brigadier de cîmp, despre selecționarea și tratarea semîntelor de porumb dublu hibrid;

— Adela Bărbieru, șefă de echipă, despre semănatul propriu-zis, modul cum trebuie executat, condițiile cerute;

— I. Prentur, colectivist, despre lucrările de îngrijire a porumbului, pînă la recoltare;

— Tovarășa Elena Strecchie și-a propus să vorbească despre lupta contra dăunătorilor culturilor de porumb.

În preajma consfătuirii, tematica acesteia a fost din nou popularizată de la om la om și prin afișe, astfel că numărul colectivităților participante s-a ridicat la 400.

Consfățuirea a fost deschisă de inginerul agronom al gospodăriei agricole colective Roznov, care, într-un scurt referat, a arătat importanța realizării unor mari producții de porumb boabe la hectar în teren neirigat.

Faptul că colectivității care s-au angajat să vorbească la consfățuire, au înfățișat aspecte variate ale muncii în gospodăria agricolă colectivă legate de cunoștințele însușite din cărțile discutate a stîrnit interes și a dat prilej la o dezbaterie vie, avînd caracterul unui adevărat schimb de experiență.

Broșurile discutate au avut, după consfățuire, o largă circulație printre colectivități.

● La Biblioteca regională Banat, a fost organizată consfățuirea *Cartea agrotehnică în sprijinul colectivităților*, urmată de un concurs „Cine știe, cîștigă” pe tema *Consolidarea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective*. Au participat președinții, brigadierii și contabilii din gospodăriile agricole colective din Regiunea

Banat și elevii de la școala de pregătire a cadrelor din C.A.C. În urma acestei acțiuni, 100 de colectivități s-au înscris la bibliotecă și au împrumutat peste 500 de cărți social-politice și agrotehnice.

● Lucrătorii bibliotecilor raionale din Regiunea București au efectuat deplasări în peste 450 de unități de la sate, evidențîndu-se prin calitatea muncii de îndrumare,

Doă aspecte din biblioteca raională Ineu: Colțul colectivistului și raftul tematic în jurul lumii

bibliotecile raionale Urziceni, Giurgiu și Fetești. În cadrul acestor deplasări, au fost sprijinite special un număr de 30 de biblioteci comunale și sătești care urmează să fie transformate în unități model. Aici vor avea loc de obicei aplicațiile practice, schimburile de experiență, seminariile raionale.

● Biblioteca raionale din Regiunea București au organizat, în acest an, numeroase schimburi de experiență, manifestări de masă model și au elaborat materiale metodice și bibliografice în sprijinul bibliotecarilor de la sate.

Menționăm în primul rând consfătuirea cu cititorii pe tema: *Intărirea economico-organizatorică a G.A.C.* organizată de Biblioteca raională Alexandria și Biblioteca comună Mavrodin; concursurile pe această temă ținute la centrele de comune din raionul Fetești; concursul „Cine știe, câștigă” pe tema *Să sporim producția de cereale și să dezvoltăm sectorul zootehnic în gospodăria noastră colectivă*, organizat de Biblioteca raională Calărași și Biblioteca comună Ștefan Vodă; consfătuirea *Creșterea și îngrijirea vacilor* (Biblioteca raională Alexandria în colaborare cu biblioteca comună Storbăncasa); concursurile pe teme agricole ținute la Biblioteca raională Giurgiu în colaborare cu bibliotecile comunale Putineiu, Vidra, Remuș și altele; concursurile și consfătuirile organizate de Biblioteca raională Răcari în colaborare cu bibliotecile comunale din Balotești, Slobozia-Moară pe tema *Cartea agronomică ne ajută să obținem recolte mari la hectar*.

● Cei patru metodiști ai Bibliotecii regionale Dobrogea au efectuat 229 de zile deplasare, timp în care au îndrumat și au controlat toate bibliotecile raionale, peste 80 de biblioteci comunale și sătești, precum și bibliotecile sindicale și școlare din localitățile respective. Biblioteca

regională a ajutat Comitetul sindical local în organizarea și susținerea lecțiilor profesionale la cursul de 3 luni la care participă peste 50 de bibliotecari sindicali.

● Biblioteca raională Rimnicu-Sărat a trimis invitații personale unor muncitori fruntași, tehnicieni și ingineri, precum și invitații colective unor ateliere sau secții ale întreprinderilor din oraș, făcându-le cunoscute orarul și domeniile din care biblioteca le poate pune la dispoziție publicații.

● Pentru sprijinirea documentației inginerilor agronomi și mecanizatorilor din gospodăriile agricole colective din regiune, Biblioteca regională Maramureș a întocmit, cu ajutorul specialiștilor, scrisori individuale, însoțite de bibliografii de recomandare. Biblioteca regională Maramureș, bibliotecile raionale Sighet, Satu Mare și Cărmăzani au asigurat publicațiile necesare studiului acestora prin împrumutul interbibliotecar.

● Biblioteca din comuna Ungheeni (Regiunea Argeș) întocmește cu regularitate planuri de muncă săptămânale, iar într-un caiet notează zilnic realizarea planului, precum și observații culese cu ocazia discuțiilor avute cu cititorii. Metoda ajută bibliotecara la îndeplinirea sistematică a planului de muncă și la culegerea unui material interesant în legătură cu părerile cititorilor despre cărți și munca bibliotecii.

● Comitetul executiv al Sfatului popular al Regiunii Oltenia a aprobat pentru anul în curs înființarea a 50 de biblioteci comunale, dintre care 37 au fost deja deschise.

● Până la sfârșitul anului, în Regiunea Galați vor fi înființate încă 20 de biblioteci comunale, numărul lor ajungând astfel la 158.

● Sint în curs de amenajare secții de copii la bibliotecile comunale Jurilovca și M. Kogălniceanu (Raionul Medgidia), precum și la biblioteca raională Tulcea și la cea orașenească din Sulina.

● Sfatul popular al Regiunii Dobrogea a acordat suma necesară confecționării a 700 de rafturi tip bibliotecă.

● În unele comune din raioanele Focșani, Tecuci, Galați, Făurei, gospodăriile agricole colective au dat în folosință bibliotecii comunale fondurile de cărți de la Colțul roșu al G.A.C., ceea ce contribuie mai deplin la îmbogățirea fondurilor bibliotecii, la evitarea paralelismului în aprovizionare, în circulația și păstrarea publicațiilor.

● Consiliul de conducere al G.A.C. „Partizanii păcii” din comuna Urechești (Regiunea Galați), a hotărât, în primul semestru, să acorde un sprijin substanțial bibliotecii comunale, punându-i la dispoziție suma de 16.000 lei pentru procurarea mobilierului necesar organizării accesului liber la raft, pentru cumpărarea unui aparat de radio, covoare și pentru introducerea iluminatului fluorescent.

● La încheierea primei etape a Concursului, Comitetele executive ale Sfaturilor populare regionale Bacău, Iași, Mureș-Autonomă Maghiară, Crișana, Suceava, Dobrogea, Galați etc., au acordat, la propunerea Comitetele pentru Cultură și Artă regionale, însemnate premii și mențiuni bibliotecilor fruntașe. De pildă, Comisia regională de concurs Bacău a acordat premii și mențiuni în valoare de 23.000 de lei.

● În Biblioteca sătească Teslu (Regiunea Argeș), calendarul muncilor agricole ale G.A.C. „Oltul”, așezat în bibliotecă, este însoțit de o expoziție a cărților agricole legate de muncile agricole menționate în rubricile lunare ale acestuia.

LA ÎNCEPUTUL NOULUI AN SCOLAR

Ca în fiecare an, o dată cu începerea unui nou an școlar, bătrîna noastră școală, care împlineste 103 ani, a întinerit. Elevii au umplut din nou cu larma lor lungile coridoare și spațioasele săli de clasă. În clase e multă animație. Se aleg birourile organizațiilor U.T.M., se stabilesc președinții de clasă, se repartizează responsabilii pentru diferite cercuri, pentru bibliotecă. Într-o sală spațioasă, cu numeroase rafturi, cele peste 21.000 de volume așezate după toate normele de bibliotecă, își așteaptă cititorii. O vitrină cu cărți noi, atrage atenția iubitorilor de literatură, celor ce îndrăgesc arta sau tehnicienilor amatori ai școlii. Catalogele bibliotecii îmbogățite în vacanță cu peste 700 de fișe ale cărților noi achiziționate, informează pe cititori asupra publicațiilor existente în bibliotecă. Însăși bilanțul realizării anului școlar trecut (1259 cititori, 17 841 frecvență, 19 101 cărți citite) este un îndemn pentru noi eforturi și realizări. Cifrele vorbesc de munca bibliotecii pentru popularizarea cărților, organizarea fondului de cărți și a cataloagelor, de îndrumarea lecturii cititorilor. Dar nu numai atât. Rezultatele obținute sînt rodul competenței îndrumării a Organizației de bază P.M.R. din școală, a conducerii școlii, al ajutorului substanțial dat de diriginții de clase, de profesori și de Organizația U.T.M.

În anul școlar 1962—1963, colectivul nostru și-a propus să îmbogățească conținutul muncii cu cartea, să acorde o atenție deosebită muncii de îndrumare a lecturii elevilor, să sprijine permanent procesul de învățămînt.

Pentru întocmirea planului de muncă am consultat din vreme programa de învățămînt, globală și pe diferite discipline. De asemenea am consultat permanent „Gazeta învățămîntului” și „Revista de pedagogie” pentru a ne informa asupra sarcinilor privind noul an de învățămînt. Dacă în anii trecuți atenția noastră s-a concentrat îndeosebi asupra organizării fondului de cărți și a cataloagelor, iar în ceea ce privește îndrumarea lecturii, am conlucrat mai ales cu profesorii de limba română, anul acesta, odată cu deschiderea școlii, am apelat și la profesori de alte discipline. Am alcătuit 4 panouri pe tema: *În ajutorul elevului* (din clasele VIII, IX, X și XI-a). Pentru fiecare clasă a fost recomandată o bibliografie cu cele mai reprezentative cărți pentru fiecare

materie predată. De altfel trebuie să arătăm că la completarea fondului bibliotecii am avut permanent în vedere susținerea planului de învățămînt. Astfel, știind că la limba română în clasa a VIII-a se predau genurile literare și că în programa de învățămînt este recomandată tragedia *Antigona* de Sophocle, am achiziționat pentru bibliotecă 15 exemplare din *Teatrul de Eschil, Sophocle și Euripide*. Pentru a dezvolta interesul elevilor pentru matematică și științele naturii, biblioteca a cumpărat în cite 5—6 exemplare lucrări ca: *Algebra distractivă* de Pelerman I., *Culegere de probleme de fizică* de Buzatu Corneliu, *Geochimia atractivă* de Fersman A. E. etc. Bineînțeles că nu am neglijat achiziționarea lucrărilor de cultură generală, beletristice, pentru a oferi o lectură cit mai variată și multilaterală cititorilor noștri.

Pentru satisfacerea cererilor de studiu și documentare a cadrelor didactice, am cumpărat în cite 1—2 exemplare și lucrări de nivel superior ca de exemplu: *Din istoria biologiei* de Botnariuc E., *Flora României* de Simionescu I., *Chimie organică* de Beral E. și Zapan M., *Metodica predării limbii române* de Ghiosa I. etc.

Ca bibliotecă școlară nu avem pretenția și nu putem să ne comparăm cu marile biblioteci din Capitală, care oferă cititorilor o documentare amănunțită pentru diferitele discipline școlare, dar ne străduim să punem la dispoziția cadrelor didactice materiale noi, de ansamblu, în diferitele discipline predate în școală.

Informarea cititorilor asupra noilor achiziții se face în cel mult 5 zile de la procurarea lor, prin introducerea în cataloage a fișei tipărite și prin liste de cărți noi, expuse în vitrine de nouăți.

Pentru anul școlar 1962—1963 ne-am propus organizarea unui număr de 9 acțiuni de masă cu teme ca: *Octombrie roșu în literatura popoarelor*, *Cărțile ne vorbesc despre cucerirea Cosmosului*. *Vă prezentăm doi foști elevi ai școlii noastre: Camil Petrescu și Ion Andreescu etc.* De asemenea vom întocmi lunar bibliografia pe teme actuale, legate de programa de învățămînt ca: *Tudor Arghezi — viața și opera*, *În ajutorul tinerilor chimiști*, *Vă prezentăm cele mai noi culegeri de probleme etc.* De altfel munca bibliografică este mult ușurată prin faptul că toate lucrările care au la sfîrșitul volu-

mului o notă bibliografică sau cuprind bibliografiile ascunse au fost incluse în catalogul sistematic și la subdiviziunea 01 (Bibliografie).

Sprejiniul pe care-l primim de la elevii responsabili cu biblioteca, nu se mărginește numai la popularizarea cărților și la urmărirea restituirii lor la termen. Ei s-au obișnuit să ne anunțe din timp ce teme se studiază în clasă pentru a le pregăti material bibliografic ajutorător. Ei ne semnalează și problemele ce vor fi discutate în cadrul orelor de educație politică sau dirigentie.

Ca și în anul trecut vom organiza, cu sprijinul cadrelor didactice, vizite cu elevii (pe clase) la diferite biblioteci din Capitală.

Urmărind realizarea obiectivelor înscrise în planul nostru de muncă, vom căuta ca în acest an activitatea bibliotecii școlii no-

stre să-și ajungă scopul, acela de a ajuta pe elevi să-și completeze cunoștințele înșurte în procesul de învățămînt și a le trezi și forma gustul pentru citit.

Ne bucurăm de ajutorul permanent din partea conducerii școlii noastre, dar resimțim lipsa unui centru metodic, care să ne împărtășească experiența altor biblioteci școlare, să ne pună la dispoziție bibliografiile și materiale metodice pentru organizarea manifestărilor de masă etc., așa cum procedează Biblioteca Centrală de Stat pentru bibliotecile de masă. Am dori ca în noul an școlar activitatea Bibliotecii centrale pedagogice să se facă simțită și în acest domeniu.

Ioana ARSUREANU
Bibliotecară la Școala medie nr. 22
„Gh. Lazăr” — București

NOUȚĂȚI DE LA BIBLIOTECA ACADEMIEI R.P.R.

● Recent, un colectiv din cadrul Secției de bibliografie a terminat redactarea bibliografiei *V. I. Lenin în limba română*. Lucrarea prezintă toate scrierile leniniste apărute în limba română începînd cu anul 1911, cînd ziarul „România Muncitoare” publică articolul *Din crîmele țarismului* (Despre fracțiunea social-democrată din Duma a II-a. O expunere completă a problemei). Adresată cu deosebire cercetătorilor din domeniul istoriei, lucrarea *V. I. Lenin în limba română* oferă o imagine cuprinzătoare a răspîndirii operei lui V. I. Lenin în țara noastră de-a lungul a cinci decenii.

● Un colectiv a definitivat recent lucrarea *Materialismul dialectic și științele contemporane ale naturii* — cuprinzînd circa 1500 lucrări — care abordează problemele filozofice ale științelor naturii. Lucrarea, — la care au colaborat bibliotecile academice dintr-un șir de țări: R.S. Cehoslovacă, R.P. Bulgaria, R.P. Ungară etc. — este adresată lucrătorilor din toate domeniile științei. Un prim capitol, conține indicații bibliografice referitoare la problemele filozofice ale științelor naturii în operele clasicilor marxism-leninismului. Lucrările filozofice, editate în anii 1945-1960, sînt prezentate selectiv în următoarele capitole: *Dialectica, logica și teoria cunoașterii în științele naturii, Logica matematică, Matematică, Gibernetică, Astronomie și Cosmogonie, Fizică, Chimie, Geologie-Geografie, Biologie, Medicină, Critica idealismului și metafizicii în științele naturii*.

● În cadrul seriei de ghiduri de documentare în științe, a fost redactat re-

cent fiind în pragul definitivării, *Ghidul de documentare în științele tehnice*. Organizată în prezent sub forma unui fișier cuprinzînd peste 4000 indici — redactori prof. A. Avramescu, membru corespondent al Academiei R.P.R. și E. Roman — lucrarea prezintă toate sursele importante de documentare din domeniul științelor tehnice, existente în lume.

Concomitent cu descrierea bibliografiilor din domeniul științelor tehnice, lucrarea conține o succintă prezentare a societăților savante, instituțiilor de cercetare, a sistemelor de clasificare etc.

Tot în cadrul seriei de ghiduri de documentare, a fost redactat *Ghidul de documentare în științele agricole* — ed. a II-a, revăzută și îmbunătățită și se află în lucru *Ghidul de documentare în chimie și Ghidul de documentare în etnografie, artă populară, folclor*.

● Inaugurarea sălii de expoziții deschide noi posibilități de valorificare a colecțiilor bibliotecilor Academiei R.P.R. Astfel, în cursul acestui an au fost organizate următoarele expoziții: *V. I. Lenin în limba română, Creația de artă în colecțiile Cabinetului numismatic, Manuscrise ale scriitorilor romîni din veacul trecut*. Ultima expoziție *Desenul italian din secolele XVI—XVIII*, prezintă creația marilor maeștri ai desenului italian: Tizian, Correggio, Guercino, Luca Giordano ș.a.

În viitor sînt prevăzute a se organiza următoarele expoziții: *Prezența literaturii romînești peste hotare, Surse documentare în științele moderne, Ediții bibliofile din secolele XVI—XIX* etc.

Concursul între BIBLIOTECILE SINDICALE

Participăm la concurs

Începînd cu iulie a.c., bibliotecile sindicale din întreprinderi, instituții, G.A.S., S.M.T., cluburi și case de cultură ale sindicatelor au pășit în cadrul concursului ce se va desfășura pe plan regional pînă la 31 decembrie 1962, iar pe plan republican în tot cursul anului viitor. Răspîndirea ideologiei marxist-leniniste în rîndurile oamenilor muncii, popularizarea politicii partidului, sprijinirea procesului de educare a oamenilor muncii în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, răspîndirea cunoștințelor științifice și tehnice, atragerea spre lectură a unui număr cît mai mare de muncitori, tehnicieni și ingineri — iată cîteva din obiectivele concursului.

Colectivul bibliotecii clubului „16 Februarie”-Ploiești, care deservește salariații din 10 întreprinderi și instituții petrolifere, a primit cu bucurie vestea declanșării acestui concurs. Biblioteca clubului a înscris, pînă în prezent, un număr de 2893 cititori care au citit 16 890 de cărți (fondul bibliotecii este de 49 062 de volume). Dintre cele 133 de acțiuni organizate anul acesta menționăm simpozionul pe tema *Omul pătrunde în Cosmos* și seara literară *23 August oglindit în literatură*, care s-au bucurat de succes. Au fost organizate expoziții pe următoarele teme: *Sub conducerea P.M.R. spre noi victorii*, *Nu, războiului!*, *Ce să citim despre situația internațională*, *Știința și religia*. În prima zi după deschiderea expoziției pe tema *Aspecte din lupta poporului nostru pentru pace*, la bibliotecă s-au înscris 18 cititori, iar alți 46 de cititori au împrumutat cărțile expuse.

În scopul ridicării nivelului tehnico-profesional și a sprijinirii oamenilor muncii în rezolvarea sarcinilor de plan, biblioteca noastră, în colaborare cu cabinetele tehnice din întreprinderile petrolifere, organizează diferite acțiuni de popularizare a tehnicii noi. La fiecare întreprindere afiliată clubului sînt afișate liste cu titlurile lucrărilor tehnice de specialitate și al revistelor tehnice existente în bibliotecile respective (sindicale și tehnice). În luna august s-a organizat o consfătuire cu cei care studiază cartea tehnică. Din discuțiile purtate de

participanți s-au desprins o serie de propuneri interesante menite să ducă la îmbunătățirea activității de popularizare a cărții tehnice.

Pentru a veni în ajutorul părinților în rezolvarea problemelor complexe ale educației copiilor, am întocmit o listă de recomandare a lucrărilor pedagogice existente în bibliotecă. Asemenea liste au fost întocmite și pentru alte teme.

Eficiența acțiunilor organizate în ultima vreme se concretizează și prin creșterea numărului cititorilor. În luna august biblioteca a înscris 302 cititori.

Biblioteca noastră își propune să organizeze și în viitor acțiuni menite să popularizeze ideologia marxist-leninistă, politica partidului nostru. Prezentarea lucrărilor din colecția *Probleme de bază ale teoriei marxist-leniniste*, organizarea unui simpozion pe tema *Partidul-inițiatorul și conducătorul victoriilor noastre*, seriile tematice pe probleme ca: *Fericirea de a trăi în comunism*, *Cultura generală și pregătirea constructorilor socialismului*, *Munca — temelia educației comuniste*, *Ce înseamnă a fi om cult* și altele, sînt cîteva din manifestările de masă ce ne-am propus să le organizăm pînă la sfîrșitul anului.

Sprijinirea procesului de însușire a noilor cunoștințe tehnice va sta, în continuare, în atenția bibliotecii noastre. În colaborare cu cabinetele tehnice și bibliotecile acestora, vom urmări să asigurăm, în cît mai bune condiții, documentarea specialiștilor din cele zece întreprinderi și instituții petrolifere.

Nici cartea beletristică n-a fost uitată. Serii literare (*Eroi ai literaturii contemporane*, *Pagini din literatura de după 23 August*), recenzia (*Vii și morți*), seri de poezie, vor da posibilitatea cititorilor noștri să petreacă cîteva ore plăcute și instructive.

Lucrătorii din bibliotecile sindicale au participat și pînă acum la întrecerile socialiste, sprijinind cu mijloacele lor specifice strădaniile oamenilor muncii în realizarea și depășirea planului de producție. Acum — în cadrul acestui concurs — ne întrecem între noi, pentru a ridica munca cu cartea în întreprinderi și instituții la nivelul cerințelor actuale.

Colectivul bibliotecii noastre și-a organizat astfel munca, încît să dea viață celor ce și-a propus.

Maria BUBLIC
Clubul „16 Februarie”-Ploiești

Colaborarea între biblioteca tehnică și cea sindicală

La sfârșitul lunii august în biblioteca tehnică a Uzinei „Tudor Vladimirescu” din București a fost întocmită cea de-a 1100-a fișă de cititor, iar în biblioteca sindicală a 1725-a fișă. Cifrele ne arată nu numai interesul mare pe care muncitorii, inginerii și tehnicienii îl manifestă pentru tot ce e nou în tehnica modernă pentru a fi aplicat în mod creator în procesul de producție, dar și în munca de zi cu zi a bibliotecii tehnice pentru atragerea a cit mai mulți cititori. Numărul mare de oameni ai muncii din uzină care studiază cartea tehnică se datorește și colaborării strânse care există între biblioteca tehnică și cea sindicală. Aceste două biblioteci și-au unit forțele, formând un larg colectiv obștesc din cei mai buni cititori, fruntași în întrecerea socialistă, inovatori, ingineri, tehnicieni, maștri, care, îndrumați îndeaproape de comitetul sindicatului desfășoară o largă și cuprinzătoare muncă de masă cu cartea tehnică. La indicația comitetului sindicatului, cele două biblioteci și-au întocmit un plan comun de muncă, care prevede acțiuni cu caracter politic, beletristic și tehnic.

În toate cele 7 secții ale uzinei au fost înființate biblioteci de secție având un fond variat de cărți. Pentru a-și putea alege ușor cărțile, dulapurile au fost confecționate din sticlă, astfel că bibliotecarul poate aranja unele cărți în așa fel încât să se poată citi și titlul lucrării.

Dacă cărțile politice și beletristice se schimbă la 2 sau 3 luni, cele tehnice rămân permanent în bibliotecă pentru a putea fi consultate la locul de muncă. Fără îndoială că în mod periodic sînt scoase cărțile tehnice depășite care nu mai corespund stadiului de dezvoltare a uzinei și se completează cu noutățile apărute ținându-se seama de specificul fiecărei secții. De obicei, bibliotecarii sînt aleși din rândurile muncitorilor cu un înalt nivel politic și cultural și cu bune rezul-

tate în producție, capabili nu numai să indice o carte, potrivit cu cerințele cititorilor dar, la nevoie, să dea și explicațiile necesare în legătură cu conținutul cărții.

La secția a II-a, de exemplu, bibliotecar este lăcătușul Grigore Tîrnoveanu. De la începutul anului, a înscris la bibliotecă 120 de cititori, iar dintre aceștia 78 citesc și studiază în permanentă cartea tehnică, reviste și alte materiale legate de introducerea tehnicii noi în producție. În această secție, ca și în toate celelalte, se organizează, cu sprijinul bibliotecii tehnice și sindicale, numeroase și interesante acțiuni ca recenzii, prezentări, ora informării pe teme tehnice în care se rezervă și 1/4 oră pentru noutățile tehnice. După studierea unei cărți tehnice, de pildă *Cartea strungarului* de V. Barbu, s-a organizat în secție o consătuire cu muncitorii care au citit această lucrare. Cu acest prilej cei care au luat cuvîntul au relatat rezultatele obținute în procesul de producție prin aplicarea celor citite.

Biblioteca tehnică a uzinei editează, ca de altfel și alte biblioteci, un buletin infor-

În pauza de masă, la biblioteca mobilă de la sectorul Prototipe, responsabilul Const. Teodorescu distribuie sudorilor Vasile Parghel și Marin Marinescu, cărțile solicitate.

maliv în care sînt trecute titlurile lucrărilor tehnice intrate în bibliotecă și o scurtă relatare a conținutului acestora. Aceste buletine se împart și celor 7 bibliotecari din secții. Cu sprijinul delegaților cu munca culturală din grupele sindicale, care sînt în același timp și în activul obștesc al bibliotecii, aceste buletine sînt studiate de fiecare muncitor în parte. Ei se sfătuiesc asupra cărților care trebuie împrumutate sau aduse în biblioteca de secție pentru a fi cercetate.

Cititorii ing. Sonia Ileana, Nicolae Holban, dispecer și Ion Lăutaru, muncitor consultă noile lucrări intrate în fondul bibliotecii sindicale

De asemenea, la gazetele de perete ale secțiilor există un „colț al cărții tehnice” unde sînt afișate titlurile ultimelor noutăți apărute.

Ceea ce caracterizează munca acestui colectiv obștesc este preocuparea pentru organizarea unor acțiuni care să corespundă fiecărei categorii de cititori, grija pentru conținutul fiecărei acțiuni în parte. Iată un exemplu concret: Cum a fost popularizată metoda frezorului fruntaș Gh. Păhone de la uzinele „23 August” lucrare editată de I.D.T. Înainte de toate au fost studiate cu ajutorul cabinetului tehnic condițiile de lucru ale frezorilor din uzină, pentru a se cunoaște în ce măsură metoda fruntașului de la uzinele „23 August” poate fi aplicată aici. Între timp, frezorul Ilie Dobrescu, muncitor fruntaș în întrecerea socialistă din secția a II-a mecanică, a studiat cartea și a fost ajutat să întocmească un referat. El și-a prezentat referatul în fața acelor frezori ale căror condiții de muncă permiteau aplicarea noului procedeu și le-a demonstrat că prin aplicarea metodei lui Gheorghe Păhone a reușit să facă economii de scule, a redus prețul de cost al produselor, a ridicat productivitatea muncii. Această metodă a fost aplicată cu succes și de ceilalți frezori, obținându-se rezultate bune în producție.

Adeseori, din anumite lucrări se studiază unul sau două capitole care interesează un anumit grup de muncitori. De pildă, din Manualul electricianului s-a dezbătut unul sau două capitole care interesează un grup de 20 de electricieni din uzină.

Aceste acțiuni organizate pe grupe de meserii sînt în mod deosebit apreciate de

muncitorii, atrăgîndu-le atenția asupra temelor esențiale din lucrările respective. De asemenea, este interesantă inițiativa ca alături de ingineri și tehnicieni, muncitorii să prezinte în fața tovarășilor de muncă referate și recenzii pe tema unor cărți tehnice. Tot în scopul popularizării cărții tehnice se organizează cu ocazia conferințelor tehnice și mici expoziții de cărți alcătuite pe tema expunerii. Uneori se deschid expoziții mari de cărți tehnice organizîndu-se cu acest prilej concursuri pe tema „Cine știe meserie, câștigă” și se prezintă filme tehnico-documentare și diafilme.

Rezultatele obținute de biblioteca tehnică în popularizarea și răspîndirea literaturii tehnice se datorește grijii atente a comitetului sindicatului care analizează trimeserial activitatea comună a acestor două biblioteci și a colectivului obștesc, sprijinul pe care-l acordă organizării în bune condiții a fiecărei acțiuni în parte.

Alături de celelalte biblioteci sindicale, biblioteca uzinelor „T. Vladimirescu” participă la întrecerea pe țară a bibliotecilor. Un obiectiv de mare importanță al concursului este și mărirea numărului cititorilor cărților tehnice. Datorită colaborării între biblioteca tehnică și cea sindicală se vor obține, de bună seamă, rezultate valoroase care vor permite ca biblioteca sindicală din această întreprindere să se situeze pe un loc fruntaș.

Adriana DARĂBAZ

Un sistem mai judicios de completare a fondului de cărți

Biblioteca noastră își procură cărțile, asemenea celorlalte biblioteci, prin Colectura regională, care, ținând seama de specificul de producție al întreprinderii trebuie să asigure completarea fondului cu publicații adecvate acestui specific.

Cu toate că uzina noastră are o bibliotecă în cadrul cabinetului tehnic, bine înzestrată, se găsesc cărți tehnice de interes general și nivel mediu și la biblioteca sindicală. Baza fondului de publicații o constituie, însă, cartea social-politică, beletristică și de popularizare a științei. Toate acestea, împreună cu un bogat material informativ, vin în sprijinul educării multilaterale a cititorilor.

Cei mai mulți dintre cititorii noștri sînt muncitori și tehnicieni din uzină, care pe lângă dorința lor de a-și ridica necontenit nivelul de pregătire profesională, manifestă un interes deosebit pentru cunoașterea bogăției literaturii clasice cît și a literaturii realist-socialiste din țară și de peste hotare. Tot mai des sînt cercetate albumele de reproducere de artă aflate în număr apreciazabil în bibliotecă.

Spre deosebire de bibliotecile de lectură publică, în bibliotecile sindicale aprovizionarea nu se face pe baza comenzilor anuale, ceea ce dăunează completării sistematice a fondului de publicații. Spun că dăunează deoarece, în momentul de față, problema asigurării unui anumit număr de exemplare dintr-o publicație este lăsată în seama Colecturii și nu e determinată de necesitățile reale ale bibliotecii, de cerințele cititorilor. Dacă la o bibliotecă sindicală cu cinci biblioteci mobile de secție îi sînt suficiente trei exemplare dintr-o publicație, într-o bibliotecă cu optsprezece biblioteci mobile de secție cum este cazul bibliotecii sindicale de la Uzina „1 Mai”-Ploiești, nu-i va mai fi suficient același număr. Pînă cînd o carte nouă, valoroasă, mai ales social-politică sau tehnică trece prin toate secțiile, va înceta de mult să mai reprezinte o noutate.

Neefectuîndu-se comenzi anticipate, Colectura este nevoită să facă o planificare aproximativă a titlurilor și numărului de

exemplare. Bibliotecarul riscă astfel să primească încă odată unele publicații existente deja în bibliotecă și să mărească fără folos numărul acestora, iar din titlurile noi să nu primească nici un exemplar sau un număr neîndestulător. Există cazuri cînd s-au achiziționat lucrări ca *Floricultura* care nu interesează masa mare de cititori ai bibliotecii sindicale, iar publicații valoroase nu s-au procurat decît în două exemplare cînd necesarul ar fi fost de cinci sau mai multe exemplare.

De aceea găsesc că e necesar să trecem la introducerea sistemului de lucru cu Colectura prin comenzi, efectuate la începutul anului pe baza cercetării de către bibliotecari a cataloagelor și planurilor editoriale. Prin aceasta se va realiza, pe de o parte, o completare mai justă a fondului de publicații în funcție de cerințele fiecărei biblioteci, iar pe de altă parte, alocațiile bugetare vor fi mai judicios folosite.

Colectura, cunoscînd dinainte necesarul bibliotecilor se va orienta mult mai bine în repartizarea publicațiilor și va reuși să asigure în condiții optime ritmicitatea completării fondurilor, mărindu-se totodată posibilitățile completării golurilor existente în fondul de publicații la anumite materii. Consider că e necesar ca în preocuparea Consiliului regional al sindicatelor să stea și coordonarea completării fondului de publicații din bibliotecile sindicale și colaborarea cu organele de difuzare a cărții. Nu este suficientă numai alocarea fondurilor bugetare ci este necesar și un control asupra întrebunțării acestora pentru achiziționarea de publicații corespunzătoare necesităților cultural-educative.

Bibliotecile sindicale se află în întrecere. O condiție de bază pentru realizarea obiectivului întrecerii este tocmai formarea unor fonduri de cărți corespunzătoare. Consider că și biblioteca regională ar putea să ne acorde un ajutor metodic eficace pentru o mai justă completare a fondurilor bibliotecilor sindicale.

Camelia TEODORESCU

CONSTRUCTORII COMUNISMULUI — CUCERITORII COSMOSULUI

Pentru realizarea acestui montaj literar în bune condiții, se recomandă să se asigure o ilustrație muzicală corespunzătoare textului. În acest scop, bibliotecile pot cere sprijinul specialiștilor din ansambluri muzicale și casele de cultură sau al cititorilor care le frecventează în mod curent. Pentru găsierea soluțiilor de punere în scenă credem că este bine să-și spună cuvântul fantezia creatoare a bibliotecarilor ajutați de oameni de specialitate. Esențial este ca montajul literar să aibă o notă dominantă de entuziasm, să constituie un modest prinos de recunoștință și admirație adus de lucrătorii muncii cu cartea celor care au condus, calculat și efectuat epocalele salturi ale omului în Cosmos.

Montajul literar poate fi completat cu o expoziție de cărți, a cărei idee principală trebuie să fie aceea că zborurile sovietice în Cosmos slujesc exclusiv cercetării științifice și apărării păcii.

PREZENTATOR (dacă există condiții, se va înregistra pe bandă de magnetofon):
Comunicat: la 12 aprilie 1961 în Uniunea Sovietică a fost plasată pe orbită în jurul Pământului, nava cosmică „Vostok” („Răsăritul”), având un om la bord.

Pilotul cosmonaut al navei cosmice-satelit „Vostok” este aviatorul-maior Iuri Alexeievici Gagarin, cetățean al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste.

Maiorul Iuri Gagarin a aterizat în bune condiții în regiunea stabilită din U.R.S.S.

(Din Comunicatul Agenției TASS
—12.IV.1961).

RECITATOR: *Victorie, tovarăși! Nemuritoare clipă*

Ne bate viu în piepturi, ne sună în urechi,

Inmărmurit e globul văzând cum s-ntrăripă

În orele acestea, dorințele-i străvechi.

RECITATOR: *Deschisul drum spre astre,
Gagarin îl străbate,*

Iar glas-u-i i-l ascultă întregul univers,

În pasărea măastră, inima noastră bate

Și aripa-i vibrează în marmură și vers!)

1) Tăutu, Nicolaie, Moscova, 12 aprilie. Luceafărul. Anul IV, nr. 8 (67), 15 aprilie, 1961.

RECITATOR: Mitologia făcutu-s-a viață și Prometeu făcutu-s-a om, om ca dumneata și ca mine, dar om ales. El a plecat de pe pământ spre străfundurile țării, prin vecii vecilor, care sînt Nesfîrșitul și Timpul... Și de acolo, de pe tărîmurile încă neîncercate nici de zborul vîntului celui mare, s-a întors teafăr, vioi și blajîn, îmbrățișîndu-și prietenii de acasă, de la vatră.

Toate acestea s-au petrecut... în Uniunea Sovietică, ajunsă țara basmelor trăite în vis și a unui nou început, în Uniunea Sovietică, nu în împărățiile miliardelor de suferință și ale comorilor de aur mort. Stăpînitorii s-au adunat, pe Atlantic și Pacific, să se zgîiască gură-cască în haosul pus pe fugă de om. Omul a venit, a văzut și a biruit. Omul întors din eternitatea străbătută, poartă la urmă gradul ostășesc de simplu maior. Il cheamă Gagarin și e socialist, ba chiar comunist, împărate luminate!

Așa e?

COR VORBIT: Așa e!

RECITATOR: Mai sînt la rînd uși de fier încuiate.

COR VORBIT: Aruncați cheile în maldane! Fierul s-a burdușit, nu mai ține. Era de mucava...²⁾

RECITATOR: ...Oameni de pe toate meridianele!...

Fluturași în văzduhuri
pină-n zările albastre
imensele drapele purpurii
în semn de sărbătoare
pentru inițiul om călătorind spre așteptate
pentru marea fără seamăn
a veacului meu,
pentru gîndirea atotbiruitoare,
pentru prăbușirea ultimului dumnezeu,
imaginar
pe care-l îngropăm definitiv în lut,
pentru tot ce-am cutezat
și, iată, s-a putut!...

Să închinăm, prieteni, ridicînd pocalul:

COR VORBIT:

— Cinste fie prim cosmonaut!
Glorie fie, popor al sovietelor!
Nepieritoare slavă fie,
partid ce l-ai crescut!...³⁾

RECITATOR: Omul — spusese Gorki, ce mîndru sună acest cuvînt! Dar și mai mîndru, infinit mai mîndru sună de cînd omul a devenit cosmonaut. Acum, numele omului a făcut să vîlbreze toba cea mare a universului, pe

²⁾ ARGHEZI, TUDOR. Mitologii. Știința. Anul XXX, nr. 5133, 13 aprilie 1961.

³⁾ BUȘA, PETRE. Un om spre stele. Tribuna. Anul V, nr. 17 (221), 27 aprilie 1961.

care doar Jupiter puseșe din timp în timp mîna, pe vremuri. De azi înainte, acest instrument colosal ce nu mai răsuna de două mii de ani, intră în orchestra obișnuită a umanității.⁴⁾

RECITATOR:

Dincolo de inelul pămîntului
Dincolo de beteala ploii și de aripa
vîntului
Dincolo de orișice pisc, de orișice val
Raportează Gagarin „Zborul se desfășoară normal“!
Sînt singur în calea Soarelui și-a Lunii!
Sînt cu mine toate gîndurile lumii!
Oamenii aleargă pe străzi și m-așteaptă.
Inima lor.

Asaltează cu mine cerul treaptă cu treaptă.
Sînt primul om în frunzișul astral
„Zborul se desfășoară normal“.
A fișnit din pămînt o știință
Sînt în lacătul infinitului, cheie
Porțile tăcerii eterne s-au deschis.
Sînt mesagerul celui mai vechi
și celui mai tînăr vis.

Aduc bucuria umană în haosul trist,
Am pașaport pentru Cosmos — un marș
nișter comunist.

Via să secer spicele stelelor
Cu ciocanul voi bate ținte de foc
la sicriul misterelor.

Peste albastrul cel tainic al vechilor povești
Ridic drapelul revoluției și-al puterii omenești.
Iată, acesta e toastul meu sideral!
„Zborul se desfășoară normal“⁵⁾

PREZENTATOR: „Zborul se desfășoară normal“ — patru cuvinte care au mutat de parte pietrele de hotar dintre posibilitate și fantezia cea mai îndrăzneată. N-a fost nevoie de veacuri pentru ca visurile imaginației prodigioase a lui Jules Verne, sau planurile savantului autodidact Țiolkovski, să treacă pragul perspectivei îndepărtate și să devină realitate. La numai patru luni de la zborul epocal al lui Iuri Gagarin, care a dat ochul bătrînei noastre planete cu o viteză de 28.000 kilometri pe oră, un alt om sovietic — Gherman Stepanovici Titov, a fost oaspete al Cosmosului timp de 25 de ore.

RECITATOR:

Nebănuită, calea pin-la stele
Își deapănă fuioarele albastre

⁴⁾ BOGZA, GEO. Cele 32 de secunde, care au zgînduit lumea. Știința. Anul XXX, nr. 5147, 27 aprilie 1961.

⁵⁾ PETRACHE, ION. Carnet de bord. (Iuri Alexeevici Gagarin raportează). Gazeta literară. Anul VIII nr. 18, (372), 27 aprilie 1961.

Atît de lungî și-atît de grele
Crescînd din inimile noastre...

... O, drum bătut a doua oară
De pasul păcii către soare —
Vin frunțile și te măsoară
Incînse de visări și zare...

Vin vocile și te-ncumună —
Imense arcuri de triumf arzînd;
A doua oară-n sorî răsună
Glas omenesc, mărș și blind...

... Nebănuite aripi își întinde
Din Soare, pacea spre Pămînt
Și-n piepturi tot mai mult s-aprînde
Nebănuitul libertății cînt...⁶⁾

RECITATOR :

Am lăsat dincolo de lanșul gravitației
Amintiri mai grele ca plumbul, coș-
maruri —

Auschwitz, Hiroshima, amintirea cri-
melor din Congo
Și-am luat cu mine doar rațiunea și
dragostea

Intrînd în imperiul de ghiață al ste-
lelor
Curat, asemenea lor.

Mă-ntorc către Pămînt și-l privesc
Un nufăr uriaș cu șase petale,
Cele șase continente,
Plutînd pe apa întunecată a nopții,

Totul e luminos, totul e perfect
Totul e-nvelit în culoarea albastră
a încrederii

Ce aproape de mine Pămîntul îți simți
Mai aproape ca niciodată!

Iată,
Granițele dintre stele nu se mai dis-
ting;

Tările se-mbrățișează cu brațe de riuri,
Iar planeta pare acum un nufăr imens
cu șase petale

Toate bătînd în culoarea albastră a
încrederii:
Pămîntul crede în rațiunea umană!⁷⁾

COR VORBIT :

Pămîntul crede în rațiunea umană!

RECITATOR :

Nu ești cu mine acum,
(De părere de rău am broboane pe
frunte)

Nu ești cu mine acum cînd un om
Sus în Cosmos
În clipele acestea muncește

Mîncîcă ori doarme, — în Cosmos.

Nu ești cu mine acum
Cînd vestea a intrat seara în oraș din-
spre nord

A aprins dintr-odată luminile toate,
Și lumea, în vale, arătînd înspre astre
Ca și mine așteaptă să treacă
Științietoare, nava lui Titov.⁸⁾

IMPRIMARE BANDĂ MAGNETOFON

— Gata pentru aterizare?

Fără să stau pe gînduri am răspuns:

— Gata!

Sincer vorbind, mi se făcuse dor de Pă-
mînt. Desigur, în Cosmos este bine, dar acasă
e totuși mai bine. Nu este nimic mai minunat
în lume decît pămîntul natal, pe care poți să
muncești, să-ți întilnești prietenii, să respiri
vîntul de cîmpie.⁹⁾

RECITATOR :

Un om cobora din cer cîntînd.
El a fost cel mai aproape de soare,
El a fost cel mai departe-n necunoscut
Și acum cobora printre stele cîntînd.

Victorios aducea pe pămînt
Kisul cel mai cutezător
Cucerit.

Era un tinăr comunist în zbor
Ce se-ntorcea din viitor cîntînd.¹⁰⁾

PREZENTATOR : Ziua de 11 august 1962
parea să fie ca toate celelalte, cu același mi-
racol cosmic pe care îl reprezintă în fiecare
dimineață răsăritul soarelui, cu aceleași miri-
ade de constelații topite în lumina sidefică a
stelilor de vară...

Și totuși, iată că atunci cînd, la amiaza
ei, oriciele au arătat că e ora 11,30, ziua
de 11 august 1962 a intrat în istoria uma-
nității ca o zi de nouă și strălucită victorie
a omului în lupta sa pentru pătrunderea în
Cosmos. La ora aceea, de pe unul din cosmo-
dromurile sovietice, a luat startul o nouă
navă cosmică — „Vostok 3”. După Iuri Ga-
garin și Gherman Titov numele unui nou erou
cosmonaut sovietic, acela al maiorului An-
drian Nikolaev a purces să facă înconjurul
lumii, cucerind cu fiecare secundă simpatia
și elogiul pămîntenilor.

...Surpriza acestui nou start al unei noi
nave cosmice a fost sporită după numai 24
de ore, de un al patrulea start, acela al navei
cosmice sovietice „Vostok 4” condusă de
Pavel Romanovici Popovici. Nici nu s-a uscat
cerneala edițiilor speciale și iată că rotativele
au trebuit să imprime vestea uluitoare în

⁶⁾ BUNEA, EMIL. *În loc de scrisoare*. Tribuna.
Anul V, nr. 32 (236), 10 august 1961.

⁷⁾ 700.000 kilometri în Cosmos. Buc., Editura știin-
țifică, 1961. 155 p. cu h. + 12 f. pl. și postr. (Colecția
S.R.S.C. 400). Despre zborul lui G. S. Titov în Cosmos.

⁸⁾ SCOROBETE, MIRON. *Învîgătorul*. Tribuna.
Anul V, 16 (220), 20 aprilie 1961.

⁹⁾ CRINGULEANU, ION. *Al doilea zbor în Cos-
mos*. Luceafărul, anul IV, nr. 16 (75) 15 aug. 1961.

¹⁰⁾ RACHICI, DIMITRIE. *Maiorul Titov privește pă-
mîntul*. Luceafărul, anul IV, nr. 16 (75) 15 aug. 1961.

gradul cel mai înalt, vestea lansării celei de-a patra nave cosmice care poartă la bordul ei un om sovietic.¹¹⁾

RECITATOR :

Pe-a cerului cupolă cu soarele-n zenit
Singurătăți albastre-s în rece nemișcare
Dar iată două inimi spre soare au
zvicnit

Și Cosmosul se umple de ritm și de
visare

Trec două nave-alături pe căile astrale
Și universul tace-o clipă-n vastu-i vid
Căci Cosmosul primește în rîndurile
sale

Pe două nave, încă doi membri de
partid.

Doi oameni sovietici drum nou lărgesc
spre astre

Și mări adinci de oameni cu inima-i
conduc,

Cînd de pe steaua vie, de foc, a vre-
mii noastre

Ei cerului de stele mesaj de pace
duc.¹²⁾

PREZENTATOR : Cetățeanul planetei noastre albastre, după ce calculele astronomice văzuseră printre cifre, verzuie, își trage palăria pe ochi, cată-n sus, și numără de un timp încoace cu degetul : Unu! Doouă! Trei! Patru! adică : un sputnic, doi sputnici, trei sputnici și așa mai departe... Numai că sputnicii nu mai sînt sputnici : Vostok numărul unu, Vostok numărul doi, numărul patru, Vostok, tot unul după altul.

Cristofor Columb, Magellan, America, Vespucci, Vasco de Gama, tîrși de apele oceanului printre uscatari, sînt depășiți în croșim de cei care au purces către paradisul științelor al constelațiilor neștiute, sovieticii locotenent-colonelul Gagarin, maior Titov, maior Nikolaev, locotenent-colonel Popovici...

De cînd noi ne uităm la Luceafăr, ei umblă și zboară împrejurul planetei albastre, însoțiți de șoimii vîntului și urmăriți, pare-mi-se, și de ochenele profesorilor din vechiul Testament...

Sfîntul Petru le-o fi aruncat, probabil în carlingă, cheile de la poarta mare de intrare... Deschizătoare de drumuri pe glob, Uniunea Sovietică și-a inaugurat calea definitivă în infinit...

Cele două corăbii plutesc de cîteva zile, în vastul abstract, pe sus, aproape laolaltă ca două automobile terestre care țîn pe dreapta. Cită luminăție! Miliarde arginții de lanterne în mii de orizonturi succesive.

¹¹⁾ VINTILĂ, PETRU. *Excelsior*. Gazeta literară. Anul IX, nr. 440 (33), 16 august, 1962.

¹²⁾ MUREȘANU, RUSALIN. *Cosmonauți*. Luceafărul. Anul V nr. (99) 15 august 1962. p. 5.

Bulevardul Lenin! Bulevardul Lenin, străbate eternitatea.¹³⁾

RECITATOR :

Întia oară două inimi bat
Rîtmînd în cerul omenesc, profund
Cu ele ne-au luat, cutremurat
Șuvoiul de emoții unanime
Prin care lumile de jos răspund.
Sub pulsul prometeic se topesc
Ghețarii vidului de sus, albaștri
Fluidul cosmic joacă azi firese
Ca fluviile-n marile cascade
De aștri
O, zburători vulcani, voi inimi-stea,
În pieptul universului pulsînd!
Peste milenii lîmpede-o să stea
Imaginea frăției voastre-n cer.¹⁴⁾

PREZENTATOR : ...Nu știu exact în ce oră din zi se vor fi născut ultimii doi cosmonauți. Dar ora care le-a unit destinele apropiindu-i ca pe Castor și Pollux va rămîne în viața lor, ca și în istoria gândirii umane, ca o oră a victoriei : biruința a savanților care au calculat zborul rachetelor, biruința traducerii calculelor în realitate și pătos, încununarea avîntului și încrederii zburătorilor. Comunici.

Atenție : vorbește cerul cu pămîntul!
Atenție : vorbește între ele cele două astre!
Nu prin vocile îngerilor purtători ai vreunei mistice bunăvestiri ci prin calmele mesaje ale oamenilor, ale fraților noștri, ale noștor Gemeni care-au pornit la asaltul întințimilor, la supunerea distanțelor, a nopții, a necunoscutului.¹⁵⁾

RECITATOR :

Ei prin amiezi și-amurguri repetate
Întorc rotirea zărilor egală
Și unghiurile Cosmosului toate
Le cercetează, dirz și cu mîgală.
Doi oameni trec pe căi de ecuații
Cu gesturi ca de vis, prelungi și
grele,
Doi comuniști înaintînd sub stele.¹⁶⁾

PREZENTATOR : (dacă există condiții, se va imprima pe bandă de magnetofon sau se va citi din colise prin megafon).

Comunicat :

Programul zborului în grup al navelor cosmice satelit „Vostok 3” și „Vostok 4” conduse de cosmonauții maiorul Andrian Nikolaev și locotenent-colonelul Pavel Popovici,

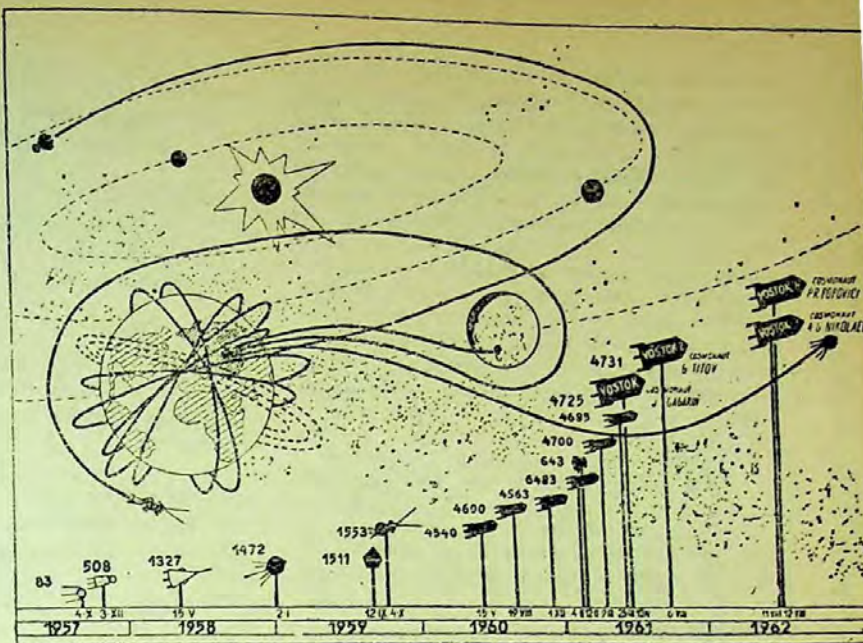
¹³⁾ ARGHEZI, TUDOR. *Mai sus* (Tabletă). Gazeta literară. Anul IX, nr. 440 (33), 16 august 1962.

¹⁴⁾ BRAD, ION. *În cerul omenesc*. Gazeta literară. Anul IX nr. 440 (33) 16 aug. 1962.

¹⁵⁾ PORUMBACU, VERONICA. *Constelația Gemenilor*. Gazeta literară. Anul IX, nr. 440 (33) 16 august 1962.

¹⁶⁾ CONSTANTIN, ILIE. *Doi*. Gazeta literară. Anul IX, nr. 440 (33) 16 august, 1962.

Acum 5 ani, la 4 octombrie 1957, Uniunea Sovietică a lansat primul satelit artificial al Pământului. De atunci, fiecare an a adus noi victorii în cercetarea Cosmosului, situând U.R.S.S. pe primul loc în lume

cetățeni ai Uniunii Sovietice, a fost în întregime îndeplinit.

La 15 august 1962 navele satelit au aterizat în mod practic în același timp în regiunea stabilită a Uniunii Sovietice, la sud de orașul Karaganda (Republica Kazahă), în apropierea nemijlocită a punctelor de aterizare stabilite prin calcul.

Ambii cosmonauți se simt bine și starea lor după aterizare este bună...

Zborul navei cosmice-satelit „Vostok 3”, condusă de cosmonautul Nikolaev Andrian Grigorevici, a durat 95 de ore, adică aproape 4 zile. În acest timp nava „Vostok 3” a înconjurat de 64 de ori Pământul, parcurgând o distanță de peste 2.600.000 km.

Durata de zbor a navei cosmice satelit „Vostok 4”, cu cosmonautul Popovici Pavel Romanovici, în timpul căruia a înconjurat de peste 48 de ori globul pământesc, a fost de 71 de ore. Distanța parcursă de nava „Vostok 4” este de circa 2.000.000 km...

Sarcinile științifice și tehnice ale zborului cosmic, fără precedent ca durată, al navelor satelit „Vostok 3” și „Vostok 4” și ale zborului cosmic în grup efectuat pentru prima dată au fost rezolvate cu succes și în întregime.

În timpul zborului cosmic a fost realizată pentru prima dată legătura bilaterală prin radio între navele cosmice...

Au fost obținute date prețioase pentru organizarea legăturii în timpul zborurilor cosmice de lungă durată...

Zborul cosmonauților sovietici Nikolaev și Popovici constituie o nouă și importantă etapă în cucerirea Cosmosului în scopuri pașnice.

Ca urmare a zborului în grup a navelor satelit „Vostok 3” și „Vostok 4” au fost obținute materiale de o uriașă valoare științifică și tehnică, care vor avea o însemnătate deosebită pentru îndeplinirea visului de veacuri al omenirii — zburile spre alte planete și alte lumi.

(Din Comunicatul Agenției TASS — 15 august 1962).

PREZENTATOR: Cu pulbera de aur și de argint a stelelor pe aripi s-au întors aceia care au înscris pe cer o nouă constelație a gemenilor.

...N-au pogorât duhuri cerești din spațiile siderale, ci încă doi oameni sovietici intru-chipind virtuțile poporului și ale clasei lor: eroism și stăruință, abnegație și stăpînire de sine, iscusință și istețime, îndrăzneală și cumpăt...

Oficialitățile americane recunosc — așa cam înghițind în sec — că în acest domeniu rușii i-au întrecut...¹⁷⁾

RECITATOR:

*Cinste vouă eroi temerari
Ce-aște ridicat mai sus cuvîntul om!
Cinste poporului care v-a crescut
Paternici și dirzi asemenea lui.*

COR VORBIT:

*Lui Lenin slavă, mării sale țări
Biruitoare-n timp și peste mituri
Căci ea făcu să se înalțe-n zări,
Din răsărit, atitea răsărituri.¹⁸⁾*

¹⁷⁾ BRESLAȘU, MARCEL. Bucurie. Gazeta literară. Anul IX, nr. 440 (33) 16 august 1962.

¹⁸⁾ ȘERBAN, CORNELIU. Din Răsărit. Gazeta literară. Anul IX nr. 440 (33), 16 august, 1962.

PREZENTATOR: Măreția eroicelor salturi ale omului sovietic în bezna spațiului astral nu poate fi umbrită de încercările nebunești ale acelor care zăngănesc armele voind să readucă omenirea în preistoria erei cosmice. „Să prefacem spadele în pluguri! Să ne unim eforturile în cucerirea Cosmosului! Să punem capăt pentru totdeauna războiului — care este o rușine a zilelor noastre“. Aceasta este chemarea pe care poporul sovietic — primul care a deschis porțile universului — o face prin șeful guvernului său, Nikita Sergheevici Hrușciiov, tuturor popoarelor lumii.

RECITATOR:

*Un aliaj matematic de forțe nucleare
și inimă*

*Un calcul de ani
O apăsare pe buton de o clipă
Și rațiunea umană străpunge nemărgi-
nirea*

*Săgeată
Pe-o nemaivăzută orbită de lumină
Un DA acestei rachete.
Un aliaj matematic de jaf și furie
oarbă*

*Un calcul de fiare
O apăsare pe buton de o clipă
Și o explozie, ce-ar vrea să spulbere-n
nouri radioactivi
Vegetație, rațiune, viață
Și pină și umbrele noastre — de pe fața
pământului*

Un NU acestei crime nucleare.

COR VORBIT:

Un NU al popoarelor lumii!¹⁹⁾

PREZENTATOR: Pe porțile deschise la 12 aprilie 1961 de Iuri Gagarin, să intrăm tot mai adânc în tăcuta lume a stelelor și să-i smulgem tainele, una câte una.

RECITATOR:

*Oameni, descoperiți-vă la porțile mele.
Apropiți-vă de porțile mele curați,
străvezii*

COR VORBIT:

*Venind către mine, scuturați de pe
sandalele voastre
Vanitate și calcul, ambiții, iubire de
sine.*

RECITATOR:

*Gravată în dure incizii, pe tălpile lor
Să rămână, odă laconică, numai Istoria.*

RECITATOR:

*Să cuteze a bate la porțile mele
Numai mina ce a zvirlit de pe sine
Colbul uscat al secolelor barbariei*

COR VORBIT:

*Să se ridice să bată la porțile mele
Numai mina ce n-a apăsat pe o altă,
Numai mina ce a creat pentru semenii
săi.*

RECITATOR:

*Să cuteze-a lovi în porțile mele
Doar acel care-a sculptat în granitul
faptei
Generosul contur al viselor milenare.*

COR VORBIT:

*Să izbească în porțile mele numai acela
Care-a văzut în om prietenul omului!²⁰⁾*

RECITATOR:

*Un cîntec de laudă — omului in-
drăzneț,
Un cîntec — eroului comunist!*

COR VORBIT:

*Un cîntec — poporului ce-a deschis
lumilor
Pentru veșnicie
Un nou și superb anotimp!²¹⁾*

PREZENTATOR: V-am prezentat montajul literar *Constructorii comunismului — cuceritorii Cosmosului*. Fragmente din texte literare (proză și versuri) semnate de: Tudor Arghezi, Nicolae Tăutu, Petre Buceș, Geo Bogza, Ion Petrance, Ion Grînguleanu, Dimitrie Rachici, Emil Bunca, Miron Scorobete, Petru Vintilă, Rusalin Mureșanu, Ion Brad, Veronica Porumbacu, Ilie Constantin, Marcel Breslașu, Corneliu Șerban, Horia Aramă și Aurel Gurghianu.

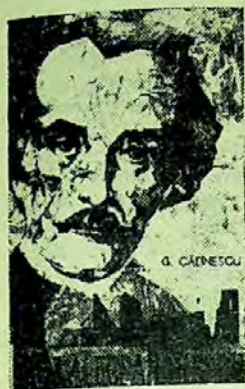

¹⁹⁾ PORUMBACU, VERONICA. *DA și NU*. Contemporanul nr. 28 (822) 13 iulie 1962.

²⁰⁾ ARAMĂ, HORIA. *La porțile Cosmosului*. În volumul: *Cerul cucerit* (versuri dedicate lui Iuri Alexeevici Gagarin). (București). Editura tineretului, 1961, 72 p. (p. 7).

²¹⁾ GURGHIANU, AUREL. *Navigatorul interastral*. Steaua, anul XII, nr. 5. p. 7.

RECENZII

Studiile biografice s-au bucurat întotdeauna de interesul cititorilor, prin aceea că ajută la înțelegerea mai deplină a personalității și operei marilor creatori din trecut. Valoarea studiilor biografice este determinată nu numai de numărul și seriozitatea cercetării izvoarelor documentare ci și de puterea de creație

epică a istoricului literar, care trebuie să fie la rîndul său un scriitor.

Recentul studiu monografic al academicianului G. Calinescu despre viața și opera lui Grigore Alecsandrescu¹⁾, ilustrează cu prisosință acest adevăr. Folosind documente incontestabile, date precise adunate cu măgulă, susținute de un aparat critic bogat, G. Calinescu a reconstituit biografia poetului în amănunt, îi situează individualitatea în ambianța definitivă, aducînd prețioase precizări în înțelegerea condițiilor sociale și morale concrete, care au determinat activitatea scriitoricească a lui Grigore Alecsandrescu.

De la primele pagini, o foarte bogată documentație referitoare la familia lui Grigore Alecsandrescu face cunoscut mediul în care s-a desfășurat copilăria acestuia. Genealogia mamei, născută Maria Fusea, arată că aparținea unei familii mai cunoscute și mai de vază; datele referitoare la tată, Mihail Alecsandrescu, sînt însă puține. Soții Alecsandrescu au avut cinci copii.

Asupra anului nașterii lui Grigore Alecsandrescu există incertitudini. Oficial se consideră 22 februarie 1810, dar se pare că ar fi fost 1812 sau 1814. Primele impresii și le-a format în orașul natal Tîrgoviște, unde acum o sută de ani se îmbinau prezentul mediocru și trecutul istoric al vechii capitale. De sus de pe vechiul zid de mușchi și iederă al Mănăstirii Dealului, viitorul poet contempla într-o vastă perspectivă întregul tîrg, profilat pe munții împădurii. Duiosese impresii din copilărie și atașamentul față

de locurile natale vor fi surse viitoare de inspirație.

După moartea părinților, Grigore Alecsandrescu se mută la București la unchiul său, părintele Ieremia, care locuia „într-un beci sub seară la Mitropolie”. Aci găsește multe cărți, pe care împreună cu prietenul Ion Ghica, le citea cu nesăț. Dacă la Tîrgoviște învățătura se limitase la limba elină și greacă modernă, în capitală urmează la „școala de limba franțuzească” a lui I. A. Vaillant și apoi la școala de la Sf. Sava. Inclinat spre literatură, citește de preferință pe Racine, Hugo, Voltaire, Lamartine, Béranger și lucrări de istorie militară. În școală face numeroase prietenii cu colegi care mai tîrziu vor deveni figuri reprezentative ale vieții culturale românești.

Grigore Alecsandrescu a ocupat slujbe numeroase și importante. După îndepărtarea din armată, provocată — se pare — de activitatea lui literară, se întoarce la București unde numeroși prieteni și admiratori îl sprijină, oferindu-i găzduire. Creațiile proprii ca și traducerile îl fac tot mai cunoscut și apreciat.

Prieten cu domnitorul George Bibescu, poetul pătrunde în lumea curții. În calitate de șef la masa a doua a jelibilor și a registraturii postfelniciei (secretariatul statului), el cercetează hîntiile ce erau adresate domnului. În același timp însoțește pe domnitor în călătoriile prin țară, se interesează de starea socială.

Analizînd activitatea scriitoricească a lui Grigore Alecsandrescu, George Calinescu a căutat să reliefeze armonia și reveria tipică curentului romantic. „Poezia lui Grigore Alecsandrescu — spune biograful — este cea mai puternică expresie a lamartinismului la noi”. Influența romantică nu a dăunat cu nimic originalității sale, ci i-a perfecționat valoarea esențială, profundă.

Folosind metoda comparației, biograful citează numeroase poezii și păreri ale lui Lamartine, Voltaire, Chateaubriand, Torquato Tasso, Volney, Goethe, Petrarca, Parny, Boileau etc., alăturîndu-le versurilor lui Alecsandrescu pentru a demonstra că deși influențat de aceștia poetul român și-a păstrat caracterul autohton. Studiul nu lămurește însă ce impulsuni generau avinturile romantice ale poetului și ce date din formația sa îl fereceau atitudinii de contemplație senină neoclasică.

Poziția politică a poetului nu este însă analizată concludent, nu sînt interpretate contradicțiile sale.

Studiul consemnează relațiile lui Grigore Alecsandrescu cu mișcarea revoluționară din 1848, față de care a adoptat o atitudine moderată. Membru al Societății filarmonice, poetul avea idei „republicane”, îl frecventa pe Cîmpeanu și împreună cu Filipescu și

¹⁾ CALINESCU, Gr. M. *Alecsandrescu, Buc.*, Editura pentru literatură, 1962, 254 p.

Bălcescu a participat la complotul din 1840 împotriva lui Al. Ghica. O înștiințare din 2 august 1848 a ziarului „Poporul suveran” îl citează între redactori. Alte date ni-l arată pe poet ca fiind mai tirziu protejat de Barbu Știrbei, sau cu o dublă poziție față de Alexandru Ion Cuza, glorificat întii și denigrat apoi. Față de noul domnitor, poetul are o comportare adulatoare etc.

Monografia nedind o interpretare științifică acestor contradicții, în mintea cititorilor stăruie echivocul, nu-și pot da seama ce a dincime și ce limite aveau ideile progresiste ale poetului. Această lacună se resimte și în analiza fabulelor lui Grigore Alecsandrescu. Avind o tematică originală, fabulele sînt o critică necruțătoare a tiraniei, a demagogiei liberale, demască elementele afaceriste, exploatare ale timpului. Ele sînt străbătute în același timp de un cald patriotism. Monografia se ocupă schematic de fabule, schițându-le în liniile lor mari, fără a preciza nuanțele.

Proza lui Grigore Alecsandrescu are o valoare minoră. *Memorialul de călătorie*, nuvelele, basmele și diversele traduceri sînt slabe, dovedind mai puțin talent.

Monografia se încheie cu o listă bibliografică, o notă și numeroase fotografii.

Irina VALASOGLU
Biblioteca Centrală Universitară
București

☆

Ediția pentru literatură universală a publicat într-o nouă traducere *Familia Thibault*¹⁾, romanul fluviu al scriitorului francez Roger Martin du Gard. *Familia Thibault* este alcătuită dintr-un ciclu de romane, pe care ediția actuală le-a distribuit în 3 volume.

Primele două romane ale ciclului, *Caietul cenușiu* și *Penitenciarul* au apărut în anul

1922. Au urmat apoi între anii 1923—1929, romanele *Consultația*, *Sorelhina* și *Moartea tatălui*. Cele trei volume din *Vara 1914* iau calca tiparului în 1935—1936. Ultimul volum al ciclului, *Epilogul*, apare între 1937—1940.

Tematica acestui roman-fluviu este dublă: familia și războiul. Acțiunea se concentrează în jurul celor doi frați Thibault, a căror

¹⁾ DU GARD, ROGER MARTIN. *Familia Thibault*. Buc., Editura pentru literatură universală, 1962. Vol. I—664 p.; Vol. II—572 p.; Vol. III—512 p.

familie aparține burgheziei franceze. Poziția lor, protestatară față de mediul în care trăiesc, este diferită.

Jacques Thibault este un răzvrătit împotriva societății burgheze, împotriva epocii, împotriva războiului. Exasperat de tirania tatălui, sufocat de mediocritatea mediului școlar, a familiei, Jacques fuge de acasă. Încercarea de a evada din această familie-închisoare, tinărul răzvrătit o plătește prin internarea sa într-o școală de corecție pentru minori, care este mijlocia între mănăstire, cazarmă și pușcărie.

După terminarea școlii, Jacques comite actul total al răzvrătirii, renunțînd la tot ceea ce i-ar fi oferit mediul în care se născuse. El se expatriază în Elveția. Aici încearcă o vagă carieră de scriitor la revistele literare de avangardă. Și ceea ce e mai important pentru dezvoltarea lui, se apropie de clasa muncitoare, în care intuia un conducător ferm al viitorului. Incapabil să înțeleagă proletariatul, nu izbuteste însă să devină un revoluționar autentic.

Antoine, celălalt Thibault, privește cu înțelegere răzvrătirea fratelui, nu e de acord cu atmosfera și tirania familiei, dar nu încearcă nimic pentru eliberarea sa. Dimpotrivă, toate acțiunile lui îl instalează și mai bine în reușita burgheză. Face o carieră strălucită, devine un medic priceput, profită de pe urma averii moștenite de la tatăl său, se bucură de mediocra prosperitate domestică, devine un Thibault.

Viața familiei se scurge în singurătate, membrii ei trăiesc izolați unii de alții, izolați de evenimentele din afară, fiecare cu viața lor mărunță, cu interesele lui, fiecare pentru el.

Vara anului 1911 aduce amenințarea războiului — Jacques are ocazia să pună în practică ideile sale revoluționare și pacifiste. Întreaga parte finală a romanului are infuzată o splendoare tragică, dar și un eroism steril, pe care i-l împrumută neputința omului. „golit de substanța umană” — cum spunea Marx — neputința omului singur în fața istoriei.

Jacques se dedică frenetic luptei duse de elementele socialiste pentru împiedecarea războiului. Astfel se organizează aruncarea din avion, pe linia frontului, a unor manifeste de demascare a războiului imperialist. Acțiunea nu-și atinge ținta. Pilotul e ucis, manifestele mistuite de flăcări. Jacques grav rănit e arestat ca spion, împușcat de jandarmi și aruncat în șanț.

Antoine moare gazat pe front după o lungă agonie. În *Epilog*, cei doi supraviețuitori ai catastrofei: Jenny, văduva lui Jacques și copilul lor nelegitim, un nou Thibault.

Jacques e fără îndoială un neconformist, un răzvrătit împotriva clasei sale. Protestul lui față de mediul în care e silit să trăiască

e generat de însăși calitatea lui de produs al burgheziei catolice franceze. El se angrenează perfect, în mecanismul de autodistrugere, propriu istoriei crepusculare a unei societăți în descompunere. El nu vede salvarea în forța progresistă a unei alte clase sociale și nici eficacitatea istorică a maselor.

Sentimentul de singurătate, de izolare disperată, constituie o notă specifică a personajului, incapabil de a stabili un contact cu sentimentul larg al solidarității cu masele. Jacques e un revoluționar al conformismului burghez. Dealtfel el nu gândește critic decât în raport cu unele aspecte ale modului de viață burghez.

De asemenea în problema războiului, Jacques e un pacifist sentimental. Adept al nonviolentei, el contestă proletariatului dreptul de a recurge în vreo conjunctură istorică la violența revoluționară, poziția lui nefiind cu nimic deosebit de cea a unui oportunist social-democrat. Pacifismul autorului se reflectă și în opiniile lui Antoine, adept al tezelor lui Wilson. Antoine, deși vedește o sinceră dorință de pace, nu-și dă seama de adevărata semnificație a tezelor wilsoniene. El ignoră că președintele Statelor Unite a dus o politică expansionistă, că programul său de pace este un program imperialist și că nu-i va oferi soluția la impasul în care se găsește.

Este așadar, vorba de un pacifism de esență burgheză, specific epocii.

În loc de orice altă concluzie vom discuta mesajul cărții.

Concepută în perioada dintre cele două războaie mondiale care culminează în catastrofa fascistă, scriind despre epoca anterioară acestor cataclisme, cartea lui Martin du Gard te obligă să tragi aceeași concluzie. Efectele fiind aceleași și cauzele sînt aceleași. Imperialismul — stadiul cel mai înalt al capitalismului — e acuzatul în acest unic proces al istoriei cu dublă înfățișare: 1914 și 1910. (Primul și cel de-al doilea război mondial).

Ambianța de agonie în care a fost scrisă cartea și despre care se scrie, solicită cititorului o soluție, obligîndu-l să gîndească la necesitatea salvării, a ieșirii din impas, din moarte. Căci războiul înseamnă moarte. Ca atare ea poartă un mesaj de actualitate densă — un mesaj al păcii — al cărui răspuns și întrupare le putem găsi în recentul Congres pentru dezarmare și pace, de la Moscova.

Vom încheia, opunînd două imagini: prima, aceea a cărții, relevă o situație, cea de a doua întruchipează soluția.

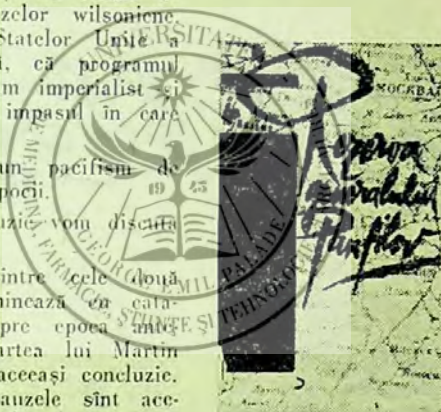
Îl vedem pe eroul cărții mort, aruncat într-un șanț, undeva, pe front. Înainte și îndărăt se risipește, se pierd siluetele șovăcl-

nice ale soldaților răniți, dezorganizați, inuman care l-au ucis ca să se salveze.

A doua imagine se înfățișează sala cea mare din Palatul Congreselor de la Moscova. Pe peretele din față e desenat porumbelul păcii, al lui Picasso. În sală, sînt 2000 de delegați din 120 țări. Ei sînt uniți prin aceeași voință care exprimă chemarea popoarelor lumii de a izbăvi omenirea de primejdia unui nou război.

Singurul răspuns la problemele cărții scriitorului francez îl găsim în următoarele cuvinte ale Manifestului Păcii, — lansat de Consfătuirea din 1957 a reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești: „Întindem mîna tuturor oamenilor... Cu forțe comune vom scutura povara înarmărilor. Vom elibera lumea de amenințarea războiului, a morții, a distrugerii... Avem în față viitorul luminos și fericit al omenirii care pășește spre progres”.

A. BULAT

Povestirea cunoscutului scriitor sovietic Alexandr Bek, intitulată *Rezerva generalului Panfilov*¹⁾ este o continuare și o completare a cărții aceluiași autor *Șoseaua Volocolamscului*, apărută și la noi. În *Șoseaua Volocolamscului*, A. Bek prezintă eroismul ostașilor sovietici în războiul de apărare a Patriei, activitatea grea și uneori plină de asprime depusă de

Momîș-Uli pentru menținerea disciplinei de fier în rindurile ostașilor, disciplină fără de care nu era posibilă păstrarea pozițiilor de luptă în apropierea capitalei sovietice în perioada de la sfîrșitul anului 1941.

Rezerva generalului Panfilov este închinată luptei eroice a ostașilor sovietici din divizia de pușcași de gardă a generalului Panfilov, în zilele grele ale apărării Moscovei de atacurile furibunde ale hoardelor fasciste.

Sublocotenentul Momîș-Uli povestește autorului un episod al acestei eroice epoece, episod care demonstrează calitățile excepționale de conducător militar și de cunoscător al sufletului omenesc, pe care le posedă vechiul bolșevic, generalul Panfilov.

¹⁾ BEK, ALEXANDR. *Rezerva generalului Panfilov*. Buc., Editura pentru literatură universală, 1962.

Una din cele mai importante calități pe care trebuie să le posede o armată este disciplina de fier. Aceasta este introdusă și păstrată cu strășnicie în divizia generalului Panfilov. Dar ceea ce a făcut ea această glorioasă divizie să poată ține piept asaltului hitleriștilor, uncori chiar într-un mod miraculos, a fost metoda de conducere militară promovată de Panfilov. El obișnuia să dezbătă pe larg cu subordonații săi, țelul și rostul sarcinii militare pe care o trasa. Înțelegerea necesității realizării sarcinii trasate și nu executarea ei mecanică, constituia cheia succesului trupelor sale. Panfilov manifesta o încredere deplină în capacitatea lor. Înțelegerea sensului sarcinii trasate, încrederea reciprocă a superiorilor în inferiori și invers, dădeau aripi încrederii în sine a soldaților, dădeau un țel și un rost luptei pentru păstrarea uneia sau alteia din pozițiile apărute, dădeau avânt inițiativei ostașilor pentru găsirea celor mai bune căi pentru realizarea sarcinii trasate, în baza datelor reale întâlnite sau intervenite în desfășurarea luptei.

Accastă încredere deplină în om și tactica corespunzătoare, manifestată în rîndul armatei sovietice, este o trăsătură caracteristică armatei poporului, ai cărei membri — de la inferior la superior, — sînt fiii celor ce muncesc și luptă pentru o cauză comună. Noul, pe care l-a adus generalul Panfilov în tactica războiului defensiv, a fost tocmai această încredere în om, în omul sovietic, indiferent de naționalitate, în soldatul simplu, care este în ultimă instanță forța ce hotărăște soarta unei bătălii.

În aceasta a constat rezerva generalului Panfilov, care i-a dat posibilitatea să repurteze în condițiuni extrem de dificile — victoria asupra inamicului.

Povestirea *Rezerva generalului Panfilov* de A. Bek este antrenantă și plină de învățăminte; ea duce cititorul la concluzii folositoare asupra societății care a făcut posibilă o astfel de atitudine față de om, scoate și mai mult în evidență baza de masă a orînduirii socialiste, invincibilitatea sa.

Fisier bibliografic

Probleme ale desăvîrșirii construcției socialiste în R.P.R. Buc., Editura științifică, 1962. 300 p.

Culegera cuprinde materiale care tratează, în lumina documentelor Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Român teme referitoare la actuala etapă de dezvoltare a țării noastre. Probleme de ansamblu sînt analizate de E. Hutira și G. Vlad — *Creșterea rolului conducător al Partidului Muncitoresc Român — lege a desăvîrșirii construcției socialiste în R.P.R.*, și de C. Vlad — *Dezvoltarea bazei economice a socialismului în etapa desăvîrșirii construcției socialiste*. Gh. P. Apostol, I. Chirculescu și Th. Badale împreună cu Gh. Goțau abordează diferite laturi ale construcției socialiste, respectiv: conținutul în ritm susținut a industrializării, dezvoltarea agriculturii socialiste, desfășurarea revoluției culturale. Transformările din structura de clasă a țării noastre sînt analizate de P. Constantin, iar R. Mihailevici semnează un material tratînd despre unele aspecte ale dezvoltării democrației socialiste în Republica Populară Romînă.

★

GHEORGHE. *Pauperizarea clasei muncitoare din România burghezo-moșieră dintr-o perspectivă istorică*. Buc., Editura științifică, 1962. 300 p.

Utilizînd o documentare bogată și variată, lucrarea — destinată lucrătorilor din domeniul ideologic, cadrelor didactice, studenților, propagandiștilor și cursanților din învățămîntul de partid și totodată cercurilor largi de cititori — reprezintă o primă tratare de ansamblu a temei. Sînt analizate diferitele aspecte ale pauperizării relative și absolute, autorul oprîndu-se în mod deosebit asupra problemelor salariului, șomajului, subalimentației, lipsei de ocrotire a sănătății și înapoierii culturale a maselor muncitoare. Un capitol al cărții este consacrat prezentării momentelor principale din lupta eroică dusă de Partidul Comunist din România, în fruntea oamenilor muncii împotriva exploatarei capitaliste.

★

ZIDĂRIȚA, ST. *Creșterea productivității muncii și reducerea prețului de cost*. Buc., Editura politică, 1962, 55 p.

În lumina Directivelor Congresului al III-lea al partidului, care prevăd creșterea pro-

ductivității muncii pe ansamblul industriei în perioada planului de 6 ani, cu 60—65% și realizarea a peste 50% din totalul producției industriale a anului 1965 pe seama capacităților actuale, prezenta broșură ilustrează cu exemple pozitive din experiența unor întreprinderi — ca uzina „Metalurgică” din Bacău, uzina de utilaj greu din Brăila, uzinele metalurgice din Sinaia și altele — căile pe care colectivele de muncitori, tehnicieni și ingineri, angajați într-o însuflețită întrecere socialistă, realizează fără noi investiții acest obiectiv, cu dublu aspect, al creșterii productivității muncii și al reducerii pretului de cost.

★

CREANGĂ, ION. *Povești*. Buc., Editura tineretului, 1962. 207 p.

Editura tineretului oferă cititorilor de toate vârstele prilejul de a citi și reciti poveștile clasicului nostru Creangă. De o prospețime inalterabilă, explicabilă prin vîna de sevă vie, nedezmînițită, care le leagă de sufletul și de viața poporului nostru, tipare de fantastic și miraculos în care marele povestitor a turnat realitatea vie, specifică a satului moldovean, cu oameni vii ai domului celor din *Amintiri*, exprimînd o nemînrîntă păzuitoare spre dreptate și adevăr, o suculență și tradițională înțelepciune practică, poveștile lui Ion Creangă ne apar la ficcare nouă lectură tot mai bogate în sensuri sociale, etice și estetice, tot mai științifice în simplitatea și autenticitatea limbii și stilului lor mare, care cu caracterele geniului de povestitor al inegalabilului lor autor.

★

PORUMBACU, VERONICA. *Cele mai frumoase poezii*. Buc., Editura tineretului, 1962. 212 p.

Volumul rezumă prin poeziile cele mai semnificative o perioadă de aproximativ 15 ani de activitate literară a poetei. Doriitoare ca orice poet adevărat, să dea un sens existenței sale, Veronica Porumbacu izbuște la capătul unor febrile căutări să găsească adevăratul sens și mesaj al poezului prin participarea sa la actualitate, la construirea socialismului. Filonul etic, ideea responsabilității poezului în construirea unei societăți eliberate de războaie, suferință și exploatare, angajarea sa totală în slujba acestor idealuri, străbate de la un capăt la altul prin poeziile Veronicăi Porumbacu, care în această dăruire se regăsește pe sine, dincolo de orice subiectivism. În acest vibrant mesaj al poezului-cetățean, al poezului lumii socialiste stă în primul rînd valoarea morală, umană a poeziilor Veronicăi Porumbacu.

★

ROMAN, ION. *Dimitrie Bolintineanu*. Buc., Editura tineretului, 1962. 256 p.

Biografia lui D. Bolintineanu, scrisă de Ion Roman, destinată colecției „Oameni de seamă”, prezintă cititorului pe baza a numeroase documente publicate sau inedite, aspectele multiple, din care multe rămase pînă acum în umbră, ale vieții poetului. Purtîndu-ne de-a lungul vieții zbuciumate a lui Bolintineanu — pe care istoria literară marxistă l-a pus în ultimii ani într-o lumină nouă, relevînd patriotismul și puterea educativă a operei sale — autorul ne scoate în evidență profilul lui moral ca poet și ziarist combatant, ca om politic de o desăvîrșită consecvență. Îl vom regăsi pe Bolintineanu adept înflăcărat al revoluției de la 1848, proclamînd în spiritul entuziastei generații pașoptiste misiunea social-politică a literaturii, afirmînd cu consecvență idealurile sale democratice în deceniile următoare revoluției, slujind prin scrisul său progresul patriei și îndeplinind un rol important în realizarea umora din principalele revendicări ale revoluției. Cartea e un document evocator și în ceea ce privește atmosfera literară a vremii, dovedindu-se prin aceasta și mai utilă cititorilor care vor să cunoască o perioadă frământată și plină de romantism din trecutul literaturii noastre.

★

ROZANOV, G. L. *Ultimele zile ale lui Hitler*. Buc., Editura politică, 1962.

În cartea sa, scriitorul sovietic G. L. Rozanov ne înfățișează cu o zguduitoare putere de evocare un episod din istoria prăbușirii fascismului sub loviturile necruțătoare ale armatei sovietice. În timp ce forțele antifasciste ale rezistenței germane împreună cu deținuții din lagărele de concentrare, cu prizonierii de război și cu muncitorii străini, luptau eroic pentru a elibera Germania de sub jugul nazist, fiara fascistă agonizează scaldată în sîngele milioanei de oameni, atît din rîndurile popoarelor cotoprite cît și din rîndurile poporului german. Cititorul urmărește cu revoltă și desgust încercările disperate pe care le fac fasciștii — prin numeroasele fire care legau (ca și astăzi de altfel) fascismul de monopolurile capitaliste — pentru a scăpa de pieirea inevitabilă. Lectura acestui document, atît de bogat în semnificații, răsună îndelung în noi ca un act de acuzare pe care conștiința popoarelor, îl ridică împotriva fascismului, împotriva ororilor sale, precum și împotriva capitalismului mondial care l-a susținut și îl susține. E un apel puternic la vigilența popoarelor pentru ca această mare rușine a istoriei, să nu mai poată învia niciodată, sub nici o formă.

DE CE NU FOLOSESC CITITORII, CATALOAGELE?

O vizită la Biblioteca raională „V. Alecsandri” din Capitală ne-a pus în contact cu unele aspecte, fără îndoială, pozitive ale activității desfășurate aici, dar ne-a dat de gândit asupra rolului catalogului în acest tip de bibliotecă. Dar să nu anticipăm. Relatarea faptelor ne va arăta situația.

E ora 6 după-amiază. Sînt 5 cititori înaintea, mă așez la rînd, alți doi intră cu cărțile în mînă. Primul cititor e și cel mai tînăr. E un băiat de vreo 10—11 ani. Vorbește încet, cu sfiială, nu-l aud, n-am auzit ce a cerut. Bibliotecara îl dojenește cu multă simpatie, ca pe un prieten vechi al casei.

— Cînd citești tu atît? Pe toate le-ai citit. Și îi dă altceva, atît titlul și apoi altul. De fiecare dată băiatul murmură încetisor:

— Am citit-o și pe asta.

— Ce să-ți mai dau acum? Vorba e, în răminne ceva?

— ...

— Știi ce să faci, îl povăluiește ea cu multă blindețe. Să notezi tot ce citești într-un caiet, să scrii cîte ceva despre fiecare carte citită. O să-ți prindă bine.

— Da, aprobă în șoaptă băiatul.

În fine, i-a găsit. Primele părți ale trilogiei lui Gorki.

Zelosul cititor le înșfacă și iese grăbit.

Urmează o cititoare mai matură. O fată, de vreo 16 ani. Despătorește o foaie de hîrtie. E o listă de cărțile pe care ar vrea să le citească. Observ că și ceilalți cititori au astfel de liste.

Bibliotecara ia lista, caută în rafturi, se întoarce și spune:

— Nu am *Madame Bovary*. Nu vrei *Moș Goriot* sau *Eugénie Grandet*?

— Ba da, aprobă mulțumită fata.

Îi aduce cărțile, le notează. Primește altă listă, se duce la rafturi, cercetează. Deși nu găsește cărțile indicate, propune altele, recomandă, servește. Fiecare pleacă mulțumit cu două, trei cărți în mînă și-și păstrează lista pentru data viitoare.

Apar alți cititori. Constat că niciunul nu folosește catalogul. Încep să cred că nu există un astfel de instrument.

— Catalogul nu e consultat niciodată?

— Nu, ... nu prea.

— Dar cataloage aveți?

— Desigur.

Și bibliotecara îmi face loc în depozit, dincolo de catedra de la care distribuie cărți. Într-un colț discret, aproape nevăzut, se găsește fișierul. Există într-adevăr un catalog alfabetic și un catalog sistematic. Redactarea fișelor și clasificarea cărților nu constituie o problemă, se primesc și se folosesc fișele tipărite.

— Cataloagele noastre nu sînt încă puse la punct, spune bibliotecara căutînd parcă o scuză.

— În ce sens?

— Avem cărți mai vechi care nu figurează în cataloage și fișe care nu sînt intercalate.

— Ce planuri aveți, cum socotiți că veți remedia această situație?

— Mai întîi să completăm cataloagele.

— Cîndesc... pentru ca să le puneți mai departe la păstrare. Și întreb:

— Care credeți că este cauza pentru care cititorii nu cercetează cataloagele?

Bibliotecara se uită mirată, ca și cum întrebarea pusă ar fi nelalocul ei, iar răspunsul cel mai natural lucru.

— Pentrucă nu avem suficiente exemplare din cărțile cele mai citite, cititorul ar pierde timp să caute cărți pe care nu le găsește și apoi se face necesară intervenția noastră.

— Asta se întîmplă — și nu o singură dată — și în bibliotecile mari, totuși aici cititorii folosesc cataloagele. Alți încercat să lucreți cu cititorii la catalog, dumneavoastră, împreună cu ei?

— Cititorii nu prea au răbdare, și...

— Nefolosirea catalogului a devenit o deprindere mai întîi pentru dvs. ca bibliotecar și apoi implicit pentru cititori. Pe ce bază recomandați cărțile?

— Cunoaștem fondul bibliotecii.

— Cunoașterea dvs. e limitată. De pildă nu mi-ați putea enumera toate operele lui Sadoveanu. Sau, ce ar fi să vă întreb, ce cărți de călătorii cunoașteți.

— E drept, ar fi mai greu de răspuns. Aș putea să vă recomand ultimele noutăți, cărțile cele mai citite.

În adevăr, ochii mi se opresc la un număr de cărți vîrzuite, care se află pe masă, a căror stare dovedește că au trecut din

mină în mină cu mare frecvență. Dealtfel îmi dau seama că mai mult de acest maldăr s-a servit.

Aici stă și originea listelor cu care se prezintă cititorii. În ele sînt cuprinse cărți pe care le-au difuzat ecranele cinematografulor. *Omul amfibie*, *O viață*, *Mizerabilii*, devin, concomitent cu rularea filmelor, cărțile cele mai citite. În aceste liste cititorii mai prind și cărțile pe care le-au citit vecinii, prietenii, colegii sau acelea care au fost văzute în vitrinele librărilor.

În nici un caz listele n-au fost scoase din catalog, cum am crezut, o clipă la început.

Să trecem la analiza cauzelor pentru care cititorii acestei categorii de bibliotecă nu cercetează cataloagele.

Faptul că o fișă nu s-ar găsi în catalogul alfabetic la locul ei, sau că o divizionară arată ceea ce nu există încă în bibliotecă, nu ar constitui motive suficiente pentru cititorii de a nu cerceta cataloagele. Numărul redus de exemplare al unei cărți cerute n-ar fi un motiv care să determine lipsa de atenție dată catalogului. Tocmai dimpotrivă. Acesta ar oferi mai multe posibilități de orientare. Rezultă că situația este mai complexă și cauzele mai adînci.

Lipsește mai întîi deprinderea cititorului de a folosi catalogul, pentru că nu i s-a făcut educația în acest sens. El nu cunoaște foloasele, bucuriile, surprizele pe care i le oferă acest instrument complex al propagandei cărții. Dar nici bibliotecarul nu se sprijină pe catalog în munca de recomandare. Catalogul este instalat ca o mobilă de prisos într-un colț, în care cititorii nu au acces. Nimeni nu i-a îndrumat, nici nu le-a dovedit, că ar putea lua cunoștință din catalog despre cărți pe care memoria îndrumătorului le-a scăpat din vedere, sau pe care bibliotecarul nu le cunoaște.

Acum să ne oprim asupra metodelor care s-ar putea folosi, pentru ca să se facă orientarea și îndrumarea cititorilor spre cataloage. Trebuie să se creze deprinderea și pentru bibliotecari și pentru cititori de a lucra cu catalogul. Pedagogia cunoaște forța educativă a exemplului. Dacă bibliotecarul însuși ar căuta chiar în fața cititorului și împreună cu el în catalog, desigur că a doua, a treia, a zecea oară, cititorii s-ar adresa direct cataloagelor. În același scop se poate urmări formarea terenului aperceptiv care să înlesnească acumularea cunoștințelor, necesare explorării catalogului.

Un alt mijloc de educare ar fi folosirea catalogului în volum. Un astfel de catalog ar face cunoscut cititorului în mod rapid fondul bibliotecii, l-ar deprinde cu ordinea alfabetică, cu inversarea numerelor de autori, cu subdiviziunile tematice și sistematice, i-ar da adică minimum de cunoștințe necesare acestui mod de informare. Prin faptul că în fondurile bibliotecilor din Capitală intră cam aceleași cărți, Biblioteca „Mihail Sadoveanu” ar putea să editeze și să redacteze periodic, în fascicule, astfel de cataloage enciclopedice sau tematice. Difuzate în rîndurile cititorilor, sau sînd la dispoziție în bibliotecă, aceste cataloage în volum ar oferi nu numai posibilitatea educării cititorului, ele ar face posibilă și cunoașterea rapidă a fondului și totodată ar constitui instrumente de bază pentru organizarea împrumutului interbibliotecar. O altă metodă pentru a face propagandă catalogului ar fi agitația vizuală. Panouri care să atragă atenția și să sugereze folosirea catalogului ar fi de cea mai mare utilitate (vezi ilustrațiile din text).

Forma de organizare a cataloagelor, ordinea, aspectul fișierelor s-ar întipări în mintea cititorului cu forța unei imagini vii și ar acționa asupra formării deprinderilor sale. De la faza începuturilor cînd se credea că o bibliotecă poate să existe și fără catalog, s-a făcut un pas mai departe în momentul în care s-a trecut la organizarea cataloagelor. Dar atît nu este de ajuns, și nu putem fi mulțumiți cu laurii primelor succese. Mai există și cazuri cînd bibliotecarii cred și astăzi că se pot lipsi de cataloage; vom vorbi și despre aceasta. Apoi este necesar să se folosească aceste instrumente care au constituit mîndria începutului. Bibliotecarii ar trebui să considere ca o preocupare mereu actuală și ca o activitate înscrisă în planul lor de muncă, propaganda catalogului. Ei ar trebui să organizeze convorbiri individuale și în grup cu

UNDE ȘI CUM CĂUTĂM CĂRȚILE ?

**DACĂ CUNOAȘTEȚI NUMELE
AUTORULUI SAU TITLUL
CĂRȚII LA LUCRĂRILE
ANONIME (FĂRĂ AUTOR)**

Consultați

CATALOG ALFABETIC

**CATALOG SISTEMATIC
(PE MATERII)**

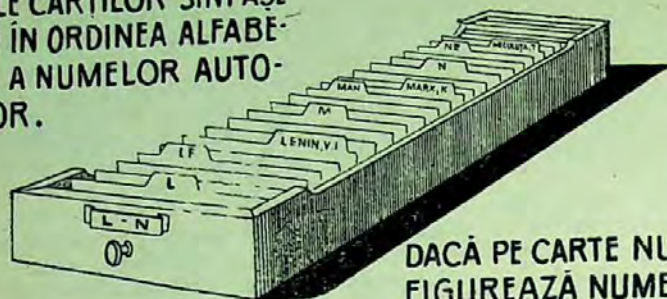
Vă informează

**ÎN CAZUL CÎND NU CUNOAȘTEȚI
NUMELE AUTORULUI, CI NUMAI
DOMENIUL DIN CARE AȚI DORI
O CARTE (TEHNICĂ, ISTORIE,
GEOGRAFIE, ETC.)**

CATALOGUL ALFABETIC

ÎN CATALOGUL ALFABETIC FIȘELE CĂRILOR SÎNTĂȘEZATE ÎN ORDINEA ALFABETICĂ A NUMELOR AUTORILOR.

DACĂ PE CARTE NU FIGUREAZĂ NUMELE AUTORULUI SAU ARE MAI MULT DE 3 AUTORI, CĂUTAȚI FIȘA EI DUPĂ ORDINEA ALFABETICĂ A TITLULUI.

cititorii, să le explice utilitatea, funcțiunile, tipurile de cataloage, avantajele pe care le pot trage din cercetarea acestor instrumente. Serviciul Metodic al Bibliotecii „Mihail Sa-

de masă vor trebui pe viitor să împletească munca vie cu cititorii cu informarea organizată, documentată și mai amplă pe care o oferă cataloagele.

Pentru a face un pas mai departe și a lucra constructiv, bibliotecile

A. B.

Justa amplasare a bibliotecilor — condiție importantă în atragerea spre lectură a oamenilor muncii

Dezvoltarea economică a orașului Iași, creșterea numărului populației (și implicit a nevoilor de lectură), a pus în fața bibliotecii regionale problema extinderii activității ei în afara sediului. Precizăm de la început, că dezvoltarea rețelei de biblioteci nu s-a făcut la întâmplare ci pe baza unui studiu atent asupra particularităților administrative, sociale, gospodărești etc. pe care le prezintă orașul Iași.

N. S. Kartașov consideră în studiul *Cîteva probleme asupra sistemului de amplasare a bibliotecilor de masă în orașe*, apărut în culegerea: *Biblioteki S.S.S.R. Opit raboti*. Vîpusk 18. M., 1961, p. 116—131, că în condițiile socialismului repartizarea bibliotecilor de masă este subordonată scopului principal — satisfacerea cerințelor culturale mereu crescînde ale oamenilor muncii. Repartiția teritorială a bibliotecilor trebuie să asigure: 1) apropierea tot mai mare a cititorilor de bibliotecă prin crearea unei accesibilități teritoriale; 2) existența unei concordanțe între amplasarea bibliotecilor de masă și amplasarea întregului sistem de biblioteci existent (sindicale, școlare etc.); 3) crearea unei accesibilități mai mari în

folosirea bibliotecii de masă în funcție de distanță, de particularitățile de muncă, sociale, naționale, ale locuitorilor.

Pentru ca un număr cît mai mare de oameni ai muncii să poată folosi fondul de cărți existent în cadrul bibliotecii regionale Iași, aceasta a repartizat punctele de servire (filiale, biblioteci de casă, mobile) ținînd seama de numărul și densitatea populației, de dezvoltarea economică a diferitelor cartiere ale orașului, de măsura în care bibliotecile, deja existente, sînt frecventate de către populație.

Inițial s-a pornit de la împărțirea orașului pe raioane, care, în mare parte, corespund unor cartiere, constituite administrativ (cartierul Păcurari, Socola, Nicolina, Copou, Sărărie etc.). Astfel, au ieșit mai clar în evidență principalele obiective industriale și culturale din cadrul fiecărui raion. Concomitent, s-a studiat și problema dezvoltării numerice a populației: dacă în 1948 orașul avea 92.171 de locuitori la 1 iunie 1960 Iașul număra 123.000 de locuitori (iar dacă ținem seama și de comunele dependente de oraș, — 154.245 de locuitori).

Apoi s-a trecut la studierea măsurii în care populația din diferite cartiere a fost atrasă la sediul bibliotecii regionale. Ce s-a constatat?

După cum rezultă din tabelul de mai jos, numărul cel mai mare de cititori provine din străzile situate în jurul bibliotecii regionale ori grupate în cartierul denumit „de centru”, pe o rază ce depășește rare

foșt înscrși peste 700 de cititori cu o frecvență de 6437). O altă bibliotecă filială există în cartierul Nicolina unde locuiesc, în majoritate ceferști.

Amplasarea celei de-a treia filiale (înființată anul acesta la 1 Mai) în strada Lăpușneanu (centrul orașului) s-a făcut pe baza constatării că numărul cel mai mare de cititori înscrși la biblioteca regională pro-

R a i o n u l *)	Cititori înscrși %	Distanța aproximativă pînă la bibliotecă - km.	Observații
Centrul	33,3	0,00—1,5(2,00)	cititori și din comunele dependente de orașul Iași
Sărărie	10,5	3,00	
Copou	12,2	2,5	
Nicolina	9,6	1,5	
Tătărași	8,5	3,00	
Păcurari	7,3	3,00	
Socola	3,6	1,5	
Alte cartiere	15,0		

*) Înțelegem prin „raion” o grupare convențională de străzi și cartiere care intră în raza de servire a unei bibliotecii.

ori 2 km. Și cercetătorul sovietic N. S. Kar-tașov arată că distanța pînă la 1,5 km este admisibilă în ceea ce privește depărtarea locuinței cititorului de sediul bibliotecii. În cartierele Copou și Sărărie, procentul cititorilor înscrși, la sediul bibliotecii regionale este ceva mai ridicat față de celelalte cartiere. În raionul Sărărie s-au construit numeroase blocuri de locuințe, ceea ce a dus la mărirea populației. De asemenea, în raionul Copou, unde s-au construit mai multe etajate de locuințe, populația cartierului s-a dublat în ultimii 3—4 ani. De altfel, paralel cu construirea de locuințe pentru populație s-au mai construit pe strada 23 August mai multe cămine studențești (mai bine zis, un complex studențesc) ceea ce explică faptul că un procent de circa 10—12% din cititorii înscrși la biblioteca regională, și care stau în acest raion, sînt studenți.

Numărul mic de cititori, din cartierul Socola, înscrși la biblioteca regională se explică prin existența Casei de cultură a sindicatelor, care are biblioteci filiale în cadrul marilor întreprinderi din acest cartier. Fabrica „Țesătura”, Atelierele de reparat material rulant au biblioteci cu personal salariat și servesc pe muncitorii din aceste întreprinderi.

Pe baza acestui complex de informații s-a putut stabili planul amplasării bibliotecilor (filiale, de casă, mobile) dependente de biblioteca regională. În cartierul Tătărași există, în prezent, o bibliotecă filială cu o bună activitate (în semestrul I/1962 au

vine din centrul orașului (33%) dar scade pe măsură ce se ajunge în cartierele Păcurari și Gară. Inexistența unei biblioteci de masă în aceste cartiere (în cartierul Gării se află doar o bibliotecă sindicală a Direcției regionale C.F.R.-Iași) cu un număr ridicat de locuitori (majoritatea muncitori la Depoul C.F.R., Fabrica de Penicilină, Fabrica Moldova-Tricotaje etc.) a determinat amplasarea Filialei nr. 3 într-un asemenea punct, încl să poată servi atît populația din centrul orașului cît și aceea din cartierul Păcurari. Într-un interval de numai două luni s-au înscrși la această filială 500 de cititori.

Crearea de filiale nu a rezolvat pe deplin problema servirii unui număr cît mai mare de cititori din rîndul locuitorilor Iașului. Astfel că, au mai fost înființate 17 biblioteci de casă, care au înscrși anul acesta între 200—300 de cititori. Înființarea bibliotecilor de casă s-a făcut pe baza criteriilor mai sus amintite.

Eficacitatea acestor puncte de servire cu cărți a populației din oraș a determinat extinderea lor și-n comunele dependente din punct de vedere administrativ. Asemenea biblioteci au luat ființă la unitățile industriale, Fabrica de mobilă, Fabrica Moldova-Tricotaje, Fabrica „Țesătura”.

Biblioteca regională și-a propus să extindă, în continuare, rețeaua bibliotecilor de masă venind astfel în sprijinul oamenilor muncii din orașul Iași.

Liviu MOSCOVICI

1

2

3

4

ACCESUL LIBER LA RAFT

Comitetul executiv al Sfatului popular al regiunii Iași a înzestrat, anul acesta, biblioteca regională și toate bibliotecile raionale cu mobilier necesar accesului liber la raft.

Fotomontajul prezintă aspecte din biblioteca regională (foto 1), biblioteca raională Vaslui (foto 2 și 3) și biblioteca raională Pașcani (foto 4).

Planurile editoriale și completarea fondurilor de cărți ale bibliotecilor

A devenit tradiție ca la definitivarea planului tematic și a tirajului lucrărilor programate, editurile să consulte cercuri din ce în ce mai largi de activiști pe tărâm cultural, oameni de știință și cultură, cadre didactice, oameni ai muncii din diferite sectoare ale economiei și culturii.

Tipărite în câteva mii de exemplare, proiectele planului tematic sînt răspîndite prin rețeaua de librării și biblioteci, făcînd obiectul unor consfătuiri largi în fabrici, unități agricole și instituții și al analizei cadrelor de specialitate în toate domeniile de literatură. Faptul demonstrează preocuparea pentru stabilirea unui program editorial care, subordonat politicii partidului și statului, să exprime cît mai real, atît ca varietate de titluri cît și ca număr de exemplare, cerințele culturale și artistice, de documentare științifică și tehnică ale milioanele de cititori.

Proiectul de plan tematic pe anul 1963 elaborat de către edituri cu concursul a peste 500 de specialiști din cadrul consiliilor și colegiilor editoriale, este în formă în care va fi difuzat, un instrument de lucru realizat tocmai în vederea consultării, încă din această fază, a lucrătorilor din rețeaua de librării, a bibliotecarilor care desfășoară zi de zi munca vie cu cartea și a cititorilor însuși.

La baza elaborării lui, au stat sarcinile rezultate din documentele de partid și de stat privind dezvoltarea economiei și culturii. Studierea acestor documente, a realizărilor și lacunelor din diferite domenii de literatură evidențiate cu prilejul unor largi dezbateri, ca și a planurilor de creație ale scriitorilor și oamenilor de știință au condus la obținerea unui proiect de plan a cărui trăsătură caracteristică este reflectarea nevoilor de carte impuse de sarcinile construcției socialiste în etapa actuală.

Un loc important îl ocupă în cadrul prevederilor de editare literatura politică și social-economică care popularizează realizările regimului democrat-popular și explică pe înțelesul maselor largi politica partidului, problemele concrete ale construcției socialiste.

Se remarcă în mod special promovarea, în continuare, a creației originale în toate domeniile de literatură, acordîndu-se prioritate literaturii beletristice pe teme de actualitate și cercetărilor științifice care răspund necesităților imediate ale dezvoltării industriei, întăririi economico-organizatorice a unităților agricole și ridicării nivelului agriculturii. În ansamblul producției editoriale lucrările originale reprezintă peste 75%.

Sarcinile privind răspîndirea științei și culturii a determinat sporirea, în continuare, a prevederilor în domeniul literaturii de popularizare, a lucrărilor tehnice de nivel mediu și profesional, a lucrărilor de inițiere în muzică și artă și în general, a edițiilor de masă. Colecțiile editoriale, mijloace principale pentru răspîndirea științei și culturii se vor bucura și în viitorul an de o atenție specială. Aproape 25% din numărul de titluri sînt grupate în colecții profilate pe obiectivele de bază ale activității editoriale. Concomitent cu interesul manifestat față de titlurile de nivel mediu și profesional, se remarcă preocuparea pentru completarea literaturii de specialitate cu lucrări de bază în diferite domenii, care să stimuleze introducerea tehnicii și procedeele noi și să asigure literatura documentară pentru muncitorii, tehnicienii și inginerii din industrie și agricultură.

În cadrul literaturii beletristice, acordîndu-se spațiu corespunzător creației originale contemporane, în limba română și în limbile minorităților naționale, pe teme de actualitate în sprijinul construcției socialiste și formării conștiinței înaintate, eforturile au fost orientate mai departe spre continuarea, la un nivel mai ridicat, a activității de valorificare științifică a moștenirii culturale naționale și universale.

În ceea ce privește traducerile, locul de frunte îl ocupă literatura științifică și tehnică de specialitate și creația literară sovietică, evidențiindu-se totodată intenția de cuprindere mai largă a lucrărilor valoroase din literatura progresistă a altor popoare, mai puțin prezentă în aparițiile de pînă acum.

În procesul definitivării lui, proiectul de plan va fi în continuare îmbunătățit.

Consultarea colectivă a celor cărora le este destinată cartea — oameni ai muncii antrenati în realizarea sarcinilor de partid și de stat din diferite sectoare ale economiei și culturii — constituie un moment important în metodologia de elaborare și definitivare a proiectului de plan editorial. Prin specificul ei, biblioteca este unul din factorii cei mai importanți în această acțiune. Eficiența muncii de consultare, depinde însă, în mare măsură, de modul în care bibliotecarii se vor dovedi, cu acest prilej, exponenții cititorilor care frecventează zilnic sălile de lectură.

Bibliotecarii, cei care prin contactul permanent cu cititorii cunosc cererile exprimate, aprecierile cu privire la conținutul și prezentarea artistico-grafică a cărților, au acum cuvântul. Observațiile de fiecare zi, ca și cele izvorite din studierea proiectelor de plan pot contribui nu numai la îmbunătățirea prevederilor de editare și stabilirea necesarului pentru viitorul an, ci și la completarea proiectelor planului tematic de perspectivă a editurilor.

În mod deosebit, sectorul editorial așteaptă aprecierea rețelei de biblioteci asupra următoarelor:

— Raportul între grupele de literatură, ponderea ocupată de diferite grupe tematice, genuri de literatură insuficient abordate.

— Profilul, tematica și eficiența colecțiilor editoriale.

— Suprapuneri, aglomerări tematice și lipsuri evidențiate în domenii de specialitate și mai cu seamă în literatura tehnică și agrozootehnică.

— Lucrări neinteresante a căror apariție nu este absolut necesară sau poate fi amânată.

— Lucrări epuizate, mult solicitate de cititori, care ar trebui reeditate.

— Prezentarea artistico-grafică și execuția poligrafică a cărții.

— Mijloacele de popularizare a cărții pe care bibliotecarii le așteaptă de la edituri.

Ion MARIŢESCU
Secretar al Consiliului editurilor
și difuzării cărții

★

Prin specificul muncii lor, bibliotecarii au prilejul să cunoască părerile diferitelor categorii de cititori despre conținutul cărților, să aprecieze ce publicații prezintă mai mult interes pentru ei. Credem, de aceea, că inițiativa editurilor de a trimite spre consultare și bibliotecilor proiectele de plan pe anul 1963 poate aduce îmbunătățiri în munca tuturor acestor unități. Pe de o parte, editurile sînt ajutate la stabilirea te-

maticii și tirajelor în concordanță oit mai strînsă cu cerințele cititorilor, iar pe de alta bibliotecile au încă o dată prilejul de a studia atent fondul de cărți și de a-l completa oit mai rațional.

Din cataloagele pe care le-am primit pînă acum se desprinde efortul editurilor de a îmbunătăți activitatea editorială pe anul 1963. Tematica bogată a proiectului de plan al Editurii politice va umple multe goluri din fondurile bibliotecilor și va satisface tot mai mult cererile cititorilor în acest domeniu. Considerăm însă că ar fi necesară și editarea unor cărți despre conducerea de către partid a muncii cultural-educative la sate în perioada actuală, cărți care ar fi de mare folos în munca organizațiilor de partid și a organizațiilor de masă. Propunem, de asemenea, tipărirea unor broșuri despre importanța păstrării și dezvoltării avutului obștesc, a măsurilor educative folosite în acest scop. Atît cursanții de la învățămîntul ideologic oit și alți cititori solicită mai multe lucrări despre lupta Partidului Comunist în ilegalitate și despre pregătirea și desfășurarea insurecției armate. Se propune și reeditarea volumului I din *Istoria filozofiei*, lucrare solicitată de cititori, dar epuizată de mult.

Deși pînă în momentul în care scriu aceste rînduri în librării nu au sosit proiectele de plan ale editurilor care tipăresc lucrări beletristice românești (și nici al Editurii agro-silvice), totuși, din practica mea de bibliotecar, pot aprecia că multe dintre operele literaturii clasice românești nu se află în suficiente exemplare în biblioteci și ar trebui reeditate.

În atenția Editurii pentru literatură universală stă traducerea multor lucrări din literatura clasică rusă, literatura sovietică, a țărilor de democrație populară sau opere ale clasicii literaturii universale care lipsesc din biblioteci. Considerăm că ar trebui traduse mai multe lucrări din literatura sovietică contemporană care tratează subiecte din viața nouă a poporului sovietic. Din catalogul Editurii nu se desprinde ce lucrări vor fi traduse din dramaturgia contemporană sovietică și a țărilor socialiste.

Editura tehnică se preocupă îndeaproape de tipărirea unor lucrări care nu se află în bibliotecile noastre și care vor trezi interes, întrucît tematica lor corespunde preocupărilor muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor. În general, se observă aceeași grijă pentru aceste trei categorii de cititori. Dat fiind faptul că numărul cititorilor muncitori și tehnicieni este în continuă creștere, credem că Editura va mări tirajul cărților de nivel elementar și mediu. „Călăuzele”, „Îndrumătoarele” pe diverse meserii fiind solicitate mai mult, propunem lărgirea tematicii lor.

O serie de cărți apărute în anii anteriori ca *Sirungăria* de Bruștein B. E. și Demetiev V. I., (traducere din limba rusă) *Cartea soborului*, *Cartea zugravului și vopsitorului* de Tsicura C. ar trebui reeditate, ele avînd circulație în rîndul cititorilor datorită accesibilității lor. Cititorii bibliotecilor sînt dornici să cunoască sfaturi în legătură cu funcționarea strungurilor moderne, automate, să-și însușească noțiuni privind construcția transformatorilor de înaltă tensiune, mînuirea aparatelor de sudură automată etc.

În scopul popularizării publicațiilor am recomanda editurilor să tipărească pe fluturași și pe afișe prezentări ale cărților nou apărute, care ar fi extrem de utile în îndrumarea lecturii cititorilor deoarece bibliotecarii nu au posibilitatea materială de a parcurge tot ce apare și de a deveni specialiști în toate domeniile.

În sfîrșit, ar trebui să devină regulă pentru toate editurile tipărirea în interiorul sau pe marginea copertei a unor rezumate scurte, dar cuprinzătoare. Ele sîrvesc în bună măsură la inițierea cititorilor și bibliotecarului asupra conținutului abordat de autor.

Gh. GHEORGHE
Biblioteca regională Oltenia

★

Din cercetarea planurilor editoriale pe anul 1963, distingem o preocupare permanentă pentru lărgirea tematicii lucrărilor abordate, corespunzătoare stadiului actual al dezvoltării economiei și culturii noastre. Alături de lucrările de nivel superior, așteptate cu mult interes și care vor umple un gol în literatura noastră — cum sînt: *Luptele eroice ale muncitorilor celerști și petroliști din ianuarie—februarie 1933 organizate și conduse de Partidul Comunist din România*, *Probleme ale credinței și dezvoltării bazei tehnice materiale a socialismului în R.P.R.*, *Probleme actuale ale agriculturii socialiste*, *Dezvoltarea uzinelor metalurgice*, *Reșița în anii regimului democrat-popular*, *Istoria literaturii romîne*, *Istoria R.P.R.*, etc. — în planurile editoriale s-a acordat un spațiu larg literaturii de nivel mediu și elementar.

Cartea de nivel mediu și cea de popularizare constituie, alături de beletristică, fondul principal de cărți cu care lucrează bibliotecarii din bibliotecile de masă, ceea ce ne determină să-i acordăm o atenție deosebită. De aceea, credem că este foarte utilă analizarea modului în care editurile s-au preocupat de această categorie de cărți.

Este binevenită inițiativa Editurii politice de a publica o casetă de 12 broșuri în colecția „Mica bibliotecă a activistului”, broșuri care vor cuprinde aspecte mai semnificative ale vieții interne privind activitatea organizațiilor de partid de la orașe și sate.

Practica ne arată că o circulație mare înregistrează cărțile politice de masă (circa 30 de titluri programate), care vor trata pe înțelesul tuturor problemele actuale economice și ale vieții obștești.

De un interes tot mai mare se vor bucura și broșurile de popularizare, pe care le va tipări Editura științifică. Ponderea mare acordată acestui gen de literatură în proiectul de plan (peste 100 de titluri), dovedește atenția pe care colectivul acestei edituri o arată față de popularizarea cunoștințelor științifice. Nu mai puțin interesante și utile sînt cărțile programate să apară în colecția „Știința și religia”. Tipărirea acestora într-o colecție încheiată va ușura, în primul rînd, munca bibliotecarilor în recomandarea acestei literaturi și totodată va permite continuitatea lecturii cititorilor în această direcție. Vor apare cărți ca: *Este oare religia necesară omului*, *Despre sărbătoarea paștilor*, *Cum a apărut sărbătoarea crăciunului*, *Trupul și sufletul* etc., care se vor bucura de mare circulație.

În presă, la radio, în revistele de filologie se dezbate de oitva timp problemele cultivării limbii. Din cercetarea planului editorial, se vede că Editura științifică nu a ținut seama de această problemă, programînd o singură lucrare (*Limba — iagure de miere*). De altfel, numărul lucrărilor de popularizare a cunoștințelor de limbă, de estetică, de înțelegere a operelor muzicale, a picturii etc., rămîne încă mic. Editura Meridiane și Editura muzicală ar trebui să vină mai mult în sprijinul cititorilor, programînd lucrări care să-i inițieze în interpretarea adîncă a valorilor artistice. În afară de un singur titlu (*Arta de a citi*), nu este prevăzută nici o altă lucrare în această direcție. Ar interesa cărți referitoare la înțelegerea artei și tehnicii literare a marilor scriitori romîni și universali; nu ar strica chiar o privire de ansamblu asupra literaturii romîne, scrisă pe înțelesul marii mase de cititori. Utilitatea acestora ar fi deosebit de mare dacă ne gîndim că literatura beletristică ocupă un loc central în lectura cititorilor, iar pe de altă parte numeroși cititori cu o pregătire elementară parcurg greu studiile literare apărute în alte edituri sau colecții.

Planul de tipărituri pe anul 1963 al Editurii tehnice urmărește sprijinirea propagandei tehnice și ridicarea nivelului de calificare al oamenilor muncii corespunzător dezvoltării tehnicii actuale, prin programarea unor lucrări de mare importanță (*Manualul constructorului de mașini agricole*, *Rețele electrice urbane*, *Bazele automatizării în industria textilă și ușoară*, *Executarea construcțiilor în cofraje glisante* etc.).

Și aici însă se pune problema lucrărilor accesibile cititorilor, ceea ce va favoriza

pătrunderea masivă a literaturii tehnice în rîndurile oamenilor muncii. Faptul că din 221 de titluri în limba romînă, Editura tehnică programează 50 la sută lucrări elementare și medii este un lucru pozitiv.

Ar fi deosebit de utilă și o colecție de cărți avînd ca temă folosirea energiei electrice în mediul sătesc. Sînt de asemenea cerute cărți care să popularizeze, în mai mare măsură decît pînă acum, tehnica înaintată, asigurîndu-se, în același timp, și o largă publicitate colecțiilor „Tehnica nouă” și „Colecția de atelier”. Acestea ar trebui să cuprindă și lucrări scrise de fruntași în producție, astfel încît să fie în realitate colecții de mare actualitate. După modelul acestora, ar trebui să apară o „Colecție de șantier” care să pună la îndemîna constructorilor (pentru care s-au programat prea puține lucrări) cărți corespunzătoare nivelului actual de dezvoltare a construcțiilor. Se așteaptă cărți pentru maiștri și șefi de echipe care să trateze problemele introducerii pe scară largă a construcțiilor din pînouri mari, cu cofraje glisante etc.

Const. GILEA

Biblioteca regională Iași

★

Planurile editoriale pe anul 1963 au fost studiate cu mult interes de către colectivele de bibliotecari din Capitală. Discuțiile organizate cu acest prilej au subliniat — în primul rînd — numărul impresionant de lucrări care vor fi editate în anul viitor, tematica variată a acestora.

Planul pe anul 1963 al Editurii politice este interesant și variat, cu o problematică diversă și substanțială, strîns legată de realitatea noastră socialistă. Editarea operelor clasice marxism-leninismului, a documentelor de partid și a o serie de lucrări grupate în colecțiile *Mica bibliotecă a activistului*, *Construcția de partid și de stat*, *În ajutorul cursanților din cercurile de studiere a problemelor de bază ale agriculturii socialiste* etc. va îmbogăți substanțial fondul de lucrări ideologice din bibliotecă. Cu mare interes vor fi primite de către cititori și lucrările de filozofie, literatură politică de masă, lucrările de politică mondială etc.

O problemă care ar trebui să stea în atenție, este aceea a dotării bibliotecilor nou înființate, cu lucrările de bază ale ideologiei marxist-leniniste. Ar fi necesar să se studieze posibilitatea creării unui stoc de lucrări care să poată fi pus la dispoziția bibliotecilor de masă. De asemenea este

necesar reeditarea unor titluri printre care K. Marx, Fr. Engels, *Opere alese*, vol. I, II, Fr. Engels *Anti-Dühring*, solicitate în special, de cursanții de la învățămîntul de partid.

Discuțînd planul pe anul 1963 al Editurii științifice, bibliotecarii au scos în evidență faptul că, în ultimii ani, cartea științifică are o circulație din ce în ce mai mare. S-a arătat că este necesară o mai mare preocupare pentru editarea lucrărilor care să ajute la pregătirea tineretului în vederea admiterii în învățămîntul superior: culegeri de probleme, exerciții etc. Foarte solicitate și în număr insuficient de exemplare sînt în bibliotecă lucrări ca *Culegere de probleme de fizică*, *Fizica* de S. E. Friș și A. V. Timoreva etc.

Practica muncii de bibliotecă ne arată că de mare atenție în rîndul cititorilor se bucură literatura de informație, descrieri de călătorie etc. Ar fi necesară reeditarea de către Editura tineretului a lucrărilor referitoare la viața și activitatea unor artiști (Leonard, Tony Bulandra etc.), a unor note de drum (*Prin țările nordului* de H. Stancu) și altele.

Literatura beletristică este bogat reprezentată în planurile pe anul 1963 ale Editurii pentru literatură, Editurii pentru literatură universală, Editurii tineretului. Bibliotecarii sugerează să se studieze cu mai mare atenție cerințele programelor școlare, pentru ca să existe în bibliotecă titlurile solicitate de elevi. S-a subliniat ca pozitivă acțiunea de editare a lucrărilor scriitorilor noștri, paralel cu seria de opere — și în ediții separate, însoțite de prefețe, deosebit de utile școlarilor. Este necesar să se studieze problema reeditării unor cărți solicitate de elevi: L. Rebreanu *Ion* și *Nuvele*, L. Demetriuș *Cumpăna*, M. Davidoglu *Cetatea de foc*. Interesante, cu un conținut educativ sînt romanele istorice. Lucrări ca *Măria-Sa*, *Țara și Mitruș al Joldei* de C. Ignătescu, *Alei, Codrule țirate!* de D. Almaș, cărți despre Mihai Viteazul, Tudor Vladimirescu, Caterina Varga sînt citite cu mare interes de cititorii de toate vîrstele și reeditarea lor ar fi necesară.

O problemă care ar trebui studiată cu mai multă atenție de către edituri este aceea a realizării tehnice a unor lucrări. Noul sistem de broșare a cărților (care elimină cusutul filelor) trebuie îmbunătățit, evitîndu-se astfel deprecierea rapidă a volumeelor intrate în bibliotecă.

Beatrice ARION

Bibliotecarul și munca sa

FRUNTAȘI ÎN MUNCĂ

Dacă treci de bariera cifrelor, a registrului de evidență a activității și cauți să-ți completezi imaginea despre activitatea bibliotecii ascultând părerile cititorilor, vei afla multe lucruri interesante.

— Inimioasă e bibliotecara noastră. Ți-e mai mare dragul să vii la bibliotecă. Numai ce-ți

spune: „Tovarășe Stan, să știi că am primit broșura pe care mi-ai cerut-o acum două zile”. Până să iau cartea căutată mă descoase ce-aș vrea să mai citesc și scrie ceva pe ultima față a fișei mele de cititor. Îmi completează „planul de lectură” — și colectivitul Stan Șerban, cititor fruntaș al bibliotecii comunale din Boldu, raionul Rîmnicul-Sărat, ne arată ultima carte împrumutată: *Drum deschis*.

Dacă stai de vorbă cu colectivității Nicolae Pîrnavel, Voinea Mărgărit, Sanda Lazăr sau cu alți membri ai brigăzilor de cîmp, cititori ai bibliotecii, află că s-a organizat o convorbire pe tema *Cultură îngrijită, recoltă sporită* sau o călătorie pe hartă *Clăpîl nou al patriei oglindit în literatură*. Cei de la brigada zootehnică pot vorbi, printre altele, de concursul ghicitoare pe tema *Muncind și învățînd, săurim belșugul gospodăriei noastre*.

Printre cei 1326 de cititori (comuna numără 1264 de familii) sînt mulți fruntași în producție dar și fruntași la citit. Panoul de onoare ți-i prezintă pe Iordache Orzaru, Ion Lazăr, Stan Șerban, Sanda Lazăr, Aurica Carabet. Sînt cîțiva din cititorii care se opresc des în fața rafturilor cu cărți ce te îmbie cu invitația „Alege-ți singur cartea”. Greu nu este. O îndrumare competentă primești oricînd din partea bibliotecarei Gheorghîța Birjoveanu. La *Colțul colectivistului*, în rafturi speciale, sînt așezate lucrările necesare celor din conducerea gospodăriei, brigadierilor de cîmp, legumicultorilor, celor de la brigada zootehnică etc.

„O carte nouă — un prieten bun” citești pe un panou în biblioteca din Boldu; și colectivității sînt convingeți de aceasta. Ei au îndrăgit cartea social-politică și cea agrozo-

tehnică, lectura cărților beletristice și a celor de popularizare a științei. Într-un cuvînt 8241 de cărți citite în primul semestru. Rezultatele obținute, mai ales în munca de îndrumare a lecturii fiecărui cititor, fac ca biblioteca din Boldu să fie fruntașă în raionul Rîmnicul-Sărat. Cunoașterea planului de producție al gospodăriei colective și a preocupărilor colectivităților, discuțiile individuale purtate cu cititorii și cercetarea fișierului pe brigăzi, i-au permis bibliotecarei să întocmească împreună cu cititorii planuri de lectură individuale. În bibliotecă se organizează în permanență expoziții în scopul popularizării cărților noi din diferite domenii. Rezultate au dat și listele de recomandare prezentate sub forma „Citiți aceste cărți! Din ele veți afla...” (urmează enumerarea problemelor și a lucrărilor respective).

Principalul este să nu ne oprim la ceea ce am realizat pînă acum. Activitatea bibliotecii trebuie să se ridice la nivelul exigențelor satului nou colectivizat, să fie strîns legată de viața colectivităților — ne spune tovarășa Gheorghîța Birjoveanu.

Pentru a nu-și desminți afirmațiile bibliotecara din Boldu și-a întocmit din vreme planul de activitate pentru trimestrul IV în care a prevăzută sprijinirea învățămîntului agrozootehnic de masă și desfășurarea unei activități susținute în perioada lunilor de iarnă.

★

Anul acesta, bibliotecara Iuliana Mureșanu de la Biblioteca comunală Cîțeau (Regiunea Cluj) și-a organizat astfel munca încît să realizeze toate obiectivele stabilite în Regulamentul celui de-al doilea concurs bienal. Activitatea bibliotecii pe care o conduce urmărește, prin variate mijloace, să contribuie la consolidarea G.A.C. și la educarea socialistă a colectivităților.

În comună, există astăzi peste 1800 de cititori, care au împrumutat 16.000 de cărți din diferite domenii. Atragerea colectivităților la bibliotecă și permanentizarea lor ca cititori formează punctul de plecare pentru o

îndrumare organizată și continuă a lecturii acestora. Până la sfârșitul primului semestru, la Biblioteca comunală au fost elaborate planuri de lectură individuale pentru 8 brigadierii, 32 de șefi de echipă și 520 de colectivști. Aceste planuri, ordonate pe brigăzi, cuprind cărți agrozootehnice, ideologice, de răspundere a cunoștințelor științifice, de popularizare a concepției materialiste despre lume și viață, științifice și beletristice. Bibliotecara a mai întocmit 11 planuri de lectură tematică, pentru brigăzi și echipe, așiate la diferite locuri de muncă ale colectivștilor. Tot aici au luat ființă biblioteci mobile și se organizează săptămânal, sub conducerea bibliotecarei sau a unor brigadierii, lecturi în grup.

Concomitent cu îndrumarea individuală a lecturii cititorilor, bibliotecara depune o muncă sistematică în cadrul celor 24 de cercuri de citit, care au funcționat pe circumscripții electorale, iar o dată cu începerea campaniei de primăvară, pe brigăzi și echipe.

Perioada de vară a ridicat pentru bibliotecară problema organizării unor acțiuni mai operative. La locul de muncă, în timpul liber, s-au ținut informări politice din presa locală și centrală, sau lecturi în grup

asupra lucrărilor agrozootehnice legate de munca efectuată de colectivști.

Totodată, tovarăsa Iuliana Mureșanu a organizat și manifestări de masă mai ample, unele în colaborare cu căminul cultural, avînd ajutorul specialiștilor în stabilirea tematicii acestor manifestări și în desfășurarea lor. La fiecare manifestare au fost organizate expoziții de cărți legate de tema respectivă, în urma cărora bibliotecara a recomandat și a împrumutat cărți și broșuri cititorilor. Dăm ca exemplu serile de calcul: *Cum au obținut colectivștii din Cișcău 30 de lei la ziua de muncă și cum trebuie să muncească pentru a ajunge la 35 de lei ziua muncă; Obținerea de mari producții de porumb în teren neirigat, serile de întrebări și răspunsuri pe temele: Cum obținem legume timpurii, Ce trebuie să cunoaștem despre creșterea animalelor, cît și consfăturile cu cititorii pe temele: Cultura porumbului, Cultura grului, Prevenirea și combaterea bolilor la animalele domestice. La aceste consfătuiri au luat parte și colectivști din cele două sate aparținătoare comunei.*

Gheorghe KERTESZ
Biblioteca regională Cluj

BIBLIOTECAR-DIFUZOR DE CARTE

Se spune, de obicei, „orice început este greu”. Nici eu nu pot spune că mi-a fost ușor acum treisprezece ani cînd mi-am început acuma de bibliotecară. Locul de muncă — o mică încăpere cu un dulap vechi în care nu-și găseau locul nici măcar cele 300 de cărți ce reprezentau „fondul” bibliotecii. Cît despre cititori... puțini și în majoritate copii.

Am început să muncesc la biblioteca căminului cultural. Nu mă pot lăuda că știam prea multe despre profesia pe care o îmbrățișam. Purtam în inimă dorința sinceră de a transmite celor din jur dragostea pentru cărți, de a le împărtăși sentimentul de satisfacție spirituală pe care-l simțeam în fața filelor tipărite. Am pornit pe la casele oamenilor purtînd cu mine ceea ce găsisem mai interesant pentru ei din puținele cărți ale bibliotecii. Azi nu-mi vine să cred că unii din cititorii mei, de a căror exigență trebuie să țin seama, mă „întîmpinau” acum treisprezece ani cu porțile închise. Analfabetismul, închistarea și prejudecățile generate de orînduirea trecută lăsasera urme în conștiința oamenilor ținîndu-i departe de carte. Foloseam orice prilej ce mi se ivea pentru a vorbi oamenilor despre cărți. Citeam și eu mult. Cu orice ocazie căutam să fiu în mijlocul lor, să-i cunosc mai bine, să știu

ce-i frămîntă. Învățam și eu cum trebuie să muncesc, care sînt metodele cele mai eficiente. În momentul în care s-a constituit un colectiv de sprijin al bibliotecii, format din cititori permanenți, cadre didactice, utemiști, organizația de femei, am înțeles că ne va fi mai lesne să imprimăm cititului un caracter de masă.

În anul 1958, în cadrul concursului între bibliotecile de la sate, biblioteca noastră — pe atunci bibliotecă sătească — s-a clasat pe primul loc pe țară. Era o dovadă că rezultatele încep să se arate. Din acel an biblioteca s-a transformat în bibliotecă comunală.

Din partea organizației de bază din comună primeam o permanentă îndrumare. Metodistii bibliotecii regionale și lucrările de specialitate m-au învățat cum să muncesc, care sînt metodele cele mai bune. Treptat, nepăsarea oamenilor față de carte a început să dispară. Nu era numai meritul bibliotecii. În comuna noastră, ca de altfel în toate satele și comunele patriei noastre, partidul a desfășurat o muncă politică răbdătoare, pe căi variate — răspîndirea presii, conferințe, cercurile organizate în cadrul căminului cultural, învățămîntul politic — netezind, astfel, calea țărînimii spre bibliotecă. Îmi formasem, de-acum, un stil de muncă. Și

an de an rezultatele au fost mai bune. Iată în cifre drumul parcurs în ultimii ani:

Anul	1958	1959	1960	1961	1962 pînă la 1 sept.
Cititori	983	2309	2808	2008	2285
Cărți citite	8075	16420	21035	31517	20346

Ele vorbesc de interesul crescînd față de carte, de faptul că, în viața oamenilor lectura devine tot mai mult o necesitate.

În cadrul primului concurs biennial „Biblioteca în slujba construcției socialiste” biblioteca noastră a ocupat primul loc pe țară, iar în prezent este fruntașă pe regiune.

N-aș putea vorbi de o metodă deosebită de cele folosite de alte biblioteci. Am făcut colportaj, am organizat biblioteci de casă. Activitatea de masă a bibliotecii a fost permanent axată pe problemele de actualitate, cuprinzînd prezentări de cărți, scrieri literare, consfătuiri cu cititorii. Cea ce merită să fie relevat este faptul că ne-am sprijinit întotdeauna pe un activ obștesc, bine încheșat, iar popularizarea cărții nu s-a făcut în mod formal ci căutăm să cunoaștem fiecare cititor, pentru o cit mai bună îndrumare a lecturii.

Cartea s-a „înrădăcinat” acum la Dărmănești. Majoritatea populației frecventează biblioteca. La colportaj am renunțat de mult iar bibliotecile de casă le-am desființat treptat.

În vara anului 1960 mi s-a oferit să mă ocup de vânzarea cărții, în calitate de difuzor voluntar al cooperativei. Și înainte, procurasem unor cititori anumite cărți de la librărie. Acum, însă, mi se cerea să devin eu însumi librar. În primul moment, părea imposibil, ca biblioteca să împrumute și, totodată, să vîndă cărți. Îmi era teamă că voi încurca cele două gestiuni, voi pierde din cititori iar cele două munci le voi face de mîntuială. Am aflat că în întreprinderile din Ploiești, unde funcționează standurile de cărți, crește și numărul cititorilor. Mi s-a spus că, în U.R.S.S. multe biblioteci comunale se ocupă de vânzarea cărții.

M-am angajat să încerc.

Primii pași, primele rezultate. Cititorii Gheorghe Burnac, Nicolae Ceaprazaru, Petre Crafcenco, Nicolae Duca și alții au început să cumpere cărți. Bineînțeles, n-au întrerupt împrumutul de la bibliotecă.

Încurajată, am început să caut metode. La bibliotecă am amenajat un stand permanent pentru cartea de vânzare. Asemenea standuri am organizat la toate manifestările ținute la căminul cultural. De asemenea, în cadrul manifestărilor de masă, înaintea

vizionării filmelor, la diferite adunări obștești anunțam noile titluri sosite, făcînd chiar scurte prezentări ale unor cărți.

În minte că în preajma eclipsei de soare din 15 februarie 1961 am vîndut 500 broșuri ce tratau această problemă. În urma unei conferințe ținute la căminul cultural s-au vîndut, într-un interval relativ scurt, 320 de exemplare din broșura *Rătăcirii pe aceeași cale falsă*. De mare căutare s-au bucurat *Agenda principalelor plante de cultură* din care am vîndut 280 de exemplare, *Organizarea și retribuirea muncii în G.A.C.* (125 exemplare), *G.A.C. Gighera se dezvoltă multilateral* (180 exemplare). Din romanul *Drum deschis*, care a fost mult solicitat la bibliotecă, s-au vîndut 48 de exemplare, iar din *Șoseaua milionarilor* 38 de exemplare.

Deseori, mergem să vindem cărți pe la casele colectivștilor și cu această ocazie notăm ce lucrări ar mai dori să citească, pentru a le procura în cel mai scurt timp de la depozitul U.R.C.C.-ului din Ploiești. În felul acesta, au ajuns în bibliotecile colectivștilor broșurile: *Consolidarea gospodăriei agricole colective, temelia producțiilor mari și bunăstării colectivștilor*, *Organizarea și retribuirea muncii în G.A.C.*, *Cum am obținut recolte mari de grîu și porumb și altele*.

În cele peste 500 de biblioteci personale din Dărmănești au intrat 30 de exemplare din *Fabrica morții*, 13 exemplare din *Enigma Otilei*, 11 exemplare din *Ana Karenina*, 17 exemplare din *Roșu și negru*, 19 exemplare din *Biblia pentru credincioși și necredincioși*.

Între 21 iunie 1960 și 1 august 1962 s-au vîndut la biblioteca noastră cărți în valoare de peste 30.000 lei, revenînd, astfel, pe cap de locuitor peste 7 lei.

Cum a crescut numărul cititorilor din biblioteca comună în acest interval, se vede din cifrele de mai sus. Lectura unei cărți din bibliotecă deschide gustul pentru următoarea, apoi cititorul ar vrea să aibă în bibliotecă sa proprie cărțile îndrăgite, să le mai răsfoiască din cînd în cînd. Biblioteca comună a rămas „biblioteca tuturor — biblioteca fiecăruia în serviciul tuturor” (cum se spunea într-un articol din *Căluza bibliotecarului*). Cei mai buni cititori sînt și cei mai buni „clienți” ai standului de cărți de vânzare.

Timp de aproape 10 ani am fost bibliotecar voluntar muncînd cu aceeași dragoste ca și acum. Ceea ce urmăresc este tocmai pătrunderea cărții, pe ambele căi, în fiecare casă de colectivist. Cititor sau cumpărător, cartea vîndută sau împrumutată — fiecare ajută în felul ei la formarea oamenilor noi.

ANA Iliant
Biblioteca comună
Dărmănești, raionul Ploiești

CATALOGUL INDICILOR GEOGRAFICI

Cataloagele de bază ale fiecărei biblioteci sînt cataloagele alfabetice și cele pe materii. La o bibliotecă mai mare însă cititorii caută adesea și materiale în legătură cu o anumită țară sau regiune, întrebînd: „Ce material aveți în legătură cu Antarctica?” sau „Cine și ce anume a scris despre Insula Adakaleh?”. La aceste întrebări catalogul alfabetic nu dă nici un răspuns, dar nici catalogul pe materii nu poate să dea un răspuns prompt. Catalogul geografic pe țări este singurul instrument de informare care răspunde imediat și precis la întrebare. În acest catalog vor intra numai fișele acelor cărți din fondul general, care se referă la un teritoriu sau la o țară oarecare, sau chiar la o unitate geografică mai mică, de exemplu un oraș, munte, vale, rîu etc. Rolul catalogului geografic este deci de a aduna și sistematiza materialul cu privire la toate referirile geografice (indicii de loc), cu scopul de a informa și îndruma pe cititorul interesat în cercetarea și cunoașterea fondului sub acest aspect.

Catalogul geografic poate fi întocmit în două feluri: sistematic și alfabetic, făcîndu-se o fișe în plus pentru fiecare carte care conține material legat de un punct geografic. În cazul catalogului sistematic așezarea fișelor se face conform indicilor tabelii cu subdiviziunile de loc din *Clasificarea zecimală*, de exemplu:

- (23) munți
- (26) mări și oceane
- (28) fluvii
- (3) lumea antică
- (4) Europa
- (5) Asia
- (6) Africa etc.

Pomînd de la unitățile geografice mai mari treptat spre cele mai mici, vom proceda după exemplul de mai jos:

- (6) Africa
- (62) Egipt
- (623) Egiptul de nord

La întocmirea fișelor, indicele auxiliar de loc se pune în față pentru localizarea geografică a materiei, de exemplu, în loc de 33 (44) — economia Franței, vom scrie:

- (44) 33 Franța economie
- (44) 59 Franța faună
- (44) 75 Franța pictură
- (44) 91 Franța geografie

Prin urmare, catalogul sistematic adună problemele la un loc, iar catalogul geografic adună localitățile la un loc, grupînd diferite probleme și noțiuni, referitoare la aceste localități.

Dar există biblioteci, ca de exemplu, Biblioteca Centrală de Stat a R.P.R., care multiplicînd fișele cu ajutorul adremei, nu mai inversează semnul țării cu indicele principal, ci doar subliniază indicele geografic: 75 (44), iar intercalarea fișelor se face după indicele geografic și apoi după indicele principal al materiei.

Un alt sistem de organizare a catalogului geografic este așezarea fișelor după ordinea alfabetică a țării, respectiv a regiunii, de exemplu:

Africa
America
Anglia
Banat
București

Acest sistem dispersează arbitrar unitățile geografice, așezînd Africa lângă America, Anglia lângă Banat etc.

Numeroase biblioteci mari, printre care și Biblioteca centrală universitară din Cluj, nu dispun de un catalog geografic, deși atît munca orală de informare, cît și documentarea în scris ar fi mult mai ușurată printr-un astfel de catalog. Acest lucru l-am constatat prin experiență proprie, cînd mi s-a cerut de exemplu „tot ce există în legătură cu Egiptul antic”.

Adresîndu-mă catalogului sistematic, am servit cititorului respectiv cutiile: 9 Istorie, 902.6 Arheologie, 91 Geografie, 001 Civilizație, unde cercetătorul a și găsit materialul căutat. L-am mai servit apoi cutia cu indicele 39 Obiceiuri și moravuri, unde nu s-a găsit însă nimic în legătură cu Egiptul antic. După plecarea cititorului mi-am amînit că am omis să-i servesc cutiile cuprinzînd indicele zecimal 7 Artă. Am parcurs 5 cutii și am găsit material în legătură cu Egiptul antic la 7 Artă în general, 726 Arhitectură religioasă și la 73 Sculptură.

De fapt, puteam să dau un răspuns precis și complet, dacă cercetam toate cele peste 200 de cutii cu fișe ale catalogului sistematic. Munca aceasta necesită însă timp mult și trebuie repetată de la caz la caz cînd se cere material în legătură cu o anumită țară.

Exemplul de mai sus subliniază necesitatea catalogului geografic.

Intocmirea retrospectivă a acestui catalog ar însemna o muncă îndelungată și costisitoare, fiind necesară redactologizarea tuturor fișelor vechi care se referă la o țară, regiune, oraș, etc. De aceea, folosind propunerea din introducerea manualului de *Clasificare zecimală* (ediția 1952) și aducându-i anumite corective, am întocmit un *catalog al indicilor geografici* din fișele catalogului sistematic. Acesta cuprinde o evidență a indicilor geografici care într-o oarecare măsură înlocuiește *catalogul geografic*, furnizând informații privitor la divizionarea catalogului sistematic, unde se găsește materialul informativ despre țara căutată. Prin urmare, pe când în catalogul geografic găsești însăși fișa cărții despre o anumită țară, în *catalogul indicilor geografici* găsești numai trimiterea la fișa divizionară din catalogul sistematic, după care se găsește materialul căutat în legătură cu țara respectivă.

Fișele acestui catalog de evidență ai indicilor geografici cuprind următoarele date:

(32)	Egiptul antic	7(.)	9(3)
001		726	902.6
133	61(1)	73	91(3)

În colțul de sus, în stânga, este trecut indicele țării după clasificarea zecimală (*Indicele auxiliar de loc*). La mijloc, scris cu litere, numele țării, pentru o mai ușoară lășire al catalogului. Apoi, vertical, succesiv, indicele de clasificare de pe fișa divizionară din catalogul sistematic după care se găsește materialul informativ în legătură cu țara respectivă. Am adoptat așezarea de sus în jos a indicilor, găsind că acest sistem reliefează mult mai clar și mai bine problemele și dă posibilitatea de a se lăsa loc gol pentru completările ulterioare.

Tot din exemplul de mai sus rezultă și faptul, că numai după întocmirea acestui catalog, deci după parcurgerea întregului material, am putut afla că în legătură cu Egiptul antic se mai găsesc lucrări la 133 Ocultișm, precum și la 61 Medicină.

Pentru țările în legătură cu care există material mai puțin, se poate întocmi o singură fișă, înscriindu-se indicii de pe fișele divizionare după care se găsește materialul informativ. Pentru țările despre care materialul este mai vast (de exemplu R.P. Română, U.R.S.S., Franța, etc.) am întocmit mai multe fișe în continuare (de exemplu U.R.S.S. are 11 fișe aranjate după indicii de clasificare).

După cum s-a arătat, aceste fișe cuprind numai indicii de pe fișele divizionare din

catalogul sistematic care marchează clasele, diviziunile și subdiviziunile principale în care se află cărțile referitoare la teritoriul respectiv și nu indicii de clasificare, al acestor cărți, ceea ce înseamnă că o diviziune din catalogul sistematic poate cuprinde mai multe cărți despre o anumită țară, cu clasificări mai detaliate. Pe de altă parte, este posibil ca o singură carte, care prin conținut cuprinde aspecte variate despre aceeași țară să fie clasificată în diviziuni diferite primind 2,3 sau chiar mai mulți indicii. Fișele cu indicii respectivi se vor găsi în catalogul sistematic după o singură fișă divizionară sau după mai multe. Catalogul indicilor geografici semnalează însă numai fișele divizionare. Consultându-l, cititorul se va adresa apoi catalogului sistematic unde va primi informațiile necesare.

La o bibliotecă de specialitate (geografie, geologie) unde necesitatea unui catalog geografic se impune și mai accentuat, fișele trebuie să cuprindă și cei mai amănunți indicii geografici, ceea ce nu este obligator și la bibliotecile cu caracter enciclopedic, unde ajunge și numai evidența indicilor din fișele divizionare.

Dar necesitatea catalogului indicilor geografici se găsește și la bibliotecile regionale. Pe lângă faptul că cititorii se pot interesa de material în legătură cu o anumită țară, bibliotecile regionale mai au și datoria de a întocmi bibliografia regională. Până la întocmirea acestei bibliografii — care necesită un volum mare de muncă și timp —, prin întocmirea unui catalog al indicilor geografici ar avea la dispoziție imediat un instrument informativ despre cărțile referitoare la localitățile din regiune. La bibliotecile regionale, acest catalog ar trebui să cuprindă țările — în linii mari — și foarte amănunțit localitățile regiunii. În acest fel s-ar putea vedea de îndată, din ce punct de vedere este tratată fiecare localitate din regiune în fondurile bibliotecii.

Catalogul geografic amintit ar fi util și la bibliotecile școlare mai mari, unde ar constitui o sursă de informare pentru documentarea mai amplă a lecțiilor de istorie și geografie.

În catalogul sistematic după care am lucrat, unele cărți au figurat cu indicii auxiliari de popoare. Pe aceștia i-am inclus în catalogul indicilor geografici la țările respective. De exemplu, *Chants et chansons populaires de la France*, Paris, 1860, deși e clasificată la poporul francez (4) am trecut-o la Franța (44). Am menținut însă acești indicii auxiliari de popoare acolo, unde poporul respectiv nu are o țară proprie (de exemplu țigani), sau deși au o țară, este răspândit în mai multe țări (de exemplu armenii) etc.

Remarcăm, că acest catalog nu dă răspuns direct cercetătorului, ca un catalog geografic propriu-zis, ci indică numai locul precis unde se pot găsi în catalogul sistematic datele informative căutate. Deci acest catalog este un catalog auxiliar, de trimitere, mai mult pentru ușurarea muncii bibliotecarului.

La întocmirea acestui catalog am avut ocazia să fac numeroase observații în legătură cu fondul de cărți al Bibliotecii centrale universitare Cluj. Astfel, după cum este și normal cele mai multe fișe din catalogul bibliotecii se referă la R.P. Română și U.R.S.S. Catalogul ne arată însă că despre Dobrogea lipsesc lucrări în legătură cu fauna, descrierea sanitară, descrierea artei și muzicii.

Firește, idealul ar fi ca pe lângă cataloagele alfabetice și sistematice, marile biblioteci

să aibe și un catalog geografic complet. Întocmirea lui în mod retrospectiv, e legată însă de dificultăți mai ales în ceea ce privește redactolografia fișelor existente, operațiune care cere timp. În aceste condiții a fondului de publicații, sistemul utilizat în propunerea de mai sus, poate înlocui cu succes catalogul geografic, oferind bibliotecarului sau bibliografului căruia i se solicită informații de această natură, indicații suficiente pentru a putea da, fără întârziere și cu destulă precizie, un răspuns satisfăcător la cererea cititorului.

VACZY Leona
Biblioteca centrală universitară
„Babeș-Bolyai”

AUTORUL COLECTIV

Unul din importante obiective ale catalogării în zilele noastre este descrierea publicațiilor oficiale ale colectivităților.

Activitatea unui număr considerabil de instituții și organizații, internaționale și naționale, guvernamentale, politice, sociale, științifice, economice, culturale etc., cu caracter permanent sau cu caracter temporar, cum sînt congresele, conferințele, simpoziioanele etc., este oglindită într-un număr mereu crescînd de publicații și documente oficiale, care se adună în cantități impresionante în centrele de documentare și în biblioteci.

În statul nostru democrat-popular, ca și în celelalte state ale sistemului socialist, publicațiile oficiale ale departamentelor, instituțiilor și organizațiilor au o deosebită însemnătate.

Documentele Partidului Muncitoresc Român, materialele oficiale ale organelor centrale și locale de stat sînt consultate în permanență de către cititori, pentru care constituie un îndreptar prețios al activității lor de fiecare zi. Publicațiile organizațiilor obștești, ale instituțiilor de cercetări științifice, de învățămînt, culturale etc., oglindesc rezultatele activității ce se desfășoară în țara noastră, pe tărîm social, științific și cultural.

Iată de ce bibliotecile și serviciile de informare și de documentare din R. P. Română care au sarcina informării și propagandei cărții, sînt interesate ca aceste materiale să fie oglindite în instrumentele de informare, inclusiv cataloagele de bibliotecă și bibliografiile, după principiile cele mai juste pentru a le face cit mai accesibile cititorilor.

Această exigență este satisfăcută întru-totul de principiul descrierii la autorul co-

lectiv, care permite oglindirea optimă a publicațiilor oficiale ale instituțiilor și organizațiilor în toate instrumentele de informare și deosebi în catalogul alfabetic, în care organizarea materialului este determinată de primele cuvinte ale descrierii.

Noțiunea de autor colectiv nu este nouă pentru bibliotecarii din țara noastră. Ea a căpătat la noi o oarecare răspîndire o dată cu apariția în 1952 a versiunii în limba română a lucrării lui A. V. Klenov: *Tehnica de bibliotecă*. Descrierea la autorul colectiv nu a fost adoptată atunci, fiindcă pe de o parte mai stăruia încă în biblioteconomia românească teoria care socotea acele publicații ca lucrări anonime, iar pe de altă parte se obiecta — argument devenit astăzi caduc — că lucrătorii din bibliotecile publice, de curînd create, nu stăpîneau îndeajuns practica de catalogare pentru a rezolva curent dificultățile descrierii publicațiilor după această metodă.

De altfel, descrierea la autorul colectiv, aplicată de oțeva decenii într-o serie de țări, a întîmpinat în altele opoziția unui mare număr de bibliotecari și de teoreticieni ai biblioteconomiei. Fără a face aici un istoric al teoriei și practicii descrierii la autorul colectiv, trebuie să arătăm că divergențele proveneau dintr-o interpretare diferită a noțiunii de autor. O concepție, mai restrînsă, exprimată în instrucțiunile prusiene de catalogare (*Preussischen Instruktionen*) și în alte instrucțiuni naționale, inspirate după acel faimos cod de reguli de catalogare, recunoștea calitatea de autor numai indivizilor (persoane fizice, excluzînd, cu foarte puține excepții, colectivitățile (persoane morale). Aceasta avea ca urmare descrierea publicațiilor instituțiilor și organizațiilor la titlu. Altă concepție, mai

cuprinzătoare, enunțată în codurile de reguli de catalogare anglo-americane, recunoștea calitatea de autor și colectivităților pentru lucrările publicate sub răspunderea lor, ceea ce se traducea în cataloage prin descrierea publicațiilor instituțiilor și organizațiilor la denumirea lor. Aceste două concepții erau greu conciliabile. Partizanii primei doctrine aduceau principiului autorului colectiv obiecția că nu era întemeiat juridic și că introducea în catalogul alfabetic particularitățile descrierii la subiect. Adepții autorului colectiv răspundeau prin argumentul că era mai logic ca publicațiile colectivităților să fie descrise la denumirea instituțiilor și organizațiilor, a căror activitate o exprimă și arătau foloasele ce decurgeau din adunarea la un loc în catalog a lucrărilor aceleiași colectivități.

În codurile anglo-americane nu se găsea însă o definiție clară a termenului de autor colectiv. Interpretarea prea largă, dată de regulile engleze, de exemplu, conceptului de autor colectiv, după care colectivitățile aveau în toate cazurile răspunderea pentru lucrările publicate de ele ducea la sporirea nejustificată a tipurilor de publicații descrise după această metodă. Acele reguli recomandau, în mod excesiv, să fie descrise la denumirea instituțiilor și organizațiilor, pe lângă materialele lor oficiale, și toate lucrările publicate în numele lor, în afară de cazul când rolul colectivităților în editarea lucrărilor se mărginea numai la finanțare.

Dar lipsa de precizie a definiției, folosirea vedetei geografice în locul folosirii directe a vedetei colectivităților, atunci când acestea nu aveau denumiri distinctive și unele „tehnicități“ de prisos pricinuiau confuzii, nedumeriri și controverse și îngreuiau aplicarea principiului descrierii la autorul colectiv.

În Uniunea Sovietică, descrierea publicațiilor instituțiilor și organizațiilor la denumirea lor a fost aplicată încă după primii ani ai Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Într-un stat socialist, colectivitățile având un rol covârșitor în toate sectoarele de activitate, bibliotecarii sovietici au acordat o atenție deosebită descrierii materialelor oficiale.

Comisiile de catalogare au prelucrat în mod creator metoda descrierii la autorul colectiv, precizându-i totodată limitele de aplicare. Concluziile acestor studii au fost concretizate în manualele și instrucțiunile de catalogare (*Edinle pravila opisanija proizvedenij peccati dlea bibliotecnih katalogov*, 1949 și 1959) și în alte lucrări ce cuprind principalele reguli în acest domeniu.

Sub presiunea necesităților, publicațiile oficiale ale colectivităților ocupând un loc

din ce în ce mai mare în producția de tipar contemporană, principiul autorului colectiv a apărut și în alte coduri naționale de reguli de catalogare. Unele l-au admis cu timiditate, recomandând, pe lângă descrierea lucrărilor la titlu, semnalarea colectivităților cu ajutorul descrierilor complementare sau al fișelor de trimitere. Altele l-au admis în parte. O a treia categorie de reguli de catalogare l-au adoptat integral, dar recunoașterea calității de autor colectiv rămânea condiționată de considerente diferite de la cod la cod.

Nu mai este cazul să le enumerăm, deoarece autorul colectiv a fost de curând unanim acceptat. Conferința internațională de catalogare (Paris, 1961) în Expunerea sa de principii, între alte hotărâri cu privire la forma și alegerea vedetei descrierii principale în catalogul alfabetic, i-a consacrat victoria. La această conferință, organizată de Federația internațională a asociațiilor de bibliotecari (F.I.A.B.), au participat 106 delegați a 53 de țări — între care și țara noastră — și a 12 organizații internaționale.

În calitate de observatori au asistat 104 persoane din 20 de țări. Urmează ca descrierea la autorul colectiv să fie introdusă în toate codurile naționale de reguli de catalogare, pe baza unor principii unice, stabilite de specialiștii cei mai competenți, în conformitate cu teoriile cele mai avansate și luându-se seama de experiența celor mai mari biblioteci. Trebuie să subliniem aportul adus în precizarea noțiunii de autor colectiv de către Comisia interbibliotecară de catalogare sovietică, prin întocmirea Documentului de lucru cu privire la limitele de aplicare ale autorului colectiv și la catalogarea documentelor legislative și care a servit ca bază a discuțiilor în aceste probleme, în lucrările conferinței.

În legătură cu acordul general asupra folosirii descrierii la autorul colectiv, trebuie să menționăm că aceasta se datorește în primul rând faptului reformulării definiției termenului de autor. Cu prilejul conferinței au fost analizate și formulate din nou definițiile principalilor termeni de catalogare. Înțelesul dat astăzi termenului de autor, definit ca „persoana sau colectivitatea care a creat sau care răspunde de conținutul intelectual, alcătuirea sau forma unei lucrări“, recunoaște colectivității calitatea de autor după aceleași criterii ca pentru autorul individual.

Prin adoptarea autorului colectiv, problemele descrierii publicațiilor instituțiilor și organizațiilor se încadrează în principiile

generale ale catalogului alfabetic, care are ca scop să determine:

1) dacă biblioteca are o anumită carte, caracterizată prin autor și titlu, prin titlu sau prin alte caracteristici, și

2) ce lucrări de un anumit autor și ce ediții ale unei anumite lucrări se găsesc în bibliotecă.

★

Înainte de a enunța avantajele descrierii la autorul colectiv este necesar să arătăm inconvenientele tratării publicațiilor colectivităților ca lucrări anonime.

Publicațiile instituțiilor și organizațiilor apar de obicei sub titluri începând cu cuvinte generice ca: „Raport”, „Rezoluție”, „Hotărâre”, „Dare de seamă”, „Statut” etc. Prin descrierea lor la titlu se îngreunădeau în catalogul alfabetic la aceste cuvinte materialele celor mai diferite instituții și organizații.

Aceleași categorii de publicații pot apărea și sub titluri foarte variate. În atare cazuri descrierea lor ca lucrări anonime avea ca rezultat răspîndirea publicațiilor uneia și aceleiași colectivități în mai multe locuri ale catalogului alfabetic.

Denumirea colectivității nu era notată în descrierea unei publicații la titlu, decît la sfîrșitul textului descrierii, după indicarea numărului de pagini, în locul rezervat antetitlului sau în observații, deși pentru cititori ar fi fost un element util pentru găsirea publicației.

Încărcarea catalogului cu o pletoară de lucrări anonime, clasate la primul cuvînt din titlu, încurca pe cititori, care adesea nu ajungeau să găsească publicațiile emanînd de la instituții și organizații.

În ce constă superioritatea metodei descrierii la autorul colectiv?

1) Aplicarea acestei metode permite în primul rînd, identificarea sigură a publicațiilor oficiale și găsirea lor rapidă în catalogul alfabetic, elementul caracteristic care le distinge între ele fiind denumirea instituției sau organizației de la care emană, denumire care determină de altfel cererile cititorilor. Aceasta, atît în cazul publicațiilor al căror titlu începe cu un cuvînt generic de felul celor enunțate mai sus, cît și în cazul publicațiilor cu titluri caracteristice.

Explicația se găsește în faptul că conținutul acestor materiale este în regulă generală atît de strîns legat de denumirea unei instituții sau organizații, încît cititorii nu le caută în catalog decît sub denumirea respectivă. Mai mult, chiar dacă pe paginile de titlu ale unor materiale oficiale figurează numele autorului textului, cititorii nu-și formulează cererile pe baza acestui nume. Dările de seamă ale instituțiilor, de exemplu, semnate de reprezentanții lor, sînt cerute de cititori tot sub denumirea instituției.

Descrierea unei publicații, care conține în vedetă denumirea unei instituții sau organizații, prin însăși modul ei de redactare, caracterizează din capul locului publicația descrisă ca oficială, înlesnind găsirea ei de către cititori.

2. Descrierea la autorul colectiv permite în al doilea rînd, stringerea la un loc în catalogul alfabetic sub denumirea unei colectivități, ca pentru orice autor personal, a tuturor publicațiilor acelei colectivități și a tuturor edițiilor aceleiași publicații, indiferent de forma denumirii colectivității și a titlului sub care au apărut.

O astfel de grupare a materialelor asigură cititorilor posibilitatea de a afla ce publicații ale colectivităților sînt în bibliotecă și de a primi răspuns la întrebarea dacă în bibliotecă există o anumită publicație a unei colectivități.

Pentru a ilustra cele de mai sus dăm un exemplu de descriere a unui statut, după cele două metode analizate.

Descriere la autorul colectiv:

ASOCIAȚIA BIBLIOTECARILOR DIN R.P.R.
Statut. București, Tipografia Bibliotecii centrale de stat, 1957.

Descriere la titlu:

Statut. București, Tipografia Bibliotecii centrale de stat, 1957.
8 p. (Asociația bibliotecarilor din R.P.R.)

Într-un alt articol vom preciza definiția termenului de autor colectiv și vom enunța principiile generale ale descrierii publicațiilor la denumirea instituțiilor și organizațiilor.

Geta Elena RALLY

SEMICENTENARUL BIBLIOTECII GERMANE DIN LEIPZIG

La 3 octombrie 1962, *Deutsche Bücherei* din Leipzig — Biblioteca Națională Germană — sărbătorește 50 de ani de la întemeiere. Fondată în anul 1912, din inițiativa Asociației librarilor germani, Biblioteca Germană din Leipzig avea ca sarcină să strângă și să păstreze întreaga producție editorială în limba germană apărută în Germania și peste hotare, să o prelucraze pe baze științifice, punând-o la dispoziția publicului. Înființarea Bibliotecii Germane a pus capăt discuțiilor care s-au prelungit timp de peste patru decenii în Germania în legătură cu crearea unei biblioteci naționale. O dată cu întemeierea ei, a început un nou capitol în istoria bibliotecilor germane.

Din anul 1921, Biblioteca Germană a devenit centrul bibliografiei naționale germane. Până la acea dată, evidența producției editoriale se efectuase prin diferite publicații bibliografice ale Asociației librarilor și avea un caracter comercial.

Larga și multilaterală activitate bibliografică a Bibliotecii Germane a făcut, în mare măsură, ca ea să cucerească un renume mondial. Evidența producției de tipar efectuată de Biblioteca Germană s-a conturat în decursul anilor în numeroase publicații, dintre care amintim: *Bibliografia națională germană și bibliografia publicațiilor germane apărute peste hotare*, *Bibliografia publicațiilor muzicale germane*, *Bibliografia graficii, a tezelor universitare, a brevetelor germane*, *Bibliografia traducerilor operelor germane* etc. Biblioteca editează anual și din cinci în cinci ani cumulativ bibliografiile respective, punând astfel la dispoziția cercetătorilor cele mai complete instrumente de informare asupra publicațiilor în limba germană. Totodată, Biblioteca publică un număr important de bibliografii pentru diferite domenii științifice și culturale.

Perioada dictaturii fasciste în Germania (1933—1945), a constituit etapa cea mai întunecată în istoria Bibliotecii. Operele progresiste, literatura marxistă și alte opere cu caracter democrat și umanistic au fost retrase din circulație. Politica de completare a fondului Bibliotecii și activitatea ei bibliografică au fost orientate de către guvernul hitlerist în sens șovinist și fascist. Forțele antifasciste, în frunte cu comuniștii germani, au apreciat și în această perioadă

întunecată pentru națiunea germană rolul acestei biblioteci ca viitoare bibliotecă națională a unei Germanii democratice și, totodată, ca depozit al fondului de aur al culturii germane. Lucrările antifasciștilor în emigrație editate în străinătate au fost, în majoritate, trimise Bibliotecii, care posedă astfel colecția cea mai completă a publicațiilor despre mișcarea de rezistență antifascistă germană.

Victoria de importanță mondială a Uniunii Sovietice și a popoarelor aliate reputează asupra fascismului hitlerist a creat premisele pentru dezvoltarea democratică a Germaniei. Datorită sprijinului generos al Statului Sovietic, Biblioteca germană a putut să-și deschidă portile în septembrie 1945 și să editeze, începând din august 1946, bibliografia națională germană, redeschizând centrul național al activității bibliografice germane.

Listele elaborate de Biblioteca germană după Elberga pentru denazificarea fondurilor de cărți ale bibliotecilor germane (sarcină stabilită prin convenția de la Potsdam) a fost un fapt cultural important cu caracter antifascist și democratic, care însă a fost dus la îndeplinire numai pe teritoriul Germaniei democratice.

Fondul Bibliotecii numără peste 3 milioane de volume, creșterea anuală a acestuia însumând peste 70.000 de volume. Din anul 1950, pe lângă *Deutsche Bücherei* funcționează „Muzeul german al cărții și scrisului”, care desfășoară o muncă științifică importantă de colecționare și cercetare în domeniul bibliologiei.

Încercările forțelor reactionare din R.F.G. de a nega rolul Bibliotecii Germane din Leipzig ca bibliotecă a întregii națiuni germane s-au soldat cu un eșec. Rolul acestei biblioteci, ca un instrument al unității germane, este recunoscut și de majoritatea editurilor, instituțiilor științifice, diferitelor organizații și oamenilor de știință din R.F.G., care continuă să trimită cu regularitate publicațiile lor Bibliotecii și folosesc bibliografiile editate de ea.

Deutsche Bücherei îndeplinește funcțiile de bibliotecă a întregii națiuni germane nu numai prin dezvoltarea sa istorică, dar și prin faptul că ea militează activ pe tărîmul cultural pentru îndeplinirea aspirațiilor întregului popor german spre unitate și pace, pentru apropiere și coexistență pașnică a celor două state germane.

MAI MULTĂ ATENȚIE

În articolul *Sub semnul prieteniei veșnice* publicat în revista *Călăuza bibliotecarului* nr. 7 din acest an s-au strecurat unele greșeli și inadvertențe. Relevînd în mod just că prima tipografie din țara noastră, aceea a lui Macarie, „n-a rezistat condițiilor istorice vitrege”, articolul spune în continuare: „Tiparul românesc s-a refăcut abia cu peste 130 de ani mai târziu, ajutat fiind de moldoveanul Petre Movilă, care ajunsese mitropolit al Kievului” (p. 9). Se trece astfel, dintr-o grăbită și probabil voit înflorită trăsătură de condei peste activitatea tipografică a lui Dimitrie Liubavici care a imprimat cărți atît pentru Țara Romînească cît și pentru Moldova, precum și peste activitatea diaconului tipograf, Coresi, care prin tipăriturile sale în limba romînească, a pus bazele limbii noastre literare, după cum desigur că știe și autorul articolului.

În continuare, relevîndu-se colaborarea dintre Dosoftei și patriarhul Ioachim al Moscovei, se afirmă că *Psaltirea în versuri* a mitropolitului moldovean s-a tipărit cu ajutorul patriarhului din Moscova. Această inadvertență se datorește probabil stilului grăbit, căci desigur autorul articolului știe că *Psaltirea în versuri* s-a imprimat la Uniev, înainte de înființarea tipografiei ieșene cu material primit de la Moscova prin stăruința spătarului Nicolae Milescu. În ceea ce privește prelinșa influență a lui Antim asupra tipografilor din Kiev „în tipărirea cărților în roșu și negru”, ea nu corespunde adevărului, căci există cărți imprimate la Kiev în roșu și negru cu mult mai înainte. Dealtfel, tehnica imprimării cărții în negru și roșu nu este o inovație a lui Antim, ci ea este cunoscută încă din vremea primilor tipografi (Peter Schöffer de pildă); la noi această tehnică este practică de Macarie (1508—1512), iar în Rusia este cunoscută de anonimia tipografi premergători lui Ivan Fedorov, care a activat în a doua jumătate a secolului al XVI-lea.

Desigur, că mulți bibliotecari nu cunosc acest amănunte și ei iau de bune afirmațiile din articolele publicate în revista lor de specialitate. Iată de ce considerăm că autorii au datoria morală să controleze ceea ce scriu și mai ales să nu se lase furajați de condei, care-i poate duce, după cum am văzut, la greșeli datorite numai gabei.

Considerăm, de asemenea, că redacția revistei are obligația morală față de cititorii săi și de adevărul științific să controleze și să nu admită strecurarea în materialele pe care le publică a unor afirmații care contravin adevărului științific.

Mircea TOMESCU

EPIGRAME

(după fapte „colecționate”
din Dările de seamă
și Buletinele concursului)

Pînă la sfîrșitul anului, toate
bibliotecile comunale și satești
din Regiunea Galați vor alcătui,
pe lingă cataloage alfabetice și
cataloage sistematice.

Angajamentul e concis,
categoric, matematic.
Îl veți umplini precis,
lucrînd însă... sistematic.

Biblioteca din Comuna Ion
Corvin (Regiunea Dobrogea) stă
închisă de la 1 aprilie 1962.

Nu întrebați de cititori,
de cărți, recenzii sau seri
literare,
căci veți găsi acolo, deseori,
în loc de rezultate — nepăsare.

Bibliotecarului de la biblioteca
sătească din Brătîla (Raionul
Tg. Ocna), care a înscris în se-
mestrul 1/1962 numai 9 cititori.

Un hitru pus pe glume
ar spune, fără îndoială:
— Pe cititor tu l-ai înscris anume,
ca să scapi de... plictiseală.

Biblioteca comunală Valea
Lungă Cricov (Regiunea Ploiești)
a fost mutată de trei ori în
primele șase luni ale anului în
localuri mereu mai necorespun-
zătoare.

Pentru cititor e greu
biblioteca s-o ajungă.
Ea „alunecă” mereu
și e lungă... Valea Lungă.

A. GEORGESCU

Calendar

NOIEMBRIE

1 NOIEMBRIE 1887. Apare la Iași primul număr al gazetei „MUNCITORUL” avind ca subtitlu: „Organ al Partidei muncitorilor”.

6 NOIEMBRIE 1882. S-a născut AUREL VLAICU, strălucit pionier al aviației românești, constructor și pilot cu calități remarcabile, care în pofida lipsei de sprijin din partea statului burghez, s-a afirmat în principalele competiții aviatice ale timpului său. După Concursul internațional de la Aspern, din iunie 1912, ziarul „Neue Freie Presse” scria: „Minunate au fost întorsurile de bravură ale aviatorului român Aurel Vlaicu, care zbura pe un monoplan cu totul original... De câte ori apărea pe acest monoplan, învîrtindu-se ca o roată și dîndu-se peste cap, publicul izbucea în aplauze furtunoase”. „C'est une mouche folle” („E o muscă nebună”) — a spus despre el celebrul aviator Roland Garros.

„M-aș socoti răsplătit cu prisosință pentru cei 14 ani de muncă, de teamă și de speranță chinuitoare, dacă aș ști că am făcut ceva cit de puțin dintr-înșii pentru progresul științei, pentru fericirea oamenilor.” (A. Vlaicu)

[Aurel Vlaicu (1882—1913). Bibliografie (studiu introductiv de acad. Elie Carafoli), Buc., Editura Academiei R.P.R., 1955, 56 p. cu portr. și ilustr. (Biblioteca Academiei R.P.R. Seria de biobibliografii); Carafoli, Elie. Aurel Vlaicu — pionier al aviației românești. Ed. II-a revăzută și adăugită. Buc., C.P.C.S. 63 p. cu ilustr. și portr. (Colecția S.R.S.C., 355); Gheorghiu, Constantin C. Aurel Vlaicu, un precursor al aviației românești. Cu un cuvînt înainte de Dr. Petru Groza și o prefață de acad. E. Carafoli. Buc., Editura tehnică, 1960. 272 p. cu fig., portr. și facs. + 2 f. pl. + 1 f. tabl.].

— 1887. A murit EUGÈNE POTTIER, poet muncitor francez, născut la Paris în 1816. Invățăcel al lui P. J. Berangé, a început să scrie de la 14 ani, primele sale versuri intitulându-se *Trăiască libertatea*. El a răspuns la toate evenimentele mari din viața Franței, trezind prin cîntecul său de luptă conștiința celor rămași în urmă. Pottier a luptat nu numai prin versurile sale pentru libertatea poporului său, ci și ca participant direct la răscoalele din februarie—iunie 1848, la mișcările muncitorești din 1860, la prima *Internațională comunistă*. Membru al Comunei din Paris, a participat activ la toate măsurile luate de ea. În iunie 1871,

crează versurile *Internaționalei* care avea să devină în curînd imnul clasei muncitoare din întreaga lume. Textul *Internaționalei* a fost tipărit pentru prima oară în 1887, în culegerea *Cîntece revoluționare* și pus pe muzică de compozitorul muncitor belgian Degeyer, în 1888. În iunie același an, este cîntat pentru prima oară la Lille, cunoscînd o răspîndire foarte rapidă, întîi în Nordul Franței și Belgia. În luptele de clasă ale epocii imperialiste și revoluțiilor proletare, *Internaționala* a căpătat importanța unui imn proletar internațional de luptă. [Lenin despre cultură și artă. Buc., E.S.P.L.P., 1957, p. 152—153, *Kommunist*, 1954, nr. 6, p. 22—23].

7 NOIEMBRIE 1917. Victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, deschizătoare a drumului către libertate și fericirea popoarelor. „Rupind frontul imperialismului în Rusia—una dintre cele mai mari țări ale lumii, Marele Octombrie a instaurat dictatura proletariatului, a creat un stat de tip nou — Statul socialist sovietic, o democrație de tip nou — democrația pentru oamenii muncii.”

„Revoluția socialistă din Rusia a zguduit din temelii tot edificiul capitalismului mondial. Lumea s-a scindat în două sisteme opuse.”

Pe arena Internațională a apărut pentru prima oară un stat care a lansat marea lăznică a păcii și care a început să promoveze noi principii în relațiile dintre popoare și țări. Omenirea a dobîndit un reazem de nădejde în lupta ei împotriva războaielor de cotropire, pentru pace și securitatea popoarelor. (Programul P.C.U.S. Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. p. 340—341).

„Însemnătatea istorică mondială a Revoluției din Octombrie constă tocmai în aceea că a deschis epoca lichidării exploatarei omului de către om și a trecerii de la capitalism la socialism, epoca prăbușirii sistemului colonial. Revoluția din Octombrie a vestit începutul sfîrșitului tuturor războaielor, a croit pentru prima oară drumul către o societate care să nu mai cunoască flagelul agresiunilor și cotropirilor.” (Gheorghiu-Dej, Gheorghe. *Articole și Cuvîntări, decembrie 1955—iulie 1959*, p. 314). [Lenin, V. I. *Despre Marea Revoluție Socialistă din Octombrie*, Buc., E.S.P.L.P., 1957. XI+431 p. + 1 f. portr.; Gheorghiu-Dej, Gh. *Marele Octombrie — o răscurce în destinele omenirii*. În *Articole și Cuvîntări, decembrie 1955—iulie 1959*. Buc., Editura politică, 1960. p. 314—323; *Marea Revoluție Socialistă din Octombrie — începutul unei ere noi în istoria omenirii*. Avîntul revoluționar în România. Crearea P.C.R. — victorie istorică a leninismului asupra opor-

tunismului și reformismului în mișcarea muncitorească din România, Buc., Editura politică, 1959. 72 p. (Institutul de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., 3): *În zilele revoluției*. Din amintirile unor participanți la evenimentele din 1917. Buc., Consiliul General A.R.L.U.S., 1957. 52 p.; Reed, John. *Zece zile care au zguduit lumea*. Buc., E.S.P.L.P., 1957, 340 p. + 9 f. pl. și facs.].

★

9/10 NOIEMBRIE 1940. *14 neinfricați luptători comuniști, condamnați de regimul fascist, la ani grei de temniță, sînt uciși sub zidurile Doftanei din vîna guvernului antonescian*. [Novicov, Mihai, *Ilie Pintilie*, Buc., E.S.P.L.P., 1958. 103 p. + 9 f. pl. și portr. (Institutul de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R. Figuri de luptători ai mișcării muncitorești din țara noastră); Novicov, Mihai. *Povestiri despre Doftana*. Ediția a 2-a. Buc., Editura tineretului, 1960. 136 p.].

★

10 NOIEMBRIE 1960. *Incep la Moscova lucrările Consfătuirii reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești, care a elaborat istoricele documente: „Declarația Consfătuirii reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești — noiembrie 1960” și „Apel către popoarele lumii” — arme prețioase în mîna popoarelor lumii pentru eliberarea de sub exploatarea capitalistă și colonială, pentru apărarea păcii*.

„Principalul bilanț al acestor ani (1917-1960 n. n.) îl constituie creșterea împetușată a forței și a influenței internaționale a sistemului mondial socialist, procesul intens de destrămarea a sistemului colonial sub loviturile mișcării de eliberare națională, creșterea luptelor de clasă în lumea capitalistă, decăderea și descompunerea continuă a sistemului mondial capitalist. Pe arena mondială se manifestă tot mai mult precumpănirea forțelor socialismului, asupra imperialismului, a forțelor păcii, asupra forțelor războiului”. [*Consfătuirea reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești*. Moscova, 1960. Comunicat informativ... Declarația consfătuirii... Apel către popoarele din lumea întreagă. (Buc.), Editura politică, 1960, 80 p.].

— 1945. *Crearea F.M.T.D.* organizația cea mai cuprinzătoare a tinerilor din întreaga lume. Prin diversele forme de activitate, ca tabere, seminarii, acțiuni de solidaritate internațională și schimburi de delegați, expoziții, concursuri, festivaluri etc. F.M.T.D. urmărește educarea tineretului în spiritul înțelegerii și apropierii între popoare, promovează consecvent o politică de apărare a păcii. [Roman, Carol și Ramură, Mircea. *Tineretul lumii, la mijlocul secolului XX*. Pagini din viața și

lupta tinerei generații. Buc., Editura politică, 1961. 176 p.].

— 1887. *S-a născut la Grossglogau, A.R. NOLD ZWEIG*, care și-a început activitatea literară înainte de primul război mondial. Crezînd la început în posibilitatea realizării în drul societății capitaliste, a unei existențe interioare, senine, închinată artei, se trezește la realitate în timpul primului război mondial a cărui hidoasă față o demască prin scrierile sale ulterioare. „Ceea ce nu permit reacționarii, lucrul împotriva căruia se apără cu otrava lor bicisnică este dezvăluirea faptului că în dosul acestor atrocități (ale războiului imperialist — n.n.) nu stă jertfa eroică, ci profitul moșierilor, al capitalului industrial, al băncilor...” (Din răspunsul său la calomniile unui ziar reacționar, 1929). Dintre operele lui A. Zweig amintim: *Băieți și bărbăți*. *Evantaiul de fildes*. *Curcubeul*. *Școala Verdunului*. *Grișa*. [Zweig, Arnold. *Școala Verdunului*. Roman. În romînește de Eman. Cerbu, Prefața de Jean Livescu. Coperta de I. Molnar, Buc., E.S.P.L.A., 1960, XVII + 566 p.].

★

15 NOIEMBRIE 1862. *S-a născut la Salzburg poetul și dramaturgul german GERHART HAUPTMANN* a cărui operă are puternice tendințe de critică socială. Reprezentarea dramelor sale *In zori* și *Tesătorii*, la sfîrșitul secolului al XIX-lea, a iscat dezbateri furtunoase. Dintre ultimele sale piese, amintim *Iphigenia din Aulida* (1943) prelucrare modernă a temei din antichitate. G. Hauptmann a murit la Agnetendorf, în 1946. [Hauptmann, Gerhart. *Teatru: In zori*. (în romînește de N. Argintescu Amza), *Tesătorii* (în romînește de Paul B. Marian și Isaia Răcăciuni), *In amurg* (în romînește de N. Argintescu Amza). Cu o prefață de Ion Marin Sadoveanu. Buc., E.S.P.L.A., 1958. 383 p. + 1 f. portr. (Biblioteca pentru toți)].

★

18 NOIEMBRIE 1952. *A murit cunoscutul poet comunist francez PAUL ELUARD*, laureat al Premiului Internațional al Păcii. Născut la Saint-Denis, în 1895, reușește să înfrîngă în sine influențele suprarealismului, care și pusese amprenta pe poezia sa din anii de început, devenind cîntărețul idealurilor sociale ale poporului său, al libertății. Luptător comunist al Rezistenței, ia parte la consfătuirea ilegală a Comitetului Național al scriitorilor Franței. În timpul ocupației naziste, face parte din comitetul de redacție al organului de presă al acestui comitet „*Letres françaises*”, organizează tipărirea editurii ilegale progresiste „*Editions Minuit*” care se răspîndesc în întreaga Franță, contribuind la menținerea încrederii în falimentul nazismului și renașterea Franței.

[Eluard, Paul. *Frații care văd*. Scrieri despre artă (traducere din limba franceză de Seli Braunstein și Jacques Costin). Buc., E.S.P.L.A. 1957. 96 p. + 15 f. pl.; Eluard, Paul. *Poeme pentru toți*. În românește de V. Teodorescu, *Cintărețul vieții și al păcii*. (Studiu introductiv de I. Vitner). Buc., E.S.P.L.A., 1955. 229—231 p. + 1 f. portr.]

★

19 NOIEMBRIE 1947. *A murit EMIL RACOVITĂ*, savant de mare prestigiu, explorator al ghețurilor Antarcicii, peșterilor din Argentina, Chile, Pirinei, Munții Apuseni etc., întemeietorul primului institut de speologie din lume și a unei noi discipline „biospeologia”, precursor al documentalisticii în țara noastră. Născut la Iași la 15 noiembrie 1868, i-a avut ca primi dascăli pe Ion Creangă și Gr. Cobălcescu. Dotat excepțional, urmează simultan la Paris cursurile Facultății de drept și școlii de antropologie, dedicându-se apoi cu pasiune studiului științelor naturii. Marele savant este animat din tinerețe de cele mai nobile idealuri sociale. În 1893, delegat al studenților socialiști din România la Congresul internațional de la Geneva, declară: „Studenții socialiști români nu vor să se așeze nici de o parte, nici deasupra muncitorilor, ci vor să fie confundați cu aceștia în lupta comună ce au de susținut”. Membru al Partidului Socialist Francez, semnează pentru primii cunoscutul manifest pentru sărbătorirea zilei de 1 Mai. În 1922 își împarte integral țăranilor moșia moștenită de la tatăl său, iar toată averea o pune la dispoziția științei. Deși se remarcase ca savant de prestigiu peste hotare, vine în țară și se stabilește la Cluj. Pe lângă munca științifică, depune o rodnică activitate socială pentru reorganizarea Academiei Române și a institutelor de cercetări științifice, pentru progres social. Într-o cuvântare ținută la 29 mai 1935 la Academie, arată: „Nu e țară în lume în care să se scrie și să se audă mai des și cu mai mare emfază cuvântul „cultură” decît în România; totuși nu este țară în lume în care, actualmente, adevăratele și fundamentalele izvoare de cultură ale poporului să fie mai oropsite”. După 23 August 1944, se încadrează cu pasiune în ritmul vieții noi de reconstrucție. În interviul acordat în 1947 ziarului „Lupta Ardealului” din Cluj, organ al P.C.R., îi îndeamnă pe studenți să pună umărul la opera de reconstrucție și democratizare a țării. Membru și președinte al Academiei Române (1926—1929) Emil Racoviță a fost ales membru al mai multor academii și institute de cercetări științifice de peste hotare, dintre care amintim: Institutul de colaborare internațională al Societății Națiunilor, Academia de medicină din Paris, Academia din Bruxelles, președinte de onoare al Societății zoologice franceze etc. [Racoviță, Emil. *Spre*

Sud. Prin Patagonia și spre Polul Sud. Ediție apărută sub îngrijirea dr. Dan Coman. Ediția a 2-a, Buc., Editura tineretului, 1959. 104 p. + 16 f. pl. și portr. + 3 f. h. („Știința învinge”); *Racoviță Emil*. (1868—1947) (Studiu introductiv de Acad. Șt. Milcu). Buc., Editura Academiei R.P.R., 1956. 48 p. cu portr. (Biblioteca Academiei R.P.R. Seria de biobibliografii); *Racoviță, Emil. Pagini alese*. Cu un studiu introductiv de Edith Gulian. Buc., Academia R.P.R. 1955. 117—120 p. + 1 f. portr. + erata].

★

21 NOIEMBRIE 1887. *A murit PETRE ISPIRESCU*, povestitor și autor de culegeri de basme, povești și ghicitori.

[Ispirescu, P. *Basme*. Coperta și ilustrații de Florica Cordescu. (Cuvînt înainte de Eusebiu Camilar). Buc., Editura tineretului, 1959. 184 p. cu ilustr. (Clasicii romîni); Ispirescu, P. *Basme, legende, snoave*. Ediție îngrijită de Radu Albala. Cu o prefață de Corneliu Bărbulescu. Buc., E.S.P.L.A., 1960. XVIII + 310 p. + 1 f. portr.]

★

22 NOIEMBRIE 1877. *S-a născut în satul Meieniș, din fostul județ Sălaj ADY ENDRE*, marele poet revoluționar maghiar. După studii secundare făcute la Careii Mari și Zalău, se înscrie la Facultatea de drept din Debreșin, localitate în care-i apar primele versuri (1859), *Ady Endre* a iubit cu pasiune pe omul simplu, infierînd nedreptatea socială din timpul său. Poetul salută cu bucurie revoluția din Rusia din 1905. În 1907, cînd aude că țărani romîni din Maramureș s-au răsculat, poetul exclamă cu înflăcărare: „Bravo, ura, Maramureș”. *Ady Endre* a înțeles suferința comună ce leagă între ele popoarele în păturile lor de jos. „Din mii de-ndemnuri, doruri amorțite / De ce nu crește-o forță în sfîrșit / Doar toți maghiarii, / slavii / și romîni, / Aceleași chinuri au de suferit” / (*Cîntecul iacobinului maghiar*). *Ady Endre* vedea că burghezia maghiară nu era o forță revoluționară. Vedea că este nevoie de o revoluție țărănească și că țărănimea trebuie călăuzită. Vedea că proletariatul socialist este cea mai impunătoare forță în transformările sociale. *Cîntecul fiului de proletar* oglindește această credință de nezdruccinat în forța și justețea luptei clasice muncitoare: „Muncește tatăl meu și luptă / În fruntea luptei-el mereu / Și decît regii mai puternic, / E tatăl meu” /. Valoarea literară a operelor lui *Ady Endre* constă și în faptul că a răsturnat canoanele limbii maghiare, reinovînd-o total, prin introducerea de termeni noi și crearea altora. [Ady Endre. *Poeme*. În românește (și studiu introductiv) de Eugen Jelebeanu. Buc., E.S.P.L.A., 1955. 228 p., 1 f. portr. erată; *Antologie*, Buc. Editura Casci Școalelor, 1948. 238 p.; *Nu-*

vele, în românește de Const. Olariu. Cuvînt înainte de Méliusz Jozsef. Buc., Editura pentru literatură universală. 1961. 216 p.; 80 de ani de la nașterea marelui poet (în românește de Felicia Oșianu. Baia Mare, Sfatul popular regional. Secția de învățămînt și cultură, 1957. 56 p. cu portr.).

★

25 NOIEMBRIE 1562. S-a născut dramaturgul spaniol LOPE DE VEGA CARPIO (Felix) (m. 1635), autorul a peste 1800 de comedii, de o bogată imaginație creatoare, dintre care nu au mai rămas însă decît aproximativ 440.

Aniversarea a 400 de ani de la nașterea lui Lope de Vega se înscrie între marile aniversări culturale ale anului 1962, sărbătorite de Consiliul Mondial al Păcii.

★

28 NOIEMBRIE 1820. S-A NĂSCUT FRIEDRICH ENGELS, MARELE DASCAL AL PROLETARIATULUI, PRIETEN ȘI TOVARĂȘ DE LUPTĂ AL LUI KARL MARX, IMPREUNĂ CU CARE A CREAT TEORIA COMUNISMULUI ȘTIINȚIFIC ȘI A LUPTĂRILOR PENTRU ELIBERAREA CLASEI MUNCĂTOARE. „Engels a fost primul care a spus că proletariatul nu este numai o clasă care suferă; că tocmai situația economică rusească în care se află proletariatul îl împinge în mod irezistibil înainte, îl face să lupte pentru definitivă sa eliberare. Iar prole-

tariatul care luptă se va ajuta singur“ (Lenin, Vladimir Ilici. Marx, Engels, Marxism. Buc., Editura politică, 1958, p. 53).

★

29 NOIEMBRIE 1852. Se stinge departe de țară și în cumplită mizerie înflăcăratul patriot revoluționar democrat N. BALCESCU, istoric și scriitor, conducătorul revoluției din 1848, din Țara Românească.

„...nu munca, nici rodul ei, ci un șir de spoliații succesive sînt origina proprietăților mari în țările noastre, sînt titlurile stăpînitorilor de azi ai pămîntului“.

„...Adevărată revoluție națională fără revoluție socială, nu e; numai mințile utopice pot crede astfel“ (N. Bălcescu). [Bălcescu, Nic. Scrieri alese. Prefață și note de Paul Cornea. Buc., Editura tineretului, 1961, 208 p. cu portr. (Biblioteca școlară); Bălcescu, Nic. Opere alese. Ediție îngrijită de Andrei Rusu. Cu o introducere de Gh. Georgescu-Buzău. Vol. 1—2. Buc., E.S.P.L.A. 1960. (Scriitori romîni); Almaș, Dumitru. N. Bălcescu-revoluționar. Buc., 1959. 68 p. cu ilustr. portr. și facș. (Colecția S.R.S.C., 321); Georgescu, Buzău Gh. N. Bălcescu. Buc., E.S.P.L.P., 1956. 256 p. cu portr. ilustr. și facș.; Petrescu, Camil. Bălcescu. Piesa în 3 acte, 15 tabl. Buc., E.S.P.L.A., 1952. 120 p.; Petrescu, Camil. Un om între oameni. Roman. Vol. 1—5. Prefață de Al. Rosetti și Liviu Călin. Buc., Editura pentru literatură, 1962. (Biblioteca pentru toți).

TÓTH COLOMAN

La 30 august a.c. a încetat din viață TÓTH COLOMAN, director adjunct la Biblioteca centrală universitară din Cluj, devotat și neobosit lucrător pe tărîmul răspîndirii științei și culturii, eminent specialist în domeniul teoriei și practicii de bibliotecă. Inima lui, sensibilă la tot ce era omnesc, și-a oprit pe neașteptate bătăile, rupînd brusc și prematur firul unei vieți în plină maturitate.

Născut la Brașov, la 8 iulie 1910, Tóth Coloman își ia în anul 1933 licența la Academia de studii comerciale și industriale din Cluj, studiază biblioteconomia la diverse biblioteci mari din străinătate, iar în aprilie 1941 intră ca bibliotecar la Biblioteca Universității din Cluj, luîndu-și în același an și licența în științele economice. În anul 1949, a fost numit director adjunct al Bibliotecii centrale universitare din Cluj.

Ajutat de cunoștințele sale de limbi străine și de orientarea sa multilaterală în domeniul

științelor, Tóth Coloman a condus cu competență și succes importantul sector al schimbului internațional de publicații și al împrumutului interbibliotecar cu străinătatea, la biblioteca universitară din Cluj.

Condensînd în memoria sa remarcabilă un adevărat lexicon de cunoștințe, de date și de informații, culese și sistematizate în ani lungi de studiu și de experiență profesională, Tóth Coloman a fost un apreciat colaborator al omului de știință, fiind el însuși un cercetător pasionat.

În rîndurile tuturor celor care l-au cunoscut amintirea lui Tóth Coloman va rămîne însoțită totdeauna de un sentiment de respect pentru exemplul luminos al vieții sale, dedicate îndeplinirii cu pricepere și simț de răspundere a sarcinilor ce-i reveneau, pentru spiritul de înrajuțare tovarășească în muncă.